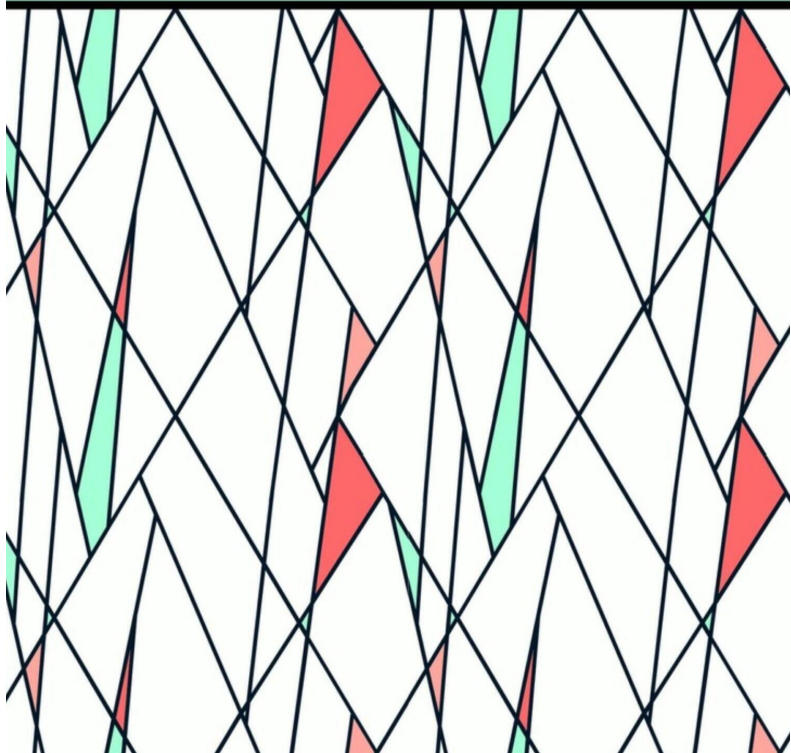

EDGARS AUZIŅŠ

Trīs krūmos, neskaitot suni

Edgars Auziņš

Trīs krūmos, neskaitot suni

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=70570669

SelfPub; 2024

Аннотация

Dažreiz jūs meklējat vienu lietu, bet atrodat ko citu. Krievu valodas skolotāja Aglaja atklāj, ka viņas draugs ir apšaubāms tipišs, krāpnieks, kura dēļ viņu aplenc parādu piedzinēji. Un vislabākais, kas viņai ienāk prātā, ir aizbraukt pie tantes ciemos uz vasaras brīvdienām. Tikai, ierodoties galamērķa vietā, Aglaja ne tikai neatrodas drošībā, bet arī nonāk muļķīgu notikumu epicentrā. Patiešām, aizdomīga priekšmeta līķis, ko viņa atrod brīvdienā otrajā dienā, maz izskatās pēc patīkama pārsteiguma. Ciematā parādās bīstams, bet pievilcīgs vīrietis un vietējā mafija, un ciema iedzīvotāju prātus uzjundī arī nostāsti par pie upes apglabātu dārgumu. Un visiem ir jautājumi par nabaga Aglaju.

Содержание

1 nodaļa	4
2 nodaļa	10
3 nodaļa	15
4 nodaļa	21
5 nodaļa	29
6 nodaļa	42
7 nodaļa	53
8 nodaļa	59
9 nodaļa	78
10 nodaļa	90
11 nodaļa	100
12 nodaļa	104
13 nodaļa	122
14 nodaļa	142
15 nodaļa	154
16 nodaļa	168

Edgars Auziņš

Trīs krūmos, neskaitot suni

1 nodaļa

Viņi saka, ka visas nelaimes nav nejaušas, bet, kas attiecas uz mani, mana dzīve sastāv no šādiem negadījumiem. Un vispār katrs šāds negadījums noved pie tādām sekām, ka var vismaz galvu saķert.

Varētu šķist, ka ar parastu krievu valodas un literatūras skolas skolotāju, kurš turklāt noslogots ar klases vadību, eleganta literatūras pulciņa vadīšanu un arodbiedrības šūniņas sekretāres pienākumiem, varētu notikt kas pārsteidzošs vai šokējošs. Bet tas ir tikai no pirmā acu uzmetiena. Pēdējā laikā mana dzīve ir bijusi piedzīvojumiem bagāta un rit tādus līkločus, ka pienācis laiks par to rakstīt romānu. Tas ir tas, ko es nolēmu darīt.

Pirms pāris gadiem es pabeidzu mūsu vietējo filoloģijas universitāti. Toreiz, kad sākās manas nelaimes, es tikai nostrādāju nepieciešamos divus gadus vienā no mūsu pilsētas vecākajām skolām. Kastaņu aleja, senlaicīgas ielas apkārt un saplaisājis apmetums uz sienām. Par darbu nesūdzējos: atšķirībā no algas man tās vienmēr bija pārpilnībā. Kolēģi mani netraucēja, direktore rūpējās par jauno speciālistu, un bērni mani mīlēja, lai gan man uzpiestais belles lettres klubs tika spītīgi ignorēts.

– Aglaja Nikolajevna, kāds es esmu sūcējs? – kārtējais neuzmanīgais aiz auss aizķertais palāta atmeta rokas. – Es nemācīšos stulbumu.

– Vai smēķēšana nav krāpšana? – es skarbi jautāju, cenšoties radīt izglītojošas domas milža brīnišķīgo izskatu, kas ar manu sešdesmit piecu metru augstumu un 50 kg svaru bija ak, cik grūti.

Jāsaka, šis gads man ir bijis grūts. Lai gan, ja jūsu vārds ir Aglaja un jūsu uzvārds ir Sinichkina, jūsu dzīve kopš bērnības ir smags pārbaudījums. Glashka, Zīlītes putns, Blue Frost, Ciānūdeņradis, Aglaika-Balalaika – tiklīdz mani skolā neķircināja. Šķiet, ka vārds un uzvārds ir tik un tā, ir arī sliktāki. Bet mūsu klasē, kā paveicās, bija tikai Olga Kuzņecova un Jekaterina Smirnova. Mamma pat nopietni šaubījās par manu piemērotību, kad paziņoju, ka vēlos kļūt par skolotāju.

– Vai tev trūkst skolas? Bērni sagrozīs tavu vārdu, nesīs uz nodarbību barotavas, jautās, vai tev garšo spēķis uz auklas...

«Visu mūžu bēgt no sevis ir utopija,» es atcirtu. – Galu galā, tas nav uzvārds, kas veido cilvēku.

– Nu kā tu zini. Ar tavu izskatu es labprātāk kļūtu par modes modeli. Bērni ir tik nogurdinoši...

Mamma daudz zināja par bērniem. Precīzāk, savā garlaicībā. Viņa mani audzināja viena, un tajā pašā laikā izdevās to visu apvienot ar savu zinātnieces karjeru. Sieviete zinātniece – man tas izklausījās noslēpumaini un romantiski. Mamma vienmēr bija darbā, bieži devās komandējumos, dienām ilgi pazuda savās laboratorijās, un es paliku pašplūsmā. Par laimi, es uzaugu kā

neparasti pozitīvs bērns: tieši tas gadījums, kad aiz eņģeļa izskata neslēpās mazais velniņš, bet dzīvoja pilnīgi adekvāts ķerubs.

Uz vasaru un citiem svētkiem vienmēr braucu pie tantes, mamma vecākās māsas Zinaīdas. Es dievināju savu tanti, un brīvdienas pie dabas vienmēr bija mana mīļākā izklaide.

Arī mamma nāca no ciema ar nosaukumu Bukhalovo, taču savulaik viņa aizgāja mācīties un palika pilsētā. Tad mana māte satika manu tēvu kādā dejā, es piedzimu, un mans tēvs devās strādāt uz ziemeļiem. Viņš nekad neatgriezās.

Kopumā viņš strādāja maiņās, un tante Zina nolēma, ka viņam tur ir ģimene. Un šeit viņš nolēma šādi «paspēlēties». Katrā ziņā tās nebija oficiāli pierakstītas, tāpēc mamma viņu nodēvēja par nodevēju un mēs uz visiem laikiem aizvērām šo savas vēstures lappusi.

Mana tante praktiski nekad nepameta Buhalovu, izņemot īsu laiku, kad jaunībā viņa devās mācīties par veterinārārsti reģionālā centrā. Bija grūti iedomāties divas atšķirīgākas māsas nekā mana tante un mana māte, taču es abas uzskatīju par savu ģimeni un biju gatava jebkuram par viņām pārraut rīkli. Arī manas tantes personīgā dzīve neizdevās, jo, pēc viņas teiktā, ciematā dzīvoja «dzērāji un farts», bet viņa principa pēc atteicās pamest Bukhalovu.

«Kur tu piedzimi, tur tu noderēji,» viņa sarauca pieri par visiem maniem mēģinājumiem vilkt viņu tuvāk mums, pilsētai. – Un kur tad jūs, sasodītie, dabūsiet svaigus dārzeņus un ievārijumu? Savos tirgos jūs, iespējams, nevarēsit iegādāties

dabiskākas lietas...

Pēdējos gados pie tantes braucu ciemos arvien retāk: vispirms mācību, tad darba dēļ. Pirms gada notika notikums, kas radikāli mainīja manu dzīvi. ES iemīlējos. Protams, man bija lietas jau iepriekš, bet tas viss bija īslaicīgi. Šoreiz man nebija šaubu, ka Mirona Golubevs ir mans dvēseles radnieks.

Iepazināties, pateicoties tai pašai Zīnas tantei: viņa, nezinot, darbojās kā mans Amors, uzdāvinot man žiguļa atslēgas nākamajā dzimšanas dienā.

– Un neuzdrošiniies atteikties. Kad uzzināsi savu licenci, tu nāksi pie manis biežāk. Šurjakina vectēvs teica – vienība ir tas, kas mums vajadzīgs. Grezns auto. Es izārstēju kaimiņu Žukova zemnieka cūkas no sārņiem, kas nav paredzēti galdam. Un jau gribēja sist. Par godu viņš ar savu veco mašīnu piebrauca pie manis, tā teikt, maiņas ceļā. Priekš kam man tas vajadzīgs?

Protams, Lada bija tā-tā, ne mana sapņu mašīna, bet bez zīvīm, kā saka... Un braucu uz autovadītāju kursiem, par laimi, nodarbības notika mūsu skolā. Vakaros viņi tur irēja nodarbības, un man pat nekur nebija jābrauc. Pats pirmais zvans jauno un ne tik auto entuziastu klasē manā dvēselē pamodināja slepenas romantiskas stīgas.

– Siničkina, Golubevs (šajā brīdī publikā izplatījās nejauka ķīķināšana), Ivanova, Samsonovs...

Pagriezu galvu un atzīmēju, ka uz uzvārdu Golubevs atbildēja kāds izskatīgs gaišmatains puisis polo kreklā, kas ārkārtīgi labi saderēja ar viņa debeszilajām acīm.

Mēs sastapām savus skatienus, un es uzreiz apmulsusi nolaidu savu: neskatoties uz to, ka visi apkārtējie mani uzskatīja par skaistuli, es biju ārkārtīgi pieticīga. Pārtraukumā piegāju pie tajā pašā stāvā uzstādītā kafijas automāta un nodomāju iedzert glāzi uzmundrinoša šķidrums: plakstiņi bija nodevīgi smagi pēc saspringtas darba dienas.

Ierīce, laimei pavēlot, nolēma griezties un, norijusi manu monētu, turpināja stāvēt ar nesatricināmu skatienu.

«Pie velna, tu negausīgais putnubiedēklis,» es nomurmināju, sitot viņu ar rokām un ieskatoties viņa rijīgajās iekšās. Biju tik aizrāvis, ka uzreiz nepamanīju, kā mans putnu draugs lēnām tuvojās no aizmugures un, nedaudz sašķiebdams ierīci, kārtīgi sita ar dūri. Viņš nekavējoties regulāri murrāja, un es neizpratnē pasmaidīju:

– Paldies, tu man palīdzēji. Es ļoti gribu kafiju.

– Nu, esi laipni aicināts. Prieks palīdzēt tik skaistai meitenei. Ja tā, es...

– Vai tu esi Golubevs? – iesmējos, paņemot savu glāzi.

«Jā, Mairon,» viņš nopūtās, viegli savilkdams grimases, «priecājos ar jums iepazīties.» Vai tu esi Aglaja? ES dzirdēju...

– Jā, Siničkina. Smieklīgi... Golubevs, Siničkina. Nu, jūs saprotat, vai ne?

Sprīžot pēc viņa apmulsušās sejas, viņš neko nesaprata, bet, kā pionieris, vienmēr bija gatavs. Lai saprastu un piedotu.

Viņam patika, kā es domāju, un no tās dienas mēs kļuvām praktiski nešķiramas. Sēdējām pie viena galda, gājām uz

braukšanas nodarbībām, Mironš vakaros mani pavadīja mājās, lecot vispirms pāri peļķēm, tad pāri sniega kupenām.

Līdz pavasara sākumam saņēmām licenci, un radās jautājums: Mironš teica, ka mums jāšāk kopdzīve, lai labāk iepazītos. Tā kā viņš bija jaunpienācējs un īrēja dzīvokli diviem kopā ar draugu, ar kuru kopā strādāja kazino, izvēle bija acīmredzama.

Mamma tikko bija devusies sešus mēnešus ilgā komandējumā, lai izpētītu sojas pupiņu īpašības audzēšanai ziemeļos, un es jutos vientuļāka nekā jebkad agrāk. Tā manas durvis atvērās jaunam viesim, un mana sirds atvērās lielai mīlestībai.

Galu galā nekas netraucēja izmēģināt dzīvi kopā, jo īpaši tāpēc, ka Mironš man šķita neparasti pozitīvs jauneklis. Piemēram, viņš nesmēķēja, gandrīz nedzēra un it kā sportoja.

Turklāt viņš bija ļoti izskatīgs, un, kad vakaros pēc skolas satikās, vidusskolas meitenes viņu vēroja ar ieinteresētiem skatieniem. Kas, protams, mani glaimoja. Mironš mācījās neklātienē, un brīvajā laikā strādāja par krupjē mūsu aprinča pilsētas lielākajā kazino Belaya Vezha.

Es, protams, neapstiprināju azartspēles, taču mīļotais mani apliecināja: viņš pats par to bija skeptisks, un naudai nebija ne smakas. Un likās, ka viņi tur solīja labu naudu. Vismaz tad, kad beidzas pārbaudes laiks.

2 nodaļa

Pavasaris bijis drudžains. Tikko biju absolvējusi savu pirmo vienpadsmito klasi, un uztraukumā biju līdz ausīm. Eksāmeni, gatavošanās izlaidumam, pēdējā ceturkšņa kņada un atbildības nasta pret vecākiem mani burtiski piebeidza. Es rāpos mājās tuvāk vakaram, kad Mīrons tikko devās uz darbu. Mēs reti redzējāmies, kas, protams, lika man ciest, bet es cerēju uz sapratni un līdzjūtību no sava puisa. Kā izrādījās, manas cerības bija veltas.

Kādā pavasara nedēļas nogalē mēs devāmies kopā pusdienot nesen atvērtā restorānā. Un šeit atskanēja pirmais trauksmes zvans. Precīzāk, tad es tam vienkārši nepievērsu uzmanību: biju tik pārgurusi, ka gribēju tikai vienu – košļāt ēdienu un paskatīties uz savu skaisto vīrieti.

– Ņem zaļos salātus «Fantasy». Porcijas šeit ir tieši piemērotas. Viņi saka, ka tas ir garšīgi, piemēram, «grieķu valoda», Mairons nejauši atzīmēja, pētot ēdienkarti.

Nevērīgi pasūtīju salātus, bet nedaudz padomājot, jautāju:

– Kā jūs zināt par šiem salātiem, vai jūs kādreiz esat šeit bijis?

«Jā, es reiz gāju ar draugu iedzert alu,» Mairons pārāk steidzīgi atbildēja un paskatījās prom.

Es uzskatīju par muļķīgu nopratināšanas organizēšanu, lai gan pie sevis atzīmēju vairākas dīvainības: Mairons ienīda zaļos salātus, nekad tos nepasūtīja un nosauca mani par kazu, jo esmu

atkarīgi no rukolas. Un, ja tu ietu iedzert alu ar draugu, tu pat dotu priekšroku sīpolu gredzeniem vai vistas spārniņiem. Un bija grūti iedomāties, ka viņu interesētu salātu garša no blakus galdiņa dāmas. Aizdzinis nelūgtās domas, atcerējot Zinas tantes vārdus: daudz zināšanu – daudz bēdu.

Maijā beidzot iekārtojot darbā, jo Paška Savostova no mana 11 «B» tika pieķerta par alkohola lietošanu īsi pirms eksāmeniem un nācās klauvēt pie rajona policista sliekšņiem un dažādām komisijām, kuru nosaukumi, ar katrām jaunām durvīm kļuva arvien sarežģītāka.

Labi, ka šajā periodā pamestais un aizmirstais Mironš centās mani atbalstīt, cik vien varēja: viņš regulāri zvanīja, un, kad es atgriezos mājās, vienmēr iznesa miskasti un izvēdināja. Reizēm pat uzcepu kartupeļus un vistu.

Jūtos vainīgs, es pievēru acis uz viņa nelielām nepilnībām. Kaut kā sanāca tā, ka nesen es vienīgā maksāju par dzīvokli. Kā arī pārtikas preču pirkšana, telefona apmaksa, benzīna uzpildīšana mašīnā...

Mironš ar nožēlojošu skatienu runāja par problēmām darbā: viņam bija kauns maldināt cilvēkus un citādi izdzīvot kazino, pēc viņa teiktā, tas bija vienkārši nereāli. Jaunie priekšnieki pievilka skrūves, un Maironam bija pastāvīgi jāaizstāv pazemoto un apvainoto tiesības.

Maniem vājajiem mēģinājumiem ieteikt viņam meklēt citu darbu, viņš iebilda, ka bez sakariem un reģistrācijas viņam, nepilna laika studentam no malas, būtu grūti dabūt darbu. Tajā

pašā laikā viņš lika savām acīm izskatīties kā kazai un elpoja tik dvēseliski, ka jebkurš normāls vīrietis jau sen būtu viņu bildinājis un reģistrējis savā ērtajā trīsistabu dzīvoklī.

Par laimi, es nebiju vīrietis, tāpēc ar laulības plāniem nesteidzos, lai gan manas dvēseles dziļumos zibēja cerība: drīz mainīšu uzvārdu un ģimenes stāvokli. Vismaz Mairons sāka par to runāt arvien biežāk, bet kaut kā garāmejot.

Tālākie notikumi attīstījās pēc man nelabvēlīga scenārija. Manu dzērāju Savostovu kaut kā noņēma no uzskaites, bet lielā kundze Frolova izrādījās stāvoklī no fizikultūras skolotājas. Šāds atgadījums varēja notikt tikai ar manām palātām, un es, apbērusi galvu ar pelniem, atkal sāku skraidīties pa komisijām. Nelabvēlīgās situācijas darbā un pastāvīgā stresa dēļ mani sāka mocīt migrēnas, bezmiegs un ožas halucinācijas. Piemēram, katru reizi, kad atgriezos mājās, es neatlaidīgi sajutu kādu satriecoši saldu tualetes ūdens smaržu.

– Miroša, kas ir šis nepatīkamais tualetes ūdens? Vai ar mums kāds bija?

– Vai tualetes ūdens ir ūdens no tualetes? «Tev ir kļūmes, mīļā,» Mairons flegmatiski noteica, turpinot graužt sēklas. Pēdējā laikā viss, ko viņš ir darījis, ir gulējis uz dīvāna un ar neapmierinātu skatienu pavada manus stāstus par 11 «B» neveiksmēm.

Kādu dienu, atgriežoties mājās, es pagriežos ap stūri un devos uz ieeju. Pavicinot somu un iegrimumsi domās, es nepamanīju, kā sekoju smaržai. Tā pati saldenā smarža, ko es pastāvīgi iztēlojos

dzīvoklī.

Kad atjēdzos, es jau atrados netālu no «Alus-Ūdens» kioska, un manā priekšā, ar gurniem zīmējot astonnieku, bija kāda cilvēka sapņu garkājainā hidroperīta dāma. Protams, man bija kārdinājums ieskatīties viņas sejā un pajautāt, no kuras tualetes viņa aplējās ar ūdeni, bet es savaldīju savu impulsu un aizklīdu atpakaļ uz māju.

Kopš tās dienas šķebinošā smaka kļuva par realitāti, bet es joprojām šaubījos. Kāpēc šai krāsvielai vajadzētu ienākt manās mājās un atstāt tur savas smaržas? Nē, šeit ir kaut kas cits. Varbūt es vienkārši krāpju sevi vai arī mans kaimiņš ir iegādājies līdzīgas smaržas. Nemot vērā, ka es dzirdu katra kaimiņa šķaudīšanu un faršanu, varbūt smakas mūsos iesūcas tikpat viegli? Piemēram, pa logu...

Pēc pāris dienām Mironš pārnāca mājās ar jaunu foršu telefonu, sakot, ka viņam to nejauši pārdevis kolēģis, kurš daudz zaudējis kartēs. Protams, tas mani atkal satrauca, bet mans draugs apsolija man nopirkt tieši tādu pašu jau no pirmās peļņas.

Piezvanot viņam vakarā, lai noskaidrotu, kā norit darbs, es nostādīju savu mākslas mecenātu neērtā stāvoklī. Pēkšņi viņam jaunā viedā ierīce ieslēdza video saiti, un es viņu ne tikai dzirdēju, bet arī redzēju. Un ne tikai viens. Fonā rēgojās kaut kāda mymra ar aizdomīgi pazīstamiem balinātiem matiem. Viņas lūpas un apaļas acis uz brīdi parādījās ekrānā. Šķita, ka caur akvārija stiklu uz mani mēģina skatīties ziņkārīga karūsa.

Tas izskatījās diezgan smieklīgi, un es nevilus iesmējos.

Mairons sāka jautri pārraidīt, ka viņš tagad atrodas pārdomu stūrī, un es viņu tur atradu visnepiemērotākajā brīdī. No tā es secināju, ka viņš vēl neapzinās video komunikācijas brīnumus un pat nesaprata, ka atrodas neērtā stāvoklī.

Pēc tam, kad ieteicu viņam taupīt tualetes papīru un elektrību, es noģību, murminādama:

– Patiesi, tālrunim nevajadzētu būt gudrākam par tā īpašnieku...

Kopš tās dienas man likās, ka acis bija atvērtas. Protams, man nebija tiešu pierādījumu par nodevību, bet, ja es sākšu spiest, Miron, kas pie velna, viņš nāks klajā ar simts pretargumentiem. Kā rezultātā es izskatīšos pēc pilnīgas mulķes. Es neslēpšu, ka manā bailīgajā meitenīgajā sirdī joprojām mirdzēja cerība: ja nu tā ir tikai kolēģe? Cik krāsotu blondīņu nemierīgas klīst pa plašo Tēvzemi? Bet kāpēc viņš man meloja, ka sēž tualetē? Un tā smaka... Vai viņš kādu aizveda mājās?

Samulsis to atzīt sev, es nolēmu izsekot Maironu. Un šim nolūkam es pat nopirku beisbola cepuri un lielas saulesbrilles. Bet pati dzīve visu nolika savās vietās.

3 nodaļa

Burtiski pēc pāris dienām, kuru laikā es nepamanīju neko aizdomīgu par Mironu, jaunākās skolas ritma skolotāja Ludka lūdza, lai es dodos viņai līdzī uz kaimiņu mazpilsētu.

«Mūsu Mymra sūta pēc metodiskās literatūras, mēs esam pārāk slinki, lai karstumā kratītos autobusā un vilktu to uz sevi.» Skriesim tavā žigulī un izklaidēsimies? Man ir kūka, nu...

Es nevēlējos strīdēties ar savu vienīgo patīkamo jauno kolēģi, un es negribēju atslābināties, tāpēc sagaidījām pusdienu pārtraukumu un devāmies.

Nelielā pilsētiņā, kā parasti, viss bija blakus: dzimtsarakstu nodaļa, slimnīca un pat morgs – tuvu viens otram. Kamēr Ludka devās šturmet administrācijas ēku, es skumji klīdu apkārt un nolēmu doties uz tuvējo veikalu. Bads nav nekas liels, un es nolēmu, ka šeit ir pilnīgi iespējams ēst saldējumu, nekaitējot veselībai. Maija karstums bija neizturams, tāpēc arī ūdens pudele atpakaļceļā būtu bijusi patīkama.

Ejot uz kases aparātu, pēkšņi atkal sajutu nejauku saldu smaku, un atviegloti uzelpoju: nu, protams, tās ir halucinācijas. Arī šeit es iztēlojos... Nespēdama pārdomāt šo dziļo domu, es paskatījos uz pazīstamajām baltajām un sarkanajām kedas.

Lēnām pacēlusi galvu, es strauji saraujos pēc gaisa, jo bilde, kas man parādījās, bija tikai dūriens pa zarnām: Mairons, apskāviens ar blondu, bēdīgi smaržojošu karūsu, stāvēja netālu

no dzērienu nodaļas un, saldi dūkdama., izvēlējās vīnu. Viņu uzvedība neradīja šaubas par attiecību būtību, bet es turpināju stāvēt kā stabs un raudzīties viņu virzienā. Aiz manis stāvošais vīrietis mani nepacietīgi pagrūda, ūdens pudele man izkrita no rokām un ripoja taisni pretī nodevējam Golubevam. Viņš pagriezās, ar kāju pacēla pudeli un paskatījās no kājas manā virzienā. Smaidis lēnām izgaisa no viņa sejas, viņš satvēra blondīni aiz pleciem un ar asu kustību parāva viņu sev aiz muguras. Tajā pašā laikā viņš sāka veikt dīvainas kustības ar rokām, kā arī nobolīja acis un viegli spieda kāju. Likās, ka Mairons nolēma mani hipnotizēt, uzskatot, ka es pametišu veikalu un aizmirsīšu mūsu tikšanos kā sliktā sapnī.

Tieši tā arī vajadzēja, bet es turpināju skatīties tukšumā, un gaišmatainā meitene bailēs paskatījās aiz Kašpirovska pleca, acīmredzot baidīdamās par matu paliekām uz viņas galvas.

Vīrietim aiz manis apnika gaidīt, un viņš burtiski aiznesa mani rokās uz kases laukumu, kur es klusībā samaksāju par ūdeni un klīdu ārā. Ludka mani atrada mašīnā: turot rokas uz stūres, es šņukstēju. Saņēmusi no manis porciju nesakarīgu «un viņš, es, un šī mymra... Krāsots karūs, un es... Ak-o... un es arī gribēju reģistrēties...». Uz šīs nots es biju īpaši iestrēdzis, un es ilgi vaidēju, atspiedies pret stiklu, un Ludka uzlēja man ūdeni no pudeles. Pabeidzis ūdens procedūras un saņēmusi atvadīšanās vārdus no Ludkas «izmet šo kazu no savas dzīves, bet, pirmkārt, no sava dzīvokļa», es atdzīvojos un iespiedu gāzi.

Izlaidusi kolēģi pie viņas mājas, es ar nekurienes degsmi

ieskrēju dzīvoklī. Tur es savācu vērtslietas, naudu un mātes kažoku un pārvedu tos mājās uz Ludku. Tad viņa atgriezās savā istabā un metodiski pārmeklēja Maironas mantas, nosarkusi no kauna, bet stingri ticot taisnīgam mērķim.

Pamatojoties uz Ludkas padomu, es atņēmu viņam pasi un autovadītāja apliecību. Pēc rakšanas pa dokumentiem nonācu pie secinājuma, ka Mairons mani maldināja jau no paša sākuma. Viņš ilgu laiku nebija mācījies neklātienē, turklāt acīmredzot pat gadu nebija mācījies. Atradu vairākas dīvainas SIM kartes, naudas žūksni un otru telefonu. Tas viss, protams, neko neliecināja, bet radās iespaids, ka dzīvoju kopā ar aģentu 007.

Brīdī, kad Mairons aizcirta ārdurvis, es biju tik ļoti nomierinājies, ka televizora pavadībā malkoju tēju, sēžot mammas mīļākajā krēslā.

Raugoties uz mani no savām uzacīm, Mairons apsēdās man pretī, lūkojoties uz mani ar pieaugošām bažām.

– Uz ko tu skaties? – mēģinot ielikt manā balsī pēc iespējas vairāk metāla, es teicu. – Uz manis nav nekādu rakstu, un tur nekas neaug... Ne par to ir runa. Vai arī jūs nopietni cerējāt izdzēst manu atmiņu ar domu piepūli? Tu esi zemisks glēvulis, Mairon. Sakrāj mantas un dodies uz savu karūsu.

«Protams, tā ir mana vaina,» Mairons pretīgi pasmīnēja, un es aicināju visus svētos, lai man pietiktu spēka izturēt nevienlīdzīgo augstprātības cīņu ar taisnību. – Un tas, ka tu man nemaz nepievērsēji uzmanību, steidzies ar saviem pūtīgajiem deģenerātiem kā vistas ola... Frolova dzemdēja, Smirnovs

saindējās ar pārtiku no pīrāgiem... Jā, par to es nevaru dzirdēt. tava sasodītā skola vairs! Jā, ja gribi zināt, es sāku afēru tā, principa pēc: pamanīsi vai nepamanīsi? Tas, kas ir jāpierāda, ir tas, ka jums ir vienalga! Tāpēc neizliecies par upuri, es neesmu nelietis. Starp citu, es mācījos un strādāju, lai mēs...

«Tu nekur nemācījies, bet darbā mānījies ar karūsām,» nomurmināju, jo viņa piezīme par manu aukstumu pret viņu atstāja iespaidu. – Jā, arī man ir labi, darbs un tas viss... Bet tas nav iemesls, lai uz manu dzīvokli atvestu savu kundzi! Ej prom no šejienes, esi draugs.

«Neesiet mulķis, visu iznīcināt ir visvieglāk,» ar neraksturīgu patosu iesāka Mairons un pat uzlika roku uz krūtīm sirds rajonā, acīmredzot norādot uz sirdssāpēm.

«Es esmu mulķis, jo es tevi necēlu gaismā no paša sākuma.» Piedod, bet es nedraudzējos ar nodevējiem. Par neko. Sasodīts, es tikko sapratu, ka tu izņēmi miskasti un izvēdināji to, lai paslēptu savas aizraušanās klātbūtnes pēdas mājā. Varbūt tu viņai teici, ka šis ir tavs dzīvoklis? Tas ir zems un pretīgi.

– Lieliski, – Mairons uzsita pa ceļiem, iejutās ērtāk. – Jūs esat Herkuls Puaro svārkos, jūs visus atvedāt pie tīra ūdens. Bet man nav kur iet, tāpēc, iespējams, palikšu vēl. Jūs saprotat, līdz es atradīšu jaunu dzīvesvietu, tas un tas. Mans draugs jau ir atradis īrnieku, tāpēc...

– Ej dzīvot ar savu krāsoto. Kā viņu sauc?

«Alena, bet viņa nav no mūsu pilsētas,» viņš mehāniski atbildēja un, nodrebēdams, nosarka. – Tam nav nozīmes. «Bērns,

saproti, tas neko nenozīmē,» Mairons nomurmināja, taču kaut kā bija jūtams, ka viņš pats sev netic, kamēr viņš jau iepriekš zināja, ka viņa monologs bija neveiksmīgs.

Es paredzēju šo scenāriju, tāpēc garīgi uzslavēju sevi par manu izdomu.

– Klausies, Mairon, es nevēlos attīstīt garas sarunas, jo īpaši tāpēc, ka rīt ir mans izlaidums, man jābūt formā. Es ceru, ka jūsu veselā saprāta pietiks, lai saprastu, ka palikt ar jums zem viena jumta man ir sāpīgi.

– Šovakar es nekur neiešu. Es varu apgulties uz dīvāna.

– Tu tūliņ dosies prom, esmu savācis tavas mantas. Un, ja jūs nolemjat spert, es izsaukšu policiju.

«Pamēģini,» neveiksmīgā Kazanova iesmējās, bet kaut kā vilcinoši.

– Labi, tu piespiedi mani to darīt. Vienam no maniem labiem draugiem tagad ir tava pase un licence. Ja tu tūlīt neaizbrauksi, es došu viņam komandu viņus iznīcināt. Padomājiet par to, cik daudz grūtību jums būs ar atveseļošanos. Dodies uz nomalēm, to un to...

«Kuce,» Mairons nomurmināja, paķerdama koferus. «Tu tikai gaidīji iespēju tikt no manis vaļā.» Tikmēr es šobrīd pārdzīvoju grūtu periodu savā dzīvē. Un atbalsta vietā... Kur ir mani dokumenti?

«Es jums to pateikšu rīt, kad iziesiet no dzīvokļa.» Man nav vēlšanās tevi maldināt. Kā jūs saprotat, es esmu ieinteresēts aizmirst par jums pēc iespējas ātrāk.

Vēl pusstundu entuziastiski izteicām viens otram sejā visu, kas vārās, no kā secināju, ka šķiršanās reizēm ir ļoti noderīga. Jūs uzzināsiet daudz jauna par sevi. Beigās Mairons aizcirta durvis, un es noguris nokritu uz dīvāna un izplūdu asarās. Grūti bija izlikties par dzelzs lēdiju, un es beidzot atbrīvojos skumjām, kas manī bija plosījušās kopš iepazīšanās ar saldo pāri veikalā. Pietiekami raudājusi devos uz virtuvi un uzliku tējkannu un paskatījos ārā pa logu. Nezinu, ko es tur gaidīju: Mironš raud zem balkona vai ar krītu zīmē sirsniņu... Pat ja Mironš būtu nakšņojis vilcienā rotaļu laukumā zem mājas, man tik un tā nebūtu redzējis viņu. Nakts jau bija atnākusi, visu tinot pavasara melleņu tumsā, un es, malku atdzisušās tējas, aizklīdu gulēt.

4 nodaļa

Pamostoties no asarām pietūkusi, nopriecājos, ka biju iepriekš sagatavojusi savu izlaiduma kleitu un uzaicināju uz mājām vizāžisti. Man nebija spēka neko darīt, bet man bija jāaizstāv diena un jāizturas līdz vakaram. Un tad pienāks brīvdienas un... Man nebija laika izdomāt, ko darīšu brīvdienās, jo mani plāni kopā ar Mironu doties uz Ēģipti gāja velti. Atskanēja durvju zvans.

Ludka, kura strādāja nepilnu darba laiku par frizieri, atnāca pie manis un iedeva man neticamas cirtas sev un man. Mēs piedzērāmies no kafijas, un tad diena griezās neiedomājamā ātrumā, un kādu laiku es pilnībā aizmirsu par savām bēdām.

Izlaidums bija lieliski izdevies. Tāpat kā kāzās, viņš dziedāja un dejoja: bērni mēģināja slepeni piedzerties, vecāki mēģināja viņus neļaut to darīt. Lai gan līdz vakara beigām nebija skaidrs, kurš bija veiksmīgāks cīņā ar zaļo čūsku. Vienīgie cilvēki, kas izlaidumā palika prātīgi, bijām es un kodētais Trudoviks. Ludka, iztukšojusi matu paliekas, trakulīgi dejoja ar kāda tēvu, demonstrējot šķelšanos, kad es pavilku viņai piedurkni:

– Apmaldīsimies, bērni ir aizbraukuši uz pulciņu, un tad kopā ar vecākiem dosies skatīties saullēktu. Pa lielam mums te nav ko darīt.

Un mēs pacēlāmies: es skrēju, Ludka rāpoja. Bija vēls, gaismas vairs nebija ieslēgtas, un Ludka nolēma palikt pie manis.

Viņa atsvaidzinājās uz ielas un, iebrienot manā dzīvoklī, sāka šķīst pilnīgi prātīga.

– Man krīt nost kājas. Sasodīti papēži. Kāpēc tu vispār nedzēri? Un es negāju uz klubu ar saviem backbreakers.

– Nu, es esmu klases audzinātāja, kāds piemērs... Un man nav noskaņojuma uz pulciņu. Un neviens nepamanīs manu prombūtni...

– Tu esi garlaicīgs. Es būtu atkāpies, jo īpaši tāpēc, ka tam ir iemesls. Tavs ir izbalējis. Gad. Nu, tas ir nepieciešams: šāds skaistums liek skriet pēc sievietēm. Tev nav paveicies, Aglaja. Nu nekas, vasara priekšā. Klausies, iedzersim uz šo? Vēl ir bērniņa, bet mēs svinam.

Šī ideja man šķita pievilcīga, lai gan es dzēru reti. Un tad arvien vairāk vīna. Rakņājoties pa skapi, nevarēju atrast alkoholu: acīmredzot nesen, ciešot no manas neuzmanības, Mairons iznīcināja visus manus vīna krājumus, ko bija ziedojuši neuzmanīgo bērnu vecāki. Mocībās es pacēlu rokas, piedāvājot tēju, bet Ludka nepadevās.

– Nakts gaisma ir zem tavas mājas. Skrien, esi draugs. Man sāp kājas, es nevaru staigāt. Es tikmēr izdomāšu ko ēst.

Pamāju ar galvu un ātri pārgērbusies, paķēru maku un noskrēju lejā pa kāpnēm. Maironas salauztā sirds man atkal atgādināja par sevi, un es metos pēc kārotā dzēriena: ja neaizmirsīšu, tad vismaz ātrāk aizmigšu.

Pārdevēja veikalā vienaldzīgi iedeva man vīna pudeli, neskatoties uz alkohola tirdzniecības aizliegumu izlaiduma

dienā. Citu dienu es būtu sašutis par šādu nolaidību, bet šodien tas man bija izdevīgi. Es skrienu atpakaļ uz māju, apejot ap veikala galu. Pie ieejas atcerējos, ka atslēgas biju atstājusi vakara somā un izsaucu domofonu. Ludka gandrīz nekavējoties to atvēra, un es ieniru ieejā,

Un ar ādu jutu, ka aiz manis kāds stāv. Netverama plandīšanās gaisā vai izgarojumu smaka? Mēģināju lēkt uz priekšu, bet mani pēkšņi pārtvēra no aizmugures un aizklāju muti ar dūmaku plaukstu.

«Tagad es tevi atlaidīšu, bet pat nedomājiet par kliegt,» kāda aizsmakušā balss stingri pavēlēja, un es apklusu.

Viņi nolika mani uz pakāpieniem, es pagriezos un mēģināju neskaidri atšķirt divus raksturīgā izskata veidus. Uz kāpnēm bija tumšs, un es īsti nevarēju redzēt savus likumpārkāpējus. Gaisā bija jūtama grupveida izvarošanas smaka, un es uzreiz sāku ar viņiem cīnīties ar strīdiem un nez kāpēc čukstus:

– Klausies, tu laikam kļūdījies. Mums ir Larisa, šķirtene, bet viņa ir pirmajā ieejā. Visi iet pie viņas.

Puiši apmulsumā ievaidējās, un es kļuvu vēl vairāk iedvesmots:

– Man mājās ir Ludka. Un viņai cietumā ir draugs. Es tagad nenākšu, un viņa izsauks policiju. Šeit.

Tad es domāju, ka tas, ko es teicu par Ludku, ir pilnīgi nepiemērots. Tagad viņi nolems, ka variants «divi pa divi» ir gluži okejs, ievilks mani dzīvoklī un... Kamēr es traki prātoju, ko darīt, lielie beidzot atrada runas spēku. Garākais atdzīvojās

pirmais:

– Tu esi galīgi stulbs? Vai tu dzirdēji, Kitija, ko viņa domāja? Mums nerūp jūsu šarms. Mēs meklējam naudu.

– Kādu citu, atvainojiet, naudu?

«Aizveries un klausies: tavš skaistais Mironš Golubevs ir mūsu parādnieks,» puisis aizkaitināti turpināja. – Vai tu to palaidi garām? Viņš aizņēmās naudu no mūsu īpašnieka. Kavēšanās ir uz viņu, un viņš slēpjas. Mēs satricinājām viņa draugu, viņš teica, kā tevi atrast. Piemēram, jums ir lamur tujur, jūs dzīvojat kopā. Kur ir šī gnīda?

– Klau, kas tā par barbaritāti? Kāpēc tā baidīt cilvēku? Varēja piezvanīt un brīdināt...

Otrs lielais vīrs sāka skarbi ķiķināt, bet bargais biedrs viņu acumirkli savaldīja:

– Varbūt tev vajadzētu man nosūtīt vēstuli? Jūsu draugs tur nokļuva. Viņam tika dots daudz laika. Viņiem tika pavēlēts jūs atrast un nodot Maironam: viņi saka, it kā līgava būtu palikusi bez auss.

«Es tagad kliežu,» es čīkstēju. – Es nevaru dzīvot bez ausīm. ES esmu skolotājs...

– Vienkārši pamēģini! Kur ir tavš mīlākais? Mēs šeit dežurējam visu dienu. Mēs bijām prom darba darīšanās... – visu šo laiku viņš pārmeklēja manu somu un pēkšņi nosvilpa:

– Ak, šī ir tāda dāvana. Mirona Golubeva pase, pa labi. Labi sagatavots, skaistule. Vai tev tās vajadzēja viņam dot? Tātad, kur slēpjas jūsu mīlākais?

Es garīgi nolādēju brīdi, kad nolēmu pie manis paslēpt Mairona dokumentus (protams, stāsts ar manu draugu nebija nekas vairāk kā blefs). Tagad aizdomas vispirms kritīs uz mani.

– Domā pats. Ja man būtu viņam jāpasaka, es nebrauktu mājās, bet gan no mājām. Pa labi? Biju izlaidumā. ES esmu skolotājs. Naudas nepalika. Mairons ir nelietis. Viņš mani pameta, pareizāk sakot, es viņu izdzinu. Un viņa slēpa dokumentus, lai beidzot viņu izraidīt.

Pāris minūtes es iepazīstināju lielos puisi ar šo lietu, vienlaikus prātojot, kad Ludkai pietiks prāta, lai painteresētos par manu prombūtni.

Visbeidzot trešā stāva durvis čīkstēja un atskanēja satrauktā Ludkas balss:

– Aglaja, kur tu esi? Vai esat iestrēdzis liftā?

Lielie puisi neapmierināti paskatījās viens uz otru, it kā pieņemot lēmumu, pēc kura bargais pasludināja spriedumu:

«Ejam vēlreiz paskatīties pa dzīvokli, ja nu šim nelāgam izdotos izlīst...»

Uz vājām kājām es sāku kāpt augšā, drudzaini domājot par to, kā pasargāt vismaz Ludku. Vīrietim ar to vispār nav nekāda sakara... Cilvēks pie durvīm izskatījās nobijies. Pagrūduši to malā, lielie puisi klusībā apskatīja dzīvokli un, man par atvieglojumu, šķita, ka gatavojas doties prom:

– Labi, pagaidām netrokšņosim. Mēs paņemsim dokumentus. Mēs parūpēsimies par jums pieskatīšanu. Tiklīdz jūsu Myron parādīsies, lai saņemtu dokumentus, zvaniet mums. Es nosūtīšu

jums tālruņa numuru ar SMS. Ja tu mēģināsi būt dīvains, mēs izšļakstīsim tavas iekšas. Čau, skolotāj. Un tu, Ludmila, biežāk raksti savam draugam zonā. Viņam tur noteikti ir slikti, es zinu no sevis.

Ludka turpināja stāvēt ar atvērtu muti. Man bija jāizstāsta viņai viss stāsts, par laimi, vīna pudele tikai palīdzēja mazināt stresu.

Kad debesīs uzausa rītausma un pudeles dibenā nekas nebija palicis, Ludka sāka raudzīties uz dzīvi filozofiski:

– Tev jāskrien. Galu galā visa mūsu dzīve ir skrējiens cauri neredzamiem šķēršļiem, un mēs visi esam kā kāmjī...

– Vai vari to saīsināt?

– Īsāk sakot, es zinu šīs lietas. Puiši ir grūti, un viņi neatstās tevi vienu. Jūs pie manis paslēpāt vērtīgas lietas, dzīvoklī ir trauksme. Izlaidums beidzies. Iekāp mašīnā un nākamajiem mēnešiem dodies ellē. Teikšu direktorei, ka tantei ir slikti, steidzami piezvanīja. Es tev kaut ko pastāstīšu. Vai ir kur doties? Tikai nesaki man: ja mani sāks spīdzināt, es, iespējams, nespēšu savaldīties un tevi nodot, piedod...

«Ljudka, tu esi īsts draugs,» es sacīju, paspiežot viņas roku. – Ja tas izpūš cauri? Varbūt viņi vienkārši baidās? Parādīsies Mairons, galu galā viņam vajag dokumentus. Lai viņi paši tiek ar to galā.

– Es zinu šos draiskuļu kases aparātus, tie ir vienkārši oficiāli reģistrēti, tāpat kā bankas. Zagļu kopējais fonds. Aizdod naudu, un tad no viņiem nāk tādi kolekcionāri, sit un izvaro. Vai arī viņi

uzmetīs jums skābi, kas ir lielāka iespēja. Vai esat redzējuši viņu sejas? Ja jūsu Mairons nav muļķis, viņš jau ir sācis skriet. Viņam ir nauda, tu pats to teici. Jaunas pasas iegāde nav problēma. Viņam droši vien katrā pilsētā ir kredīts. Un sievietei. Tāpēc viņš izraka karūsu, lai varētu dzīvot kopā ar viņu, jo tā smaržoja pēc cepšanas.

Ej prom no šejienes, kamēr viss nomierinās. Jūs jau esat iedevis dokumentus. Galu galā viņiem apniks tevi meklēt un viņi pāries pie kāda cita. Un policija šeit nepalīdzēs, jūs to zināt. Skrien, Aglaja, skrien...

Izredzes, kas radās, mani neiepriecināja, taču es sajutu Ludkas vārdos ievērojamu loģiku. Visticamāk, jo, kā jau teicu, viens no Ludkina kungiem atradās cietumā un bieži rakstīja viņai vēstules, iemetot izklaidējošus faktus viņas fantāziju ugunī. Tagad es zināju, kā no katla uztaisīt lādētāju, no maizes drupačām šaha komplektu, un arī telefonu varēju gudri noslēpt zonā.

Viņa sociālajos tīklos satika draugu no ne tik tālām vietām, un viņš ilgu laiku viņai rakstīja, ka dienē uz zemūdenes. Tomēr Ludka veica nelielu izmeklēšanu un uzzināja patiesību. Viņas gods, viņi turpināja sarakstīties, lai gan draudzene vairs neko labu no dzīves negaidīja, taču viņa lasīja vēstules kā spiegu romānus.

Izvedusi Ludku un apsolījusi viņai pēc restantes uzrakstīt uz galveno pastu, es jutos kā traģikomēdijas varone. Katram gadījumam pāris reizes uzgriezu Mirona numuru, bet, kā jau lielais čalis prognozēja, viņš izrādījās nerasniedzams. Nolēmis, ka man vajag gulēt, es saritinājos uz dīvāna un uzreiz iekritu

satraucošā pusaizmirstībā, ko pārtrauca reti miega rāviņi.

5 nodaļa

Mans ceļš uz Bukhalovu šoreiz bija bez priecīgas gaidas satikt skaisto. Mīļotajam ciemam vajadzēja uzņemt nevis laimīgu ciemiņu, bet gan izbiedētu trimdinieku. Jāskatās, kā viss šis stāsts izvērtīsies, un es negribēju pakļaut savu tanti riskam.

Tomēr man vairs nebija kur iet, tāpēc es spītīgi turpināju spiest savu dzelzs zirga gāzi, mocīdamās ar skumjām domām.

Nepagāja daudz laika, lai no rīta sagatavotos, es pati piezvanīju direktorei, atsaucos uz ģimenes problēmām un saņēmu atļauju atvaļinājumam. Labsirdīgā Ludka brīvprātīgi atrisināja man kādus papīrus, un es, iemetusi mantas bagāžniekā, vaidēdams un vaidēdams no galvassāpēm, braucu prom no pilsētas.

Protams, es riskēju. Viņi varēja mani uzmanīt, bet, visticamāk, neviens no skolotāja negaidīja tādu veiklību, un Ludkina padoms skriet pēc iespējas ātrāk darbojās man par labu. Cits jautājums ir, cik ilgā laikā viņi mani atradīs? Mairons dzirdēja par savu tanti, taču nekad īpaši neinteresējās par viņas dzīvesvietu. Bukhalovo manos dokumentos nebija minēts. Protams, ja pameklē datus par manu mammu... Bet, cik es zināju, mūsu valsts zinātnieku arhīva dati bija klasificēti, un mums ar tanti ir dažādi uzvārdi.

Ja Ludkai ir taisnība, un šie cilvēki ir saistīti ar noziedzību un ne tikai mani nobiedēja, tad viņiem tā nebūs problēma. Atkal,

viss ir atkarīgs no tā, cik ļoti viņiem ir nepieciešams atrast Maironu. Es paļāvos uz to, ka esmu nenožīmīga figūra šajā jautājumā, un viņi mani tā biedēja, lai tikai atstātu iesaistītu. Un kur viņš varētu būt? Šķiet, ka viņam mūsu rajonā nav radnieku, lai gan viņam bija kāds brālēns no Mirona patēva puses... Šķita, ka viņš pat solīja viņam palīdzēt darbā, bet tad viņš pats nokļuva vai nu slimnīcā, vai cietumā.. Jebkurā gadījumā es nezinu neviena radnieka koordinātas.

Tā nu pāris mēnešus palikt pie tantes šķita visdrošākais un loģiskākais, jo īpaši tāpēc, ka vasara jau bija pieteikusi savu spēku. Tādā veidā sevi nomierinot, izmetu garu līkumu pa apbraucamo ceļu, jo pēc vakardienas līgošanas nevēlējos uzskriet ceļu policistiem.

Divas stundas ceļā paskrēja nemanot, un nu jau biju nogriezies no ceļa uz asfaltētu nobrauktuvi. Sirds saldi sažņaudzās, paredzot bildi, kas man pavērsies pēc pāris minūtēm. Bezgalīgs lauks, kas beidzas meža malā. Nedaudz tālāk ir upe, neliela pludmale, ko ieskauj bērzu birzs.

Pakalni un gravas izliekas savādi, atšķaidot ainavu ar izliektām līnijām. Atvēru logu, lai ieelpotu saldo dzeltenās medus putras smaržu, kas šajās vietās aug bagātīgi. Pa kreisi – nogriezieties uz lielo Lipovoe ciemu. Pa labi ir ceļš uz Bukhalovo.

Braucot cauri savai dzimtajai vietai, ar pārsteigumu pamanīju, ka nelietis Mirona, nelaimīgā mīlestība, parādu piedzinēji – viss atkāpās šī dabas skaistuma un klusuma priekšā. Likās, ka bērniņas ciematā visas problēmas kļuva nederīgas, tika

atiestatītas un kā migla izkļiedējās ar smalku rasu uz zāles.

Es atcerējos, kā, būdams skolas jaunākais, es negribēju atgriezties no atvaļinājuma, un es teicu mammai, ka palikšu pie tantes. Tur bija visi mani draugi, bija upe, klintis, laukakmeņi, senas kunga pagalma drupas, āboli, plūmes, avenes, karūsas un līdakas, sēnes, daudz apmeklētāju un vietējie zvejnieki, kā arī daudzi vietējie dzērāji, kas tas bija. Ļoti smieklīgi skatīties.

Ar aizturētu elpu mēs ar kaimiņu meitenēm paslēpāmies dadzis pie malkas šķūnīša, pie kuras vietējie dzērāji bieži spēlēja rāmi un šaušanu. Un tad viņi tik ļoti piedzērās, ka vienkārši nāudēja un kā baļķi iekrita zālē uz mūsu priecīgo čīkstēšanu.

Bija gan vietējie puikas, kas mūs šausmīgi sāpīgi dzēla ar nātrēm, gan arī krāsainie vietējie tenkas, kas vakaros uz soliņiem sienāžu sprakšķēšanas pavadīti stāstīja šausmīgus stāstus.

Man un maniēm bērniem patika klausīties stāstus par slepkavībām un citiem draudīgiem noziegumiem, ēdot gardus melleņu pīrāgus. Nez kāpēc visbiežāk viņi pulcējās pie mūsu priekšdārza. Iespējams, to veicināja ērtais lielais sols zem izplestošā ķirša koka. Tantes Zinas kaimiņš onkulis Miša, kuram bija mazdēls Saška, sieviešu vakaru salidojumus nicinoši nosauca par «OBS aģentūru».

– Viena sieviete teica. Otrs to atkārtoja. Jūs izplatāt ķecerību. Bērni, aizveriet ausis. Bāc ar tevi, kaitēklis. «Labi, ka es vairs neprecējos,» viņš pakratīja galvu, klausoties sieviešu stāstos.

Kādreiz man šķita, ka Zinas tantei un onkulim Mišai ir romāns, lai gan toreiz viņi man likās baigie veči. Bet romāns

nekad nesaņēma nekādu attīstību: onkulis Miša, cik es zinu, turpināja dzīvot kā atraitnis, un es neko neesmu dzirdējis par Sašku, viņa mazdēlu, ar kuru mēs bērībā desmit gadus dudījām viens otru ar nātrēm. gadiem.

Vārdu sakot, tā dzīve bija tik jautra un notikumiem bagāta, ka katru gadu, aizbraucot, apsolīju sev: izaugšu un nākšu šeit dzīvot. Un tā es uzaugu, bet pēdējos pāris gadus es vispār neesmu ieradies Bukhalovā. Darbs, rūpes, mīlestība, viņas mamma ir tik laimīga.

Tante pati nāca arvien biežāk un apgalvoja, ka Buhlovā nekas nav mainījies un jaunai skaistai meitenei tur nav ko darīt. Lai gan es noteikti zināju, cik viņai ir garlaicīgi, un gaidīju mani ciemos.

«Tagad ir radusies iespēja,» es nomurmināju, iebraucot ciematā caļu kludzēšanā, kas bija apmetušās tieši asfaltētā piebraucamā ceļa vidū.

Mana tante bija pensijā, lai gan strādāja pusslodzi, kad kaut kur bija vajadzīga veterinārā palīdzība. Cerēju viņu atrast mājās un nekļūdījos. Durvis, kā bērībā, bija viesmīlīgi vaļā, un uz žoga ēģiptiešu kaķa pozā sēdēja mans mīlais vecais ingverkaķis Kuzja. Pakasījis viņam aiz auss, es atvēru vārtus un saucu:

– Atveries, pūce! Lācis ir ieradies!

Pēc sekundes tantes galva ruļļos izspraucās pa logu ar skatu uz pagalmu.

– Aglajuška, meita, vai tā esi tu? No kurienes, ellē, tu nāci, mana dvēsele? – tante sev raksturīgā manierē sveicināja, priekšautā izlecot pagalmā. – Mēs ar jums runājām pirms

divām dienām, jūs, šķiet, neplānojat? Vai arī kaut kas notika? Iebraucat ar mašīnu pagalmā, nav jēgas. Vietējie puikas vēl šaus un skrāpēs. Tādi velniņi... Tu bāla, mana skaistule? Vai ar mammu viss kārtībā? Es grasījos viņai šodien piezvanīt, bet biju aizņemta...

Tante vēriģi ieskatījās man sejā, un es centos uzlūkot sevi optimistiski.

– Nu, kāpēc tas notika uzreiz? Viss ir kārtībā, es tikko nolēmu apmeklēt savu dzimto vietu. Esmu atvaļinājumā, vakar bija izlaidums. Tas arī viss, esmu noņēmis bērņus no kājām, ir pienācis laiks atpūsties. Pēdējā mēneša laikā man hemoglobīns un svārs ir nokrities šādas dzīves dēļ. Līdz kritiskam punktam.

«Nu, es tev palīdzēšu ar svaru,» tante iesmējās, palīdzot man izvilkt somas. «Mēs jūs nobārosim un dosim svaigu pienu.» Tu esi mans skaistums. Man prieks, ka tu atnāci. Tikai tagad mana sirds nojauš, ka tev bija kautiņš ar savu puisi. Kā viņu sauc, Ciceron?

«Mairon,» es nopūtos, prātodama, kā vislabāk pastāstīt savai tantei par visu notikušo, lai viņu vairs nesatrauktu. – Jā, mēs šķirāties. Viņi, tā sakot, nesadzīvoja pēc rakstura. Tas notiek, un ko tad? Esmu jauns, atrādīšu sev kādu.

– Nu labi! – tante sasita plaukstas, bet laicīgi apstājās un nolaida skatienu. – Nedomā par to, es neesmu gluži priecīģs, ka jūs izšķirāties. Pat ja viņš izrādījās stulbs, lai gan viņš bija Cicerons. Kurš gudrs cilvēks tādu skaistuli palaistu vaļā? Jā, un viņam ir vārds, Dievs man piedod. Iedomājieties, kādi būtu jūsu

bērnu vārdi? Lūk, kas cits, – tante čukstēja, noliekot uz galda pīrāgus un boršču. – Tikai likteņa zīme. Shuryayka tikai vakar ieradās! Tu ej, pasveicini, atceries pagātņi. Kad tu biji bērns, tu biji kā ūdens. Un cik skaists vīrietis viņš tagad ir kļuvis! Slīps dziļums, tik nopietni. Piekļājīgs.

Ja tante cerēja, ka es kaut ko sapratīšu no viņas monologa, tad viņa cerēja veltīgi. Manā slimajā galvā viss bija sajaukts, un daži šurijaiki palika neidentificēti. Ieraugot pārpratumu manās acīs, tante satrakojās:

– Nu, protams... Saška, tēvoča Mišas mazdēls, kaimiņš. Vai tu viņu atceries? Viņi cīnījās ar nātru. Tad tēvoča Mišas dēls izšķīrās no sievas, viņa aizveda zēnu uz citu pilsētu, viņš gandrīz nekad šeit neapmeklēja. Tagad esmu atnācis pie sava vectēva. Sievietes saka, ka viņš profesionāli nodarbojas ar sportu. Esmu ieguvusi augstāko izglītību un tagad strādāju. Viņš droši vien ir atvaļinājumā. Vientuļš, pamanīju, ka nav gredzena. Un viņš ir tik skaists...

«Labi, beidziet mani bildināt,» es ar pirkstu piedraudēju tantei, «vai es aizbēgšu.» Man nav vajadzīgi pielūdzejī, man tas joprojām ir apnicis.

«Atnesiet vismaz pīrāgus un pasveicinieties,» tante skumji nopūtās, izraujot matu ruļļus no sprādzieniem.

«Es atnesīšu pīrāgus, bet kur jūs dodaties?» – Tikko pamanīju, ka zem priekšauta tante bija ģērbusies elegantā kleitā, un kārtējo reizi atzīmēju, ka viņa tomēr visādi ir dāma. Viņa ir apaļīga, bet figūras formas, un viņas sejai nav nekādu grumbu.

Skaistule, un tas arī viss.

– Ak, tā ir taisnība. Es pavisam aizmirsu, grasījos ciemos. Tagad mums ir vakara pulcēšanās pie Lukiča. Apmaināties ar receptēm un dārzieku noslēpumiem. Vai nāksi ar mani?

«Tā ir laba lieta,» es pamāju, apēdama tantes pīrāgus, «bet šodien es izturēju.» Esmu noguris, noguris no vakardienas izlaiduma un sirdssāpes. Es sēdēšu tur ar skābu seju un sabojāšu tavu garastāvokli. Es labāk sēdēšu lapenē un klausos lakstīgalu. Un rīt es būšu gurķis, es apsolu. Man pietrūkst Buhalovo. Šeit ir labi.

– Nu skaties, meitiņ. Jūs esat mājās: ja vēlaties, skatieties televizoru, ja vēlaties, pastaigājieties dārzā. Pretējā gadījumā varbūt dodieties pastaigā, piezvaniet Shuryayka un pastaigājieties līdz pilskalam.

– Atkal par tavējo! Un beidz saukt nabagu tik stulbi vārdā.

– Es klusu, es klusu. Starp citu, tu to izdomāji, kad bijāt mazs. Tāpēc viņam tas pielipa. Visi šeit viņu tā sauca. Shuryayka ir labāka par Ciceronu.

– Labi, es nevaru ar tevi strīdēties. Kamēr gatavojaties, pastāstiet man jaunākās ziņas. Esmu pārliecināts, ka šeit katra diena ir kāds notikums,» es ķiķināju, atceroties visu, ko biju dzirdējis par vietējiem iedzīvotājiem.

– Kādi jaunumi mums ir? Shuryayka Maslencov ir ieradies, veikalā ir jauna pārdevēja Kristīna. Viņa ir maza, bet viņa pārzina savas lietas. Labi, gudra meitene, kaut arī viņa ir Tropikankas brāļameita.

– Tā pati Tropikana, kas dzīvo likumā? – jautāju, atcerēdamās skaisto, stāvo gurnu dāmu šallē, kuru pēc tāda paša nosaukuma seriāla izrādīšanas ieguva iesauka Tropikana.

Viss ciems skatījās seriālu, un skaistā aktrise tika viegli apspriesta. Tad Antoņinai šī iesauka kaut kā nemanāmi pielipa. Vietējā Tropicana bija pieprasīta sieviete, taču viņa atteicās no visiem vietējo pielūdžēju mēģinājumiem. Tantei Tropikanka nepatika tāpēc, ka reiz jaunībā viņa sacentās ar viņu par tēvoča Mišas, Šurjakas vectēva, uzmanību. Tas viss kā viesulis pazibēja manā galvā, kamēr tante teica:

– Vai atceries, ka mūsu klubā bija akordeonists, viņu sauca Pēteris? Tu vēl biji mazs, tu nemitīgi kāpa viņam klēpī. Es nesen atgriezos ciematā, pārņēmu sava tēva veco māju un tur kaut ko ceļu. Un tad vairs nebija pat šķūnīša. Un viņš pat nedzer daudz. Dīvaini. Un viņš kļuva pilnīgi melns, gandrīz rāpojošs.

– Vai viņš ir kļuvis par melnādainu?

– Kā tu vari kļūt par melnādainu? Viņš noteikti bija izdzēris pārāk daudz traipu un kļuvis melns. Viņi saka no bēdām. Savā jaunībā viņš bija iemīlējies Tropikankā, un viņa pamāja ar asti – tāpēc viņš aizbēga uz pilsētu. Un tagad viņa droši vien priecātos, ja pie viņas atnāktu akordeonists, taču viņš visu neizšķirs. Lepns. Pat ja viņš ir melnādainš.

Godīgi sakot, šādi stāsti varēja samulsināt jebkuru, bet ne mani, jo kopš bērnības biju pieradusi pie vietējās folkloras. Tenkas skāra ne tikai zvaigžņu dzīvi: «Un Sofija Rotaru ir kopā ar Leščenko...», «Es dzirdēju, ka Ļeontjevs ir maskējiesies

sieviete, kāds krusts!»

Vietējie vasarnieki, kā izrādījās no nostāstiem, arī dzīvoja infernālu dzīvi: «Kostja noķēra savu Natašu ar santehniķi, un viņš sasmalcināja šļūteni. Ja jūs zināt, ko es domāju...». «Viņa ienāk zālē, un tur viņš ir sirsnīgs, guļ bez kājām un rokām, un pati Marinka viņu pasūtīja. Es jums saku tieši. Un tad viņa sāka kliegt, it kā viņi viņu sagrieztu. Padomājiet, viņi cirta ar nazi...»

Tā nu stāsti par vietējo melno vīru bija tikai puķes, zem kurām es, paēdusi, sāku snaust pie galda. Pamodos brīdī, kad tante kaut ko stāstīja par pilskalnu, kas atradās ciema galā. Savulaik tur tika atklāta sena cilvēka vieta, un pēc novadpētnieka Stepanova lūguma viņi to apjoza ar dzeloņdrātīm un uzlika zīmi «Rakt nav atļauts». Ironiski, ka no tās dienas visi ļoti gribēja tur rakt.

– Un viņi klīst, un viņi klīst. Kā ar medu iesmērēts. Visi meklē dārgumus. It kā senajam cilvēkam būtu bijis kaut kas cits vērtīgs, izņemot mamuta kauli. Vai arī mamuta kauli ir vērtīgi? Kas zina... Tagad bieži brauc no pilsētas, pāris reizes ir bijušas pat ekskursijas. Un viņiem tiek parādīts saimnieka pagalms. Drīz es nevarēšu paelpot. Viņi arī klīst pa saimnieka pagalmu, meklējot visu trūkstošo zeltu...

– Ko redzēt saimnieka pagalmā? Tikai drupas. «Tur dzīvo tikai čūskas,» pamāju ar roku, atcerēdamās, kā bērnībā tur spēlējām paslēpes, mūru paliekas izmantojām kā pajumti. Kungu pagalms tur bija pirms revolūcijas, tagad tikai dārzs un skaistais skats uz upi, kas noteikti būtu pavēries no kungu logiem, atgādināja savu kādreizējo krāšņumu, ja viņi tur dzīvotu līdz šai

dienai.

– Nu, es nezinu. Dažiem cilvēkiem tas patīk. Saka, ka šo vietu pie upes nopircis kāds bagāts vīrs. Vai atceries, kā viņi tur uzcēla stabus un lapeni? Apmēram pirms trim gadiem. Šķiet, ka jūs atnācāt pēc tam. Kapliča tika uzcelta, bet tas jau bija tajā gadā. Noteikti dodieties apskatīt kapliču, tā ir laba lieta.

– Ar ko tu esi neapmierināts? Tagad jums nav jāiet uz baznīcu pāri upei, viss ir blakus.

– Pateicoties viņam, protams, tikai cilvēki čukst: jūs drīz netiksiet pie upes, vai ne? Viņš teiks, ka tas viss ir mans, un apņems to ar žogu. Un vietējie tur makšķerē. Es nezinu, kas viņam deva atļauju, bet viss ir iespējams tikai ar naudu. Emelyanovna saka, ka viņš visu iegādājies, jo vēlas atrast dārgumu. Tā, kuru Brigidas kundze apraka, bēgot no sarkanajiem.

– Cik atceros no bērnības, šis dārgums nav nekas vairāk kā folklorā, kur vispār radās doma, ka tāda eksistē? Un bagātam cilvēkam nav jāpērk zeme, lai meklētu dārgumus. Mēs ar visu kaimiņu bērnu bandu meklējām dārgumus un rakām. Un viņi, starp citu, neko nepirka.

– Nu, rakšana pēc nejaušības principa ir viena lieta. Varbūt kāds pēcnācējs ir uzradies, zin kas, kāda viņam ir karte? Ko tu domā? Jums taisnība, mūsu puīši visi iznāca, un puīši joprojām skraida dienām ilgi, līdz tika piešķirts aizliegums. Viņi saka, ka tur bija dārgums. Nestrīdies.

Mūsu mēmais, dzērājs un makšķernieks, kungu kučiera

mazmazdēls stāstīja... Vai atceries? Vismaz bija dažādas sarunas. Nu, viņš saglabāja ģimenes leģendu.

– Ko varētu pateikt mēmais? – es noķēru tanti.

– Bāc, nu, mamma viņam par to stāstīja, kamēr bija dzīva. Nestrīdies. Tur bija liela zelta lāde, dāmām bija jābēg no muižas, un viņas to kaut kur apraka. Kučieris viņus gaidīja pie izejas no ciema, un tad viņi tika nogalināti. Panov, es domāju. Un kučieris aizbēga, tad apprecējās ar mēmu sievieti. Tiesa, viņš nomira gandrīz uzreiz, taču viņam izdevās dēlu atstāt. Jā, viņiem visiem nepaveicās, viņi dzēra arvien vairāk...

«Atšķaidot ciema dzīves ikdienas ritmu, vietējie tenkas nāk klajā ar saviem detektīvstāstiem,» es noplātīju rokas, «un neviens neliedz jums doties uz upi.» Un ciema otrā pusē ir vēl viena pludmale. Jūs varētu domāt, vai jūs tur ejat? Vai arī jūs ķerat zivis? Jūs vienkārši vēlaties izdarīt mājienu.

«Jūs visi esat gudri, tāpat kā jūsu māte,» tante bija aizvainota, acīmredzot vēloties mani pārsteigt ar vietējiem stāstiem. «Lai gan viņa ir mana māsa, mēs esam bijuši atšķirīgi kopš bērnības.» Protams, ir vecuma atšķirība, protams. Bet tam nav nozīmes. It kā no dažādiem tēviem. Varbūt tā ir patiesība? Viņa ir gudra, un es esmu smieklīga. Pa labi? Man vakarā jāpiezvana mātai, labi, ka komunikācija tagad nav problēma. Neatkarīgi no tā, vai esat ziemeļos vai Āfrikā, jūs varat runāt visur.

Zinas tantes īpatnība bija viņas dzīvespriecīgais raksturs, par kuru viņu mīlēja ne tikai visi radnieki, bet arī visi vietējie iedzīvotāji. Sabužinojusi matus, tante devās uzvilkt kurpes,

vienlaikus paskaidrojot man, kas kur atrodas. Es apņēmos aizvērt vistas durvis un slēgus pirms gulētiešanas, ja viņa kavējas.

Pārliecinājusi tantei, ka viss būs visaugstākajā līmenī, viņa pavadīja viņu līdz vārtiem, aizvēra tos ar aizbīdni un apmetās ar tēju lapenē. Ārā pamazām sāka satumst, un debesis raibināja slīpi rozā saulrieta josla. Dārzs reibinoši smaržoja pēc zaļumiem, kas jau bija pamodušies no vēsā pavasara, un es pēkšņi sajutos laimīga.

Es aizliedzu sev domāt par Mironu: ņemot vērā, ka viņam ir nauda, ko es noteikti zināju, viņš nepazudīs. Turklāt es nevaru viņu žēlot: viņš ne tikai mani maldināja, bet arī nonāca nepatīkamā situācijā.

Man niezēja rokas sastādīt viņa numuru, lai pastāstītu visu, ko par viņu domāju, bet pēc Ludkas pavēles es izslēdzu telefonu. Ludka teica, ka tas ir nepieciešams pasākums, lai lielie puīši nevarētu noteikt manu atrašanās vietu.

– Bez komunikācijas ar ārpasauli, protams, ir grūti, bet tas ir labi. «Atpūtīsimies no steigas un burzmas,» es teicu Kuzai, kurš ērti sēdēja man klēpī un ar prieku murrāja.

Katram gadījumam es atstāju Ludkai viņas tantes tālruņa numuru, jo studenti vai direktore mani varētu palaist garām. Galu galā sirdsapziņa mani tomēr nedaudz mocīja. Ja Mironš sāks meklēt savus dokumentus? Viņš atnāk uz skolu, sāk uzdot jautājumus... Nu ko? Es joprojām nevarēšu viņam atdot dokumentus, bet es vismaz nodošu lielo zēnu ziņu, lai esi uzmanīgs. Nu, vai arī viņš viņiem atdeva to, ko bija parādā.

«Tā esmu pati vainīga,» es nomurmināju ar atreibību, kas nāca no nekurienes, un kaķis atbildēja ar apstiprinošu «Ļau».

6 nodaļa

Nogaidījis vēl vienu stundu un pabeidzis ar vistām, pusdienoju ar kāpostu tīteņiem un atkal jutos skumji. Pēc daudz tējas dzeršanas, šūpošanās šūpultīklā un staigāšanas pa dārzu, es nolēmu pastaigāties pa ciematu.

Bija jau tumšs, un es cerēju, ka vietējie mani neatpazīs. Vismaz šodien nebija vēlmes sazināties ar ārpasauli.

Uzmetusi tantes vilnas jaku, nolēmu doties uz kapliču. Tā teikt, lai savām acīm ieraudzītu nezināma mākslas mecenāta iedibināto skaistumu. Garīgā atbalsta tuvums aicināja manu pārbaudījumu nogurušo dvēseli. Par laimi, pa ceļam nevienu nesatiku.

Šajā laikā ciems parasti vakariņoja, atpūšoties no ikdienas rūpēm un darbiem dārzā. Vietējie dzērāji jau bija ar seju iekrituši zālītē, viņu sievas skatījās seriālus, tāpēc gāju diezgan pārlicinoši. Šurajakas vectēva mājā dega gaisma un mirgoja ēnas, bet es negāju ciemos, nolemjot atstāt apsveikuma rituālu uz rītdienu.

Lēnām devos uz veikalu, atzīmējot, ka tas ir mainījies. Uz logiem ir restes un jautri aizkari. Uz lieveņa sēdēja neskaitāmi kaķi, īpaši izcēlās resns kaķis ar saplēstu ausi. Viņš gulēja nedaudz augstāk par pārējiem un laiski paskatījās uz mani, raustīdams ausi.

Uzmanīgi samīļojot huligānu, apstaigāju veikalu, krēslā

apskatīdams neskaitāmās bļodas un kastes ar pārtiku. Nezināmā Kristīna manās acīs uzreiz nopelnīja bonusa punktus, jo es svēti ievēroju principu: pastāsti par savu attieksmi pret dzīvniekiem, un es pateikšu, kāds tu esi.

Kaķu tēmas pārņemta, nepamanīju, kā pa taciņu, kas veda cauri laukam, esmu nogājusi pietiekamu gabalu uz priekšu līdz upei. Parādījās kapliča, kas izpeldēja no vakara miglas un parādījās man visā savā skaistumā un varenībā. Tā atradās uzkalniņā: gāju tālāk pa slapjo zāli, priecīga, ka esmu uzvilkusi tantes gumijas zābakus.

Nākot tuvu, es mehāniski pievilku koka durvis, pārlicinājos, ka tās ir aizvērtas, steigšus pārbraucu pāri pie kupola un aizklīdu upes virzienā. Apsēdusies krastā aiz krūmiem, apviju rokas ap ceļgaliem un ļāvos melnholijai. Manas domas virpuļoja emociju virpulī: es nopūtos un vaidēju, prātīgi atkārtojot monologus un domājot par savu neveiksmi.

Pēkšņi man aiz muguras gurkstēja zars, tad atkal un atkal. Es ar bailēm paskatījos apkārt, atzīmējot, ka jau esmu pārāk ilgi nosēdējusies un man ir diezgan auksti. Un tieši tad, kad grasījās piecelties un iet, no šausmām biju cieši sakņojusies zemē.

Kāds milzīgs blūķis peldēja tieši no miglas man pretī. Figūra šķita vīrišķīga, taču tās gigantiskais izmērs viņu pārsteidza. Galvā bija kaut kas līdzīgs cepurei, un zem cepures... Es nevarēju redzēt seju, jo tās nebija. Kaut kāds ciets pelēks plankums. Ko tante runāja par Buhalova kunga spoku?

It kā no malas dzirdēju kādu čikstam, bija grūti aptvert, ka

istenībā čīkstēju es. Es nekad agrāk nebiju čīkstējusi, tāpēc balss man likās pretīga un pārāk augsta.

Spoks, nerasniedzot mani pāris soļus, apstājās miris. Sāku krustoties un nez kāpēc kļiedzu «Aleluja!», skatījos apkārt, meklējot kādu stiprāku nūju. Tad iekritu acīs uz dažām makšķerēm, kuras kāds bija uzstādījis mazliet uz sāniem. Divos lēcienos sasniedzis mērķi, es izvilku makšķeri no ūdens, pārsteigts par savu veiklību. Tūlīt noskanēja zvans, un es sāku šūpot savu jauniegūto ieroci, uzreiz sapinoties makšķerēšanas auklā.

– Hey, ko jūs darāt? – spoks piesardzīgi jautāja un tomēr izpeldēja no miglas. Kā ezis. Nez kāpēc viņam rokās bija arī makšķeres un spainis.

– Ko tu dari? Vai tu staigā, es domāju? Kas tu esi?

– Aleksandrs I. Ivanovičs. Mašļenkovs. Es atnācu makšķerēt, un šeit tu kļiedz. Es nobiedēju visas zivis. Kas tu esi?

– Aleksandrs Mašļenkovs? Shuryayka? Vai Tu esi? Kas tev ar seju? – es atviegloti izelpoju, nezinot, smieties vai raudāt. Sākumā es vienkārši apsēdos uz zāles. Tā bija ļoti stulba situācija, un tad no otras krasta puses vairāki cilvēki nīpri virzījās uz mums, vicinot rokas. Acīmredzot makšķerniekus, kuru makšķeres es traucēju, piesaistīja mana čīkstēšana. Dīvaini, man likās, ka esmu šeit viens.

«Šis ir moskītu tīkls,» Šurjaka neizpratnē nomurmināja, novilkdama cepuri ar tīklu no galvas. Acīmredzot viņam uzdāvinājis vectēvs. – Es tevi neatceros. Maša?

– Glāša. Ejam prom no šejienes,“ es nervozi paraustu viņam aiz rokas, metot makšķeri uz sāniem un mēģinot atbrīvoties no makšķerauklas. „Tagad viņi mani sodīs par manas makšķeres sabojāšanu. Un reiz tu apjuki un atstāji biksītes uz āķa...

– Glashka, vai tā esi tu? – Šurjaka bija apstulbis no pārsteiguma un, uzsitot sev uz ceļiem, iegrīma zemē, kas bija ārkārtīgi nepiedienīgi. Makšķernieki tuvojās, taču viņu nebūtu bijis iespējams izkustināt no vietas, iespērot pa dupsī, kā bērniībā.

– Skriesim, Šura! Tagad viņi sāks šaut ar sāli pa dupsī, kā to darīja Zaķa dārzā, – es iesaucos, pielecot, lai trāpītu Šurjakai ausī.

Viņš nodrebēja, pēkšņi atdzīvojās un sāka ļoti ātri spert savas kājas, kamēr viņš satvēra manu roku un vilka sev līdzī.

Neskatoties uz dažām neērtībām, mēs joprojām virzāmies prom no nozieguma vietas, kas jau bija labi. Atskatoties pēc pāris minūtēm, es paziņoju, ka mums nav nekādas vajāšanas. Nokļuvuši līdz nezināma mākslas mecenāta celtajai lapenei, apstājāmies, lai atvilktu elpu un, viens uz otru skatoties, pēkšņi sākām kā traki smieties.

Mēs ilgi smējāmies, un tad divas reizes izstaigājām visu ciemu šurpu turpu, jo mūs aizrāva sarunas.

Saška vispār nav mainījusies kopš bērniības. Precīzāk, ārēji viņš tikko bija kļuvis pavisam neatpazīstams. Liels puisis ar viļņojošiem muskuļiem un labsirdīga vienkāršāka ar atvērtu dvēseli izskatu. Tādi paši blondie mati kā bērniībā, tikai tagad viņam bija īsi nogriezti mati un centās piešķirt sejai vīrišķību un

stingrību, saraucot uzacis un savilkdams lūpas.

Tas, kas, iespējams, palika nemainīgs, bija viņa bērnišķīgais naivums. Viņš man uzreiz izstāstīja savas dzīves stāstu: kopā ar māti aizbrauca uz citu pilsētu, mācījās, turpināja cīnīties, kļuva par sporta meistarū, guva pleca traumu. Šī iemesla dēļ, man nācās pamest sportu un neklātienē mācījos, lai kļūtu par fiziskās audzināšanas skolotāju. Šeit dzīve sāka plaisāt: viņa mīlotā draudzene viņu pameta par biznesmeni, un viņš, nolēmis viņai kaut ko pierādīt, devās strādāt uz apsardzes firmu:

«Tā es nomainīju skolu pret apsardzes darbu bagātam vīram.» Darbs nav putekļains, viņi labi maksāja, bet viņu business tur ir visāds, man tas nepatika. Viņi teica, lai uzmana vienu un iemāca viņam kādu sajūtu, lai viņš būtu pretimnākošāks. Un tas ir noziedzīgi. Nu, pāris reizes es, protams, atteicos, un viņi mani noraidīja. Saka, ka viņš ir tik maigs – sēdi laukos un smaržo rozes. Vai es esmu vainīgs? Ja man nav agresijas, es nevēlos sist cilvēkiem pa seju.

«Viss ir pareizi,» es atbalstīju savu bērniības draugu. – Tātad tas nav tavs. Un arī šī meitene tev neder. Reiz es tevi nomainīju pret naudas maisu. Jūs atkal satiksities...

«Glasha, beidz,» Šurjaka pēkšņi kļuva stingra, un es pārtraucu teikuma vidū. – Es zinu visus šos tavus trikus. Vectēvs jau šodien manas ausis svilināja. Piemēram, ir pienācis laiks precēties, šeit ir daudz meiteņu, labas, ekonomiskas. Vai jūs domājat, ka es nesaprotu, ko jūs ar to domājat? Precē mani, es tāda neesmu. Bet tu saproti, lai gan tu esi simtreiz skaista, es vēl nevaru pat

domāt par kāzām. Ir problēmas ar darbu, tāpēc es atbraucu pie sava vectēva. Gribu atgūties, padomāt par dzīvi. Vai es varu iet pret sevi vai labāk atgriezties skolā, uz koučingu? Es tagad parasti esmu bezdarbnieks, tāpēc kāds joks. Nē, nejautā. Es saprotu tavu sievišķo melanholiju. Mēs tikāties pēc daudziem gadiem...

Es nevarēju noklausīties monologu līdz beigām, jo es burtiski eksplodēju no smiekliem. Izgriezusi rīkli un noslaucījusi asaru, es uzsitīju Šurjakai pa plecu:

– Mans labs draugs! Jums nav jāuztraucas, jūsu gods ir drošībā. Man nav plānu precēties, tieši otrādi. Tātad jūsu pozīcija man ir izdevīga.

Un es īsi pastāstīju Šurikam par savas tantes laulības nodomiem pret mani, kā arī par savu nelaimīgo mīlas stāstu, tomēr klusējot par manas šķiršanās ar Mironu noziedzīgo konotāciju.

Shuryayka kļuva jautrs un atslābinājies, tāpēc mēs turpinājām sazināties bez spriedzes. Apmainījāmies ar ziņām par bērnības draugiem un vienojāmies turēties kopā, jo pēc likteņa gribas brīvdienas pavadām Buhalovā. Tikko sasniedzām upi. Topošais mēness kā nokosta siera galva apgaismoja kapličas sīpolu. Un pēkšņi tumsā es pamanīju nemierīgi mirgojošu gaismu.

– Paskaties, kas tur spīd? – iegrūdu draugam sānos.

– Kas zina, varbūt ugunspuķes?

– Kad pēdējo reizi redzējāt ugunspuķes?

– Bērnībā, kad naktī gājām uz saimnieka pagalmu...

– Tieši tā, tās nav ugunspuķes. Izskatās pēc laternas... Kas tas

tur pa nakti nes?

«Iespējams, ka zvejnieki izgāja no nepieciešamības, un tie tika doti jums.» Ejam mājās, esmu pēc kaut kā izsalcis. Jūs tur kaut ko teicāt par pīrāgiem, ko tante lika man atnest...

– Pīrāgi tika pasludināti par ēsmu līgavainim. Tā kā jūs neplānojat precēties, jūs varat iztikt bez pīrāgiem. «Tev tikai jāpaēd,» es pamāju to, tuvojoties kalnam, uz kura kapliča pacēlās vēl pāris pakāpienus.

– Iesim paskatīties, kas tur skraida. Es nedomāju, ka zvejnieki dosies uz tualeti zem baznīcas. Jā, un tas ir mazliet tālu. Man šķiet, ka tie ir vai nu dārgumu meklētāji, vai kāds, kas biedē vietējos iedzīvotājus ar stāstiem par Buhalova kunga rēgu. Es pats esmu pietiekami klausījies un gandrīz nomiru no bailēm, kad ieraudzīju tevi tumsā.

«Es negribētu strīdēties ar spokiem,» Šurjaka kaut kā nedroši nomurmināja, bet es viņam atgādināju, ka viņš ir apsargs, kaut arī bijušais.

Gaisma šaudījās apkārt kā tauriņš pie lampas, tagad cēlās, tagad krīt uz leju.

Es paātrināju savu gaitu, vienlaikus satverot Šurajakas plato roku, lai viņš nemēģinātu aizbēgt. Kamēr veicām distanci pa diagonāli, pēdām sapinoties garajā zālē, gaisma pazuda. Tuvojoties baznīcai, es spītīgi apstaigāju to no visām pusēm: koku apkārt tikpat kā nebija, un zāle, kaut arī augsta, neļāva tajā paslēpties.

«Nu, es jums tā teicu,» Šurjaka iesāka aizsmakusi čukstus, un

nez kāpēc es jutos rāpojoši. Kaut kur tālumā auroja suns, un es nolēmu, ka ir laiks doties mājās.

Pēkšņi sānu logā, pie kura mēs stāvējām un čukstējām, atkal uzplaiksnīja gaismas atspīdums. Es parāvu draugu aiz piedurknes, rādot ar pirkstu pret logu.

Es, devis signālu Šurajakai, lai viņa ar rokām uzbūvētu pakāpienu, es veikli uzlēcu uz tā un mēģināju skatīties ārā pa logu. Tas atradās diezgan augstu, bet es tomēr kaut ko redzēju. Uz soliņa pie loga acīmredzot atradās laterna, kas apgaismoja tikai nelielu telpas daļu. Blāvā gaismā es redzēju priesteri sutanā, nez kāpēc nometies ceļos. Viņš vai nu lūdza, vai mēģināja kaut ko pacelt no grīdas... Tūlīt atkāpies, es nolēcu zemē un čukstēju Šurajakai ausī:

– Tas izrādījās neērti, priesteris ir klāt, un mēs lūrējam. Ejam prom no šejienes, pirms viņš mūs pamana.

Cenšoties neradīt nekādu troksni, mēs gājām pa taku vienā failā un pēc minūtes uzkāpām uz asfalta seguma.

«Jā,» mans bērniņas draugs saskrāpēja galvu. – Es atpazīstu Glašku. Jūs vienmēr izdomājāt dažādus stāstus un vedāt mūs piedzīvojumos. Vai nu mēs upē noķērām nāru, vai dzenājām goblinu pa mežu. Tagad jūs redzat spokus.

«Piedod,» es nomurmināju. «Es nezinu, kas man nāca pāri.» Droši vien manas tantes stāsti. Kad gāju līdz upei, baznīca bija slēgta, bet tagad tur ir priesteris. Nakts lūgšanas? Varbūt šodien baznīcas svētki? Man jāpajautā tantei. Starp citu, es nevēlos grēksūdzi, tāpēc priesteris ciematā ir ļoti noderīgi. Un tas tev

nesāpēs. Tā kā jūs sākat jaunu dzīvi, jums viss jādara no nulles.

Šurjaka pamāja, es nodrebēju, jo naktī bija kļuvis krasi auksts. Vārdu sakot, nolēmām iet gulēt: rīts gudrāks par vakaru. Pēkšņi mums aiz muguras kaut kas atkal čaukstēja un krakšķēja. Vienreiz, otrreiz... Es piesardzīgi pagriezos, un Šurjaka, kāpjot uz priekšu, ielūkojās blīvajos akāciju krūmos, no kuriem atskanēja sprakšķēšana.

– Čau, kas tur ir? – viņš šaubīgi uzdeva jautājumu, skatoties uz mani no sāniem.

Šeit dauzišanās apstājās, bet pēc tam ļoti ātri čaukstēja zari: šķita, ka kāds skrien uz priekšu, neizceļot ceļu. Spriežot pēc skaņas, šis kāds bija acīmredzami liels. Krūmi tur bija biezi, viņi bija zaudējuši cerības tos nocirst, un tāpēc tie vienkārši izauga, aizšķērsojot ceļu uz upi no asfalta, kas iet cauri visam ciematam.

– Suns, vai kā?

«Nē, tas izskatās pēc cilvēka,» es nedroši nomurmināju, lūkojoties tumsā. Kā paveicās, mēness aizgāja aiz mākoņa, un bija gandrīz neiespējami kaut ko redzēt. Es uzskatīju par nevajadzīgu skriet viņam pakaļ: stāsts ar priesteri liecināja, ka tas labi nebeigsies. Cik cilvēku bija paslēpušies krūmos? Lai gan man nez kāpēc šķita, ka vīrietis paslēpās, klausoties mūsu sarunā, un tad aizbēga, negribēdams, lai viņu pamana.

Visticamāk, pēdējo dienu satricinājumi vienkārši satricināja manu psihi, un es steidzos padzīt satraucošās domas. Šurjaka mani veda līdz vārtiem, kur mūs jau gaidīja tante, kura atgriezās:

«Tas ir nepieciešams, man nebija laika ierasties, bet es jau biju

prom.» Es atnācu, bet viņa nebija...

Tad viņa pamanīja Šurjaku man blakus un uzziedēja:

– Vai jūs jau esat redzējuši viens otru? Tas ir labi, tas ir lieliski. Vai jūs iedevāt pīrāgus Saškai? Nē? Šeit ir meitene ar caurumu galvā. Es pats to izcepu, tas ir svaigs, es esmu ceļā, pagaidiet nedaudz.

Mana tante skrēja pēc pīrāgiem, un es pamāju Šurikam ar roku un iegāju mājā.

– Kā tev gāja? – jautāju savai tantei, kas atgriezās, kamēr viņa aizsedza logus ar aizkariem. Viņa bija neizmērojami apmierināta un nevarēja to noslēpt.

– Ko es saku, mēs sēdējām kā vecs vīrs. Kā jūs abi iepazīnāties? Vai esat redzējuši, par ko ir kļuvusi mūsu Shuryayka?

«Es brīdinu jūs pēdējo reizi: ja jūs sāksit mani bildināt, es aizbēgšu.» Mēs esam tikai draugi, nekas nav mainījies kopš bērnības. Labāk samierinies ar viņa vectēvu pats.

– Ar Mišku? – tante savilka lūpas, nepatīkot šīs tēmas pieminēšanai. – Kāpēc mēs ar viņu cīnāmies, vai kā? Mēs vienmēr, tā teikt, esam dzīvojuši kulturāli.

– Es runāju par personiskām lietām.

– Un, kas attiecas uz personīgo, notikušais jau ir apaudzis ar pagātņi. Nu viņš atnāca pie manis uz tēju, tu vēl biji mazs. Viņš ir atraitnis, un viens pats tēja nav cukurs. Es staigāju apkārt, man nebija iebildumu. Nopietns, strādīgs. Viņš dzer mēreni, ne pārāk daudz. Un tad draugs man stāstīja, ka redzējusi viņu uz žoga pie

Tropikankas. Ar peonijām rokās. Nu es viņu braucu. Kāpēc man ir vajadzīgs dāmu vīrietis, kurš klīst ap citu cilvēku mājām? Es droši vien gribēju sēdēt uz diviem krēsliem, es nezināju, pie kā steigties. Viņš bildināja gan mani, gan Tropikanka. Un viņa ir arī laba, viņu sauc par draugu. Es zināju, ka viņš man meta ķīļus...

– Es nesaprotu, ko viņš darīja uz Tropicankas žoga? – Es sāku interesēties pret savu gribu.

– Nu, es devos pie viņas, mēs zinām šo lietu. Es laikam gribēju sagādāt kādu pārsteigumu. Piemēram, es esmu gatavs pat kāpt jūsu logos ar ziediem zobos. Kopš tās dienas es vērsos pie viņa: sveiks, uz redzēšanos.

– Tātad jūs toreiz pat nerunājāt? Oho! Vai nepietiek ar to, ka kaimiņš tev teica? Varbūt viss bija nepareizi...

– Bija, nebija, kāda tagad starpība? Ejam gulēt, meitiņ. Kaut ko izplāpājām, par to parunāsim rīt.

Apskāvu tanti, nomazgāju seju un apgūlos savā mazajā istabā, kur viss bija kā bērnībā.

7 nodaļa

No rīta tante mani pabaroja ar pankūkām un gandrīz uzreiz steidzās uz darbu:

«Bez manis viņi kolhozā neko nevar darīt.» Lai gan es aizgāju pensijā. Es strādāju vēl vairāk nekā iepriekš. Aglaika, aizej uz veikalu, paņem maizi, paņem cukuru. Gandrīz beidzies. Zvaniet man, ja jums vajag mani. Jā, es esmu ātrs, tev nebūs laika ar acīm...

Es pamāju ar pilnu muti un skatījos televizorā. Pabeidzis maltīti, nodomāju, ka nebūtu slikta doma kaut ko uzzināt par pilsētā notiekošajām lietām, bet šim nolūkam man būs jādodas uz kaimiņciema pastu un no turienes jāzvana Ludkai..

Izlēmusi vispirms doties pastaigā uz veikalu, paķēru no pakaramā auduma somu, ieliku naudu džinsu kabatā un aizslēdzu māju. Viņa staigāja, šķielēja gandrīz vasaras saulē un sūdzējās, ka ir aizmirsusi mājās saulesbrilles.

Kaķi atkal skraidīja pa veikalu: daži gulēja, citi lepni gulēja uz loga, ņemot vērā labāko skatu punktu. Es noskrāpēju rudmati, kas uzskrēja aiz auss un devos augšā pa kāpnēm. Meitene ar asu degunu stāvēja aiz letes un ar interesi skatījās uz mani ar stingrām, caururbjošām brūnām acīm.

Viņa bija ne vairāk kā pusotru metru gara, viņas kastaņu bobs ar taisniem sprādzieniem lika pārdevējai izskatīties kā gūstā no kaukāziešu Ņinas no tāda paša nosaukuma filmas.

– Sveiki! Mani sauc Aglaja. Vai tu esi Kristīna? Mana tante man stāstīja par tevi, veterinārārste Zinaīda Grigorjevna, – es paskaidroju, pamanījusi, ka meitene uz mani skatās kaut kā neticīgi.

«Ak, Zinas tante,» viņa atviegloti izdvesa. – Laba sieviete, lai Dievs viņu svētī. Viņa man deva padomu, kā izārstēt manus kaķus. Petrušai bija caureja, un tad Dusja kļuva nelaimīga. Vai esat redzējuši, cik man viņu ir?

Es pamāju ar galvu, un Kristīna, iedvesmota, turpināja:

«Nu, es ārstēju viņus visus, man viņus ir žēl, bet dažiem ciematā tas ir kā kauls rīklē.» Te ir viens tāds nelieši, uzvārds Baranoks, slepkava. Viņš draud visus saindēt. Un es viņam saku, kāpēc kaķi tevi neiepriecināja, bet es viņam nepatiku...

Tad viņa zaudēja domu gājienu un pēkšņi teica:

– Man likās, ka tu esi pārbaudījums!

«Pagaidi, pagaidi,» es satraucos, jau nožēlojot, ka sāku dialogu ar šo pļāpātāju. Acīmredzot Kristīnai bija garlaicīgi un viņa nevairījās stāstīt man savu dzīves stāstu.

– Kāds ar to sakars kaķiem? Precīzāk, kaķi ir ļoti labi, bet es nācu pēc maizes un cukura...

«Tas ir tas, ko es saku, es domāju, ka viņi mani pārbauda.» Tu ienāci, tāda fifa, uzreiz redzams, ka viņa nav no ciema. Un pārdevējai no Žukovas ir ļaunums uz mani, viņa tirgo šaubīgu šņabi no letes. Un tas mani piespiež. Un es teicu, ka nepārdošu šos atkritumus. Un viņa ir Barankas radniece, tāpēc viņš man bāž ar kaķiem...

– Labi, es saprotu. Precīzāk, es neko nesapratu, bet ļaujiet man nopirkt to, ko es gatavojos, un tad jūs varat man pastāstīt kaut ko citu, ja vēlaties.

Kristīna priecīgi pamāja ar galvu, viņas bobs sāka trīcēt, un es sāku likt somā savus pirkumus.

– Ak, es sevi neiepazīstināju! Kristīna Arbuzova,» viņa pastiepa plaukstu, un man nācās to kratīt, atzīmējot, ka atbraucis stulbo vārdu pulks: Siničkina, Mašļenkovs un tagad Arbuzova. Nākamajā mācību gadā man būs ko pastāstīt saviem bērniem, kad viņi teiks, ka man ir jocīgs uzvārds. Eh, kaut es varētu dzīvot līdz nākamajam gadam.

Nedaudz papļāpājām, lai gan par pļāpāšanu to bija grūti nosaukt. Kristīna grabēja arvien un tālāk, piecu minūšu laikā izstāstot man lielāko daļu sava stāsta. Viņa bija Tropikankas brāļameita, viņas jaunākās māsas meita. Viņa absolvējusi tirdzniecības koledžu un tantes aizbildnībā stažējās šeit.

– Nedomājiet par to, es mācos augstākajā līmenī neklātienē. Šeit tas ir īslaicīgi, praksē. Mūs no koledžas atsūtīja pie tādiem Muhosranskiem, bet te tomēr tuvāk pilsētai, un var dzīvot pie tantes. Un darbs nav putekļains, cilvēku maz, brīvajā laikā lasu grāmatas, gatavojos eksāmeniem. Un gaiss ir sveigs. Un pilsētā viņi ir iegrimuši ar pārbaudēm, deficītu, šo un to. Tāpēc esmu apmierināts ar darbu, lai gan Baranok...

Man bija bail, ka viņa atkal sāks runāt par Baranku vai Zaķi, un man jau bija apnicis klausīties stāstus par vietējiem dzērājiem, bet tad atskanēja zvans. Pagriežoties, pamanīju, ka veikalā ir

ienācis Šurjaka, kurš sava auguma dēļ paspēja sapīties zvaniņā un tāpēc šausmīgi nosarka. Ieraudzījis mani, viņš nedaudz uzmundrināja, bet Kristīnas nīrgājā skatienā uzreiz apmuls:

– Glashka, sveiks. Pēc vakardienas pīrāgiem vectēvs spiež mani iet pie tevis tevi bildināt.

– Pastāsti viņam, ka tante tās cepusi. Ļaujiet viņam iet viņu bildināt. Un es esmu šausmīgs pavārs.

Šurjaka pamāja ar galvu un pagriezās pret leti:

«Sveiks arī tev,» viņš pamāja Kristīnai un lūdza maizi. Viņa klusībā pasniedza viņam klaipu, bet pēkšņi izplūda smieklos un novērsās.

– Ko viņa dara? – Šurjaka man jautāja, pamājot Kristīnai, un es paraustīju plecus:

– Nezinu, varbūt jūs sagādājat cilvēkiem smieklus un prieku? Lai gan... visticamāk, jūs vienkārši nenomazgājāt skūšanās putas no sejas kreisās puses.

Šujika ievaidējās un neveikli sāka slaucīt putas ar krekla piedurkni:

«Es jums saku, mans vectēvs no rīta bija sajūsmā, viņam nebija spēka, es nekavējoties skrēju uz veikalu, lai viņš mani netraucē.»

– Tātad jūs esat pāris? – Kristīna ieinteresēti jautāja, pacelot skatienu uz mums.

«Nē,» mēs atbildējām vienā balsī, un es arī šņācu skaidrības labad. – Mēs esam bērniņas draugi. Mēs tikāties pēc piecpadsmit gadiem. Es ierados vakar, un viņš ieradās aizvakar.

Īsāk sakot, nejaušība mūs visus atveda uz šejieni.

– Kas tā par skaņu? – Šurjaka pagrieza galvu, meklējot dārdoņa avotu. Es arī dzirdēju viņu un paskatījos ārā pa logu.

«Viņi droši vien pārbauda zvanu, aiz veikala ir pagrieziens uz kalnu, kur atrodas kapliča.» Tas vēl nav pabeigts. Jūs varat doties, kad pakalpojumi atsāksies. Priesteris nāk no kaimiņu ciema.

«Nav tā, ka es patiešām ticu Dievam,» Šurjaka sarauca uzacis un sniedzās pēc sava maka.

– Vai viņš tevi maldināja? – Krisja ielauzās dūrē un jautri piemiedza man ar aci.

«Pagājušajā naktī mēs gājām uz baznīcu, tur neviena nebija, un tad vakarā parādījās priesteris,» es nolēmu turpināt sarunu.

Kristīna paraustīja plecus:

– Jā, iekšējie darbi tur, šķiet, vēl nav pabeigti. Sienu krāsošana. Bet dievkalpojumi dažreiz notiek. Tēvu atved ar mašīnu. Kas viņam tur jādara naktī? Vai vēlaties atzīties? Ja vajag, varu pajautāt omītei, viņa iet uz darbu un pastāstīs kas un kad.

Izrādījās, ka Kristīna tikko pusdienoja, un viņa brīvprātīgi staigāja pa gaisu kopā ar mums. Nonācām ciema otrā galā, pastaigājāmies gar upi un pat nolēmām nākamajā dienā doties peldēties, jo maija beigas jau bija tik karstas.

Shuryayka kļuva mazliet traka no monologiem par kaķiem un mēnessērdzību, un es izbaudīju dabas skaistumu. Kā meitene Kristīna izrādījās dzīvespriecīga un dzīvespriecīga, lai gan viņa pārmērīgi pļāpāja. Pa ceļam viņa mani sāka saukt par Glashu pēc

Šurajakas ieteikuma, par ko es atriebīgi draudēju viņu saukt par Žurku. Viņa negaidīti piekrita, bet tad Šurjaka sarauca pieri:

«Bet es nevēlos, lai mani sauc par Šurjaku.» Es esmu Aleksandrs. Šī stulba iesauka man pielipa...

«Un tas nav stulbi,» ar nopietnu skatienu iebilda Krisja, «vārdam ir jārunā par cilvēku, nevis jāmelo par viņu.» Tātad Shuryayka ir tieši jums piemērota...

– Uz ko tu dod mājienu?

«Viņa nozīmē, ka jūs esat vienkāršs un labs cilvēks.» «Šuriks, vārdu sakot,» es pārtraucu, lai neattīstītu tēmu, bet Šuriks mani nemoka neskaidras priekšnojautas, ka šis jaunatklāto draugu pāris man pieliks sirmus matus.

Mēs šķīrāmieš pēc stundas, ļoti apmierināti viens ar otru: es priecājos, ka atbrīvojos no šī pāra, bet Kristīna man apliecināja, ka sajūt manī radniecīgu garu. Shuryayka kopumā priecājās par kaut ko nesaprotamu, stulbs smaids bija viņa iedzimtā iezīme. Savādi, bet tas viņam pat piestāvēja. Vismaz Krisija skaidri raudzījās uz viņu ar interesi.

8 nodaļa

Nākamajā dienā tante mani aizvilka uz kaimiņu ciematu, stāstot, ka šodien viņi lasa vietējā novadpētnieka Semjona Jegoroviča lekciju. Viņi pulcējās kolhoznieku klubā. Man bija auksti pret lekcijām, tāpat kā manai tantei, kura ļoti gribēja novērst mani no skumjām domām un tajā pašā laikā pastaigāties pa vietējo datortehnikas veikalu.

Man šķita, ka tas ir labs iemesls doties uz pastu, un piekritu. Kamēr es iedarbināju mašīnu, tante pāri žogam pasauca Šurjaiku, kurš pagalmā skaldīja malku, un aicināja viņu pavizināties ar mums. Man par pārsteigumu viņš uzreiz nometa cirvi un metās pārgērbties. Acīmredzot viņā bija spēcīgas zināšanu slāpes.

Kaimiņos esošie Žuki bija daudz lielāki par Bukhalovu: tur bija klubs, liels veikals, lepni saukts par universālveikalu, pasts un pat kafejnīca.

Izlaidusi tanti pie veikala un negribīgo Šurjaku pie kluba, liku viņam pierakstīt, un devos uz pastu.

Jutos kā spiegs, viņa uzspieda skolas skolotājas kabineta numuru un, mainot balsi, piezvanīja Ludkai pie telefona. Pēc kāda laika, kad telefons bezdievīgi čaukstēja, es dzirdēju sava drauga apslāpētu balsi:

– Tas esi tu?

«Jā,» es atbildēju, pārsteigta par to, kā viņa mani izdomāja.

«Tagad tikai robots zvana uz fiksētā tālruņa numuru, lai ziņotu par rēķina nemaksāšanu, un šeit jūs esat,» viņa paskaidroja, it kā lasot manas domas. – Tas ir šādi... Glashka, es nezvanīju tavai tantei, lai nevestu uz taku. Nogalini savu Maironu...

– Tāds... Kas notiek... nogalināts? – es satricināju, krītot pret sienu. – Kad?

– Nesteidzies. Tas ir, ko es gribēju teikt: viņi gribēja mani nogalināt, bet viņi mani nepabeidza, Dievs man piedod. Esmu galīgi apmulsusi un steidzos. Neatkarīgi no tā, kurš ienāk birojā. Īsāk sakot, vakar vietējās ziņas vēstīja: visi, kas kaut ko redzēja, lūdzu ziņojiet īstajā vietā... Viņi viņu piekāva, tas arī viss. Varbūt viņi būtu nogalinājuši, bet kāds nobiedēja šos slepkavas, šķiet, ka notiek kāda kompānija. Uzbrucēji aizbēga. Viņi saka, ka viņa galva bija bojāta. Nebaidies, viņš dzīvos, ja nāks pie prāta, protams...

– Kas rāda televīzijā...

«Viņam nebija ne passes, ne citu dokumentu, tāpēc viņi viņu identificēja.» Starp citu, tas notika netālu no jūsu mājas, netālu no lielveikala Romashka. Es anonīmi zvanīju uz slimnīcu, viņi teica, ka es dzīvošu, bet es vairs neuzdevu nekādus jautājumus. Pretējā gadījumā kā es varu izskaidrot savu interesi?

Ludka tērzēja, un es no visa spēka saspiedu deniņus:

– Kā tas notiek, Ludka? Varbūt nelaime? Vai arī naudas dēļ, ko viņš kādam bija parādā, viņu gandrīz nogalināja? Šis arī kaut kā ir...

– Par daudz, ne par daudz. Tu apsēdies un nebāz galvu ārā.

Ja jūs nevarat viņam palīdzēt, jūs viegli zaudēsiet galvu. Es arī nolēmu neiejaukties: es viņu identificēju, un tad viņi nāks pie manis ar stekiem. Un Saška, mans cietumnieks, teica – esi kluss. Tas ir bandu karš. Tu neesi viņa sieva, tevi nekas nesaista, varbūt atstās tevi mierā. Viņš tur zina labāk. Labi, direktore iet pa koridoru, nezvaniet. Ja kaut kas notiks, es piezvanīšu savai tantei un iepazīstināšu sevi kā Inocent.

Ludka nomira, un es turpināju sēdēt, satvērusi telefonu. Tas, ka Maironu gandrīz nogalināja, uz mani atstāja iespaidu. Protams, man nebija iemesla viņam vēlēt labu, taču optimismu neviesa arī fakts, ka dienas vidū cilvēku varēja tā viegli sagraut. Interesanti, kādu naudu viņš ir parādā šiem idiotiem?

«Es domāju, ka Ludka pārspīlēja kā parasti: ja viņi būtu gribējuši viņu nogalināt, viņi būtu viņu nogalinājuši.» Viņš droši vien nāca man pretī un mēģināja atrast, lai paņemtu dokumentus,» pie sevis nomurmināju, līdz pastniece aizdomīgi skatījās uz mani.

Mani atkal pārņēma vainas sajūta par pasi, kuru nez kāpēc paķēru. Es viņam tad būtu iedevusi savu pasi, varbūt viņš būtu kaut kur aizbraucis. Es pats būtu teicis ļaundariem, ka neuzturu ar viņu kontaktus – varbūt viņi būtu mani atstājuši vienu. Un pase, ko viņi atrada pie manis, šķiet, ir tiešs pierādījums mūsu attiecībām. Un mana sirdsapziņa mani moka, lai gan Mairons ir pilnīgs nelietis.

Es ierados klubā, kas bija gandrīz piepildīts, pilnīgi bez garastāvokļa, un nogāzos uz soliņa blakus Shuryayka. Viņš

klausījās pasniedzēju, lielu, plikpaurīgu puisī ar brillēm, nedaudz pavērtu muti. Es nonācu ne reizi vien dzirdētā stāsta par saimnieka īpašumu beigās:

– Mūsdienās ciemu sauc Bukhalovo, bet agrāk to sauca par Brigidovu vai Brigidovu. Skaistā kalnā stāvēja milzīga kungu māja. Tagad, kā zināms, tur palikušas tikai staļļa drupas. Meistara meita Brigidas kundze bieži mīlēja sēdēt uz lieveņa ar avīzi rokās. Viņi saka, ka viņa to turēja otrādi. Viņi saka, ka Brigida bija skaista, bet diezgan stulba, un viņu nemāca lasīt un rakstīt. Vietējie iedzīvotāji, lai viņu pasmiestu, garāmejot vienmēr paklanījās un jautāja: «Paņenka, pastāsti, ko interesantu raksta avīzē?»

Un viņa atbildēja svarīgi: «Un viņi raksta, ka šogad Lieldienās Zaļā ceturtdiena būs Sarkanajā sestdienā...» Viņai par godu muiža tika nosaukta. Komunistu laikā diemžēl sākotnējais nosaukums tika iznīcināts, aizstājot to ar Bukhalovo, pēc rotas komandiera uzvārda...

– Vai tu man jau stāstīji par dārgumiem? – Es pagrūdu Šurjaiku sānos, domādams tikt prom no šejienes. Viņš pamāja ar galvu un, noliecies pret mani, čukstēja:

– Tur noteikti bija kāds dārgums. To zina visi. Vai redzējāt, cik cilvēku ieradās? Viņi laikam gaida, kad mūsu novadpētnieks pastāstīs kaut ko noderīgu. Mans vectēvs man teica, ka viņš ir gudrs puisis ar izglītību. Šeit viņš strādāja par agronomu, līdz saņēma priekšlaicīgu pensiju par savu redzējumu. Un lekcijas ir tikai hobijs.

«Jā, un viņš man iedos koordinātes, kur rakt,» es iesmējos, skatoties apkārt. Zelta drudzis bija burtiski gaisā. Vietējais piedzēries Zaķis kaut ko stāstīja tam pašam vietējam alkoholiķim Zoikai, ar rokām mērīdams kaut kādus svarus. Acīmredzot, iedomājoties krūškurvja izmēru.

Lektors izgriezta rīkli un apstājās. Vecās vecmāmiņas pirmajās rindās aktīvi sāka uzdot jautājumus. Jaunatne no viņiem neatpalika. Pēdējais gan nekavējās pajautāt, kur dārgumu meklēt, kas lika lektorei ķiķināt.

Starp tiem, kas sēdēja priekšā, es redzēju nēģeri, par kuru man bija stāstījusi mana tante, un vēlreiz pārliecinājos, kā cilvēku baumas var visu sagrozīt. Vīrietis vienkārši bija ļoti iededzis, acīmredzot ilgu laiku strādājis par celtnieku. Jumta spārns, piemēram. Pat mēmais vīrietis, ko atcerējos no bērnības, bija tur. Viņš stāvēja atspiedies pret sienu un pamāja uz novadpētnieka teikto, ka dārgums vēl nav atrasts: vismaz tas nekur nebija uzpeldējis.

«Pani Brigidas kolekcijā bija senas, no vecmāmiņas mantotās rotaslietas, kuras pirms pāris gadsimtiem darināja vietējie amatnieki,» pie fotogrāfiju rādīšanas pārgāja lektore. – Skices glabājas novada muzejā: neticama skaistuma pērļu auskari, kulons ar rubīniem, gredzens čūska formā ar smaragda acīm. Tam visam bija vēsturiska vērtība, pat lielāka par naudu zeltā, kas arī pazuda bez vēsts. Meistaram nebija palicis neviens pēcnācējs, jo visa ģimene nomira. Attiecīgi tikai Dievs Kungs zināja, kur un ko meklēt. Un viņam ir savi plāni visam.

Pēc jautājumiem par dārgumu visi raiti pārgāja pie šī mēneša svētku tēmas, un novadpētnieks (tante, kura apsēdās ar mani, lika saprast, ka prot ar lūgšanām apburt vīnogu pelējumu un aizbaidīt laputis) sāka runāt par to, kas šodien ir slavens gadsimtiem ilgi:

– Trojas diena (Triboga diena) ir pavasara beigu un vasaras sākuma svētki, kad Trisvetny Dazhdbog aizstāj jauno Yaril-Spring. Svētnīca, kas veltīta Trojas Dieva uzvarai pār Melno čūsku. Saskaņā ar leģendām, Trojans bija Svaroga, Peruna un Velesa spēka iemiesojums, kuri apvienoja spēkus cīņā pret Čūsku, Černobogas pēcnācēju, kurš savulaik draudēja iznīcināt visu dzīvību. Šajā dienā viņi kopš seniem laikiem pieminēja savus senčus un veidoja amuletus pret zvērībām, ko pastrādājušas nāras un nemierīgās mirušo dvēseles, kas nomira «nevis savā», tas ir, nedabiskā nāvē.

Trojas naktī meitenes un sievietes «arēja» ciematu, lai pasargātu sevi no ļaunajiem spēkiem. Saskaņā ar populāriem uzskatiem visi ļaunie gari baidās no šīs dienas, piemēram, no uguns, un tieši pirms Saules lēkšanas uz Gariem, dienā, kad Māte Siera-Zeme atklāj savus noslēpumus, un tāpēc dziednieki šajā laikā dodas «klausīties dārgumos»....

Izdzirdot vārdu dārgums, cilvēki atkal uzbudinājās, un es nobolīju acis. Mana tante un Šurjaka aizrāvās, un es atstāju viņus klausīties līdz galam, pati steidzoties pēc gaisa. Šajā dienā es vairs negribēju dzirdēt par dārgumiem, un nebija slikta doma domāt par savām domām. Bet viņi neļāva man domāt, kāds no aizmugures iesita man mugurā ar skrienošu dūri. Pagriežoties, es

ieraudzīju priecīgi smaidošo Žurku un atkal nodomāju, ka viņa ir tik gara kā sēdošs suns:

– Ko tu šeit dari? – es nomurmināju, – vai tu vairies no darba?

– Tātad tik un tā, visi ir lekcijā, kas nav darbā. Viņi neies uz veikalu. Jegorovičs runā tik interesanti, es nepalaidu garām viņa lekcijas: kad augošā mēness laikā griezt matus vai kā sēt dilles pēc dārznieka kalendāra...

– Vai tev vajag braukt? – saraucu pieri, gaidot kārtējo informācijas straumi. Tad cilvēki gāja ārā no kluba, un es sāku skatīties uz savu tanti un Šurjaku.

«Tas ir iespējams,» viņa pamāja ar galvu un turpināja: «Šodien mēs uzminēsim, nāciet pie manis pēc septiņiem, es slēgšu veikalu, un mēs iekārtosimies dārzā.» Es zinu vienu lietu par zīlēšanu...

«Stop,» es viņu aplencu, atverot mašīnu. Kāda vēl zīlēšana? Pirmkārt, es tam neticu, otrkārt...

«Jūs dzirdējāt Jegoroviču sakām, ka šodien ir tā diena: Siers-Zeme atklāj noslēpumus, meitenes šajā dienā mēdza zīlēt.» Kurš parādīsies spogulī, un tas viss. Vienkārši paņem slotu un aizden braunijus. Un ar savu ķemmi mēs uzminēsim par mata tiesu. Un pāris grāmatas, vēlams klasikas. Ir labi no viņiem uzminēt. Vēlaties lapā, pāršķirstiet to, atrodiat pareizo rindiņu... Un jūs varat doties uz upi, mest vainagu, kur vien tas aizpeld... Ja kas, es varu būt jūsu līgavas māsa jūsu kāzās, es esmu nav acu ķērējs.

– Krisja, protams, tu esi jautra, sabiedriska un tas viss, bet es netaisos precēties. Jā, un mēs esam pazīstami gandrīz gadu.

«Un zīlēšana ir intīma lieta,» es nolēmu iet citu ceļu, baidoties no lekcijas par zīlēšanas priekšrocībām neprecētām meitenēm.

«Kristīnai ir taisnība,» krustmāte iejaucās, apsēžoties priekšējā sēdeklī, «Ejiet un atpūties, kāpēc sēdēt mājās.» Ņem Šuriku, viņš tev palīdzēs. Vīrietis, viņš vienmēr noder saimniecībā.

Šuriks, kā vienmēr, pasmaidīja, acīmredzot pilnībā neatkāpjoties no lekcijas par dārgumiem. Žurka priecīgi pamāja ar galvu, atradusi sabiedroto, un es, rezignēti nopūšoties, braucu uz Buhalovo pusi.

Domas, kas mani mocīja, bija tālu no dārgumiem, bet līdinājās kaut kur Romashka veikala rajonā, netālu no kura Mironš gandrīz cieta mocekļa nāvi.

Pats aizvainojošākais ir tas, ka tikai tagad es sapratu, ka man pret Maironu nav nekādu jūtu. Protams, ja neskaita līdzjūtības jūtas. Vai tiešām esmu tik ilgi sevi maldinājis: manai tantei ir taisnība, vajag ieklausīties savā sirdī, tā tevi nepievils. Nākamreiz līgavaini izvēlēšos rūpīgāk. Lai gan līdz nākamajai reizei vēl jāpagaida...

Acīmredzot atlikušo dienas daļu mana seja bija izkropļota kā mocekļis, kā Ivanam Vasiļjevičam Bunši, kurš cieta no zobiem. Tante, ejot garām, ik reizi ievaidējās:

– Nu kāpēc tu tik ļoti nogalina sevi? Vai tu aizskrēji uz pastu? Varbūt tu piezvanīji savam Mironam? Seja ir tik liesa, ka man sāp sirds. Bija Mironš – un Mirona nav, jūs atradīsiet vēl simts līdzīgus. Ar savu skaistumu! Citādi mēs būtu gājuši pie

Kristīnas un stāstījuši savu laimi. Varbūt viņš atradīs jums jaunu saderināto? Pēc tam viņš jūs aizvedīs mājās.

– PVO?

– Saderināts. Nu, es domāju, Shuryayka...» te tante apmulsa un steidzās uz siltumnīcu laistīt tomātus.

Es kādu laiku skatījos vienmēr ieslēgtajā televizorā, koždama pirkstus un nervozi piesitot kājām. Pat kaķis, kuru gribēju samīļot, izvairījās no manis un drīz vien palūdza iet ārā. Es vilcinājos uz sliekšņa un nolēmu, ka tomēr pastaigāšos līdz Žurkai. Jebkas ir labāks nekā tvert tantes žēlīgos skatienus.

Es paķēru melnu auduma maisiņu – brīnumu no vietējā universālveikala – es izmetu tur pirmās grāmatas, kuras sastapu, noslaucot tās no kumodes plaukta, nez kāpēc paķēru ķemmi un pilnā nopietnībā grasījos. Ieliku somā slotu, bet es pieķēru sevi laicīgi un, nosplaujoties, ieliku slotu stūrī. Bet es tomēr paķēru medus burciņu tējai.

Tropiskā sieviete dzīvoja tepat aiz stūra, divus jardus no veikala. Viņas māja, maza, koši krāsota, man vienmēr šķita ļoti mājīga. Priekšdārzs ar ceriņiem, soliņš pie vārtiem – izskatās, ka pa šiem gadiem nekas īpaši nav mainījies. Lai gan dienasgaismā būtu skaidrs, ka mājā varētu izmantot kādu krāsojumu. Logos dega gaismas, bet vārti bija aizvērti. Es jau grasījos pagriezties atpakaļ, bet tad tālumā parādījās sagurušu jauniešu kompānija, kas bija dzirdama no saucieniem un dziesmām. Steidzu piekļauvēt pie vārtiem, lai nesastaptu pamatiedzīvotājus.

Logā parādījās Žurkas seja, un pēc minūtes viņa izlēca no mājas, priecīgi vicinot man rokas:

– Nu, beidzot, un es jau sāku uztraukties, ka tu nenāksi. Ir bail pašai uzminēt, bet mana tante saka, ka esmu stulba.

Gandrīz vai skaļi pateicu, ka pilnībā piekrītu viņas tantei, taču laikus apturēju sevi. Turklāt pati Tropicana iznāca no istabas, kurā skatījās televizoru, un skatījās uz mani caur biežām brillēm. Jāsaka, viņa ir pieņēmusies svarā, gadi ir pārspējuši viņas kādreizējo skaistumu, bet kaut kas tomēr izdzīvoja. Vārdu sakot, viņa izskatījās labi. Un viņa uzreiz pārtrauca smaidu, mani atpazīdama:

– Glashka, viņa ir kļuvusi par līgavu. Es tevi sen neesmu redzējis. Nu nāc iekšā, parunāsim. Mans mazais nelietis visas ausis dārd par tevi. Dievs sūtīja brāļadēlu vecumdienās. Nu, jums ir jāstrādā veikalā – un jūs nevarat neko ienest mājā. Es vismaz dažus cepumus norakstītu kā saraušanos, bet viņa ir ļoti godīga. Tāpat kā mana māsa.

– Kā tev iet? – pieklājīgi jautāju atbildot.

– Kā ar mani? Mana dzīve ir kā meksikāņu seriāls. Šeit es esmu viens. Visi sapņoja par laimīgām beigām, bet pie apvāršņa parādījās tikai Huanitas...

Krisija šņāca un man paskaidroja:

– Neklausies tantei, viņa nav ļaunprātības dēļ. Esmu pieradusi kasīt mēli ar vecenēm. Glasha jums jautāja par jūsu veselību, nevis par jūsu kungiem. Tante, labāk iedod mums tēju.

– Un kas? Un es tev iedošu padzerties. Mana tējkanna tikai

vārās.

Kamēr Tropikanka vārīja tēju, Žurka izņēma grāmatu un ar izteiksmi sāka lasīt fragmentus par zīlēšanu. Acīmredzot tas bija vajadzīgs, lai radītu vajadzīgo atmosfēru.

«Tas notika tajā naktī, kad vējš debesīs nodzēsa visas zvaigznes. Likās, ka mēness bija apmaldījies tumsā, un zeme kļuva tik tumša, ka pat visdrosmīgākie suņi paslēpās savās kabīnēs un bailēs klabināja zobus...

Es izlikos, ka klausos, dažreiz nejauši pamāju ar galvu, domājot par savām lietām. Žurkas lasīšana bija nomierinoša, un es gandrīz aizmigu. Bet tad tante Tropikanka mūs uzaicināja iedzert tēju. Cerēju, ka Žurka tējas laikā aizmirsīs par savu zīlēšanu, bet, padzērusi otro krūzi, viņa mani aiz rokas ievilka savā istabā.

Mēs apsēdāmies uz vecā, nokarenā dīvāna un mazliet stāstījām par savu likteni no grāmatas. Turklāt es pastāvīgi saskāros ar pārbaudījumiem, un Žurka saskārās ar vai nu stropu, vai valdības māju. Viņa nepārprotami gaidīja nevis naudu, bet lielu mīlestību, tāpēc viņa paziņoja, uzsitot grāmatu:

– Tie visi ir sīkumi. Mums nevajadzētu uzticēties grāmatām, tās mūs mulšina. Sāksim ar vainagu palaišanu, ja tie nenogrims, būs kāzas.

– Varbūt nevajadzētu? – es kautrīgi pārtraucu, uzmetot skatienu pulkstenim. Bija vēls, nebija vēlēšanās klejot pa upi, bet Krisja bija kareivīgā noskaņojumā. Man bija jāiet. Es paķēru savu somu, jo man nebija nodoma atgriezties, un mēs devāmies uz upi.

Mums nebija vainagu, bet Žurka nebija zaudējusi un piedāvāja tos izgatavot uz vietas, no savvaļas niedrēm. Man ir aizdomas, ka viņa bija pārliecināta, ka niedres neslīkst.

Pie upes bija vēss, un es sāku drebēt, kamēr Kristīna nodarbojās ar vainagiem. Vakars ciematā sabiezēja kā melleņu ķīselis. Cauri smagajam negaisa mākonim, kas kā melns plīvurs karājās virs upes, debesis bija praktiski neredzamas.

Nosūtījusi vainagus brīvā peldēšanā, Žurka ar gandarījumu atzīmēja, ka tie peld. Viņasprāt, viņi devās galvaspilsētas virzienā, no kā viņa izdarīja secinājumus par mūsu gaišo nākotni.

– Nu, tagad par mata tiesu zīlīsim?

– Nē, tas tā, es iešu mājās. Ejam, es tevi aizvedīšu uz pagriezieni. Zibens mirgo, tagad ir kā zibens, un ir jau vēls. Nav pat neviena zvejnieka.

«Labi,» Žurka nopūtās, lemtīgi pagriežoties atpakaļ uz ceļa pusi.

Kad gāju garām kapličai, es samazināju ātrumu, mēģinot saskatīt gaismu logā. Taču šoreiz svētajā vietā bija tumšs. Apkārt rāpoja kaut kādi briesmīgi šalkoņi, un es atkal jutos neērti. Un pēkšņi man sāka pilēt virsū: pēkšņi sāka līt, un tik stipri, ka pēc dažām sekundēm es jau biju pamatīgi slapjš. Žurka sāka raudāt, mēģinot paslēpties aiz manas grāmatu somas, un es steidzos apkārt, meklējot izplestošos koku. Pavelkot viņas roku, es metos pie tuvākā varenā skābardīša.

«Nu, tas ir pagājis,» žurka entuziastiski iesaucās, kliežot pāri lietus skaņai. – Tas ir par naudu, galvenais, ka vainagi

pludināja...

Tad kaut kur dažus metrus tālāk no mums atskanēja čaukstēšana un zars ieplaisāja, bet pērkona klakšķi aizsedza skaņu.

«Pērkona negaisā stāvēt zem koka nav laba doma,» es uztraucos par savu drošību, cenšoties caur tumsu saskatīt tuvākos krūmus. Šķita, ka skaņa nāk no turienes. Nez kāpēc žurka sāka skaļi skaitīt sekundes no zibens uzliesmojuma līdz pērkona klauvēm, un es pēkšņi skaidri sadzirdēju kaut kādu apslāpētu kliedzienu, kas nāk no tās pašas vietas. Tam atkal sekoja kaut kāda rosīšanās krūmos, man pat šķita, ka pa zemi dzirdēju trulus sitienus. Es iebrūdu Žurkai sānos, bet viņa aizsedza ausis un ar zīmēm man paskaidroja, ka baidās no pērkona. Un tas dārdēja skaļi.

Pēc pāris minūtēm, kas ilga mūži, lietus, šķiet, sāka nedaudz rīties, un es nolēmu, ka ir pienācis laiks skriet uz māju.

– Nu, pacelsimies?

Kristīna pamāja ar galvu, un es, uzvilкуси sporta krekla kapuci, pirmā uzlēcu uz taciņas. Bet tad no nelaimīgajiem krūmiem kapelas priekšā atskanēja īsta rūkoņa, ko sākumā uztvēru par pērkonu. Kristīna nostājās, un es sapratu, ka tā nav mana iztēle. Kāds nožņaugts sauca, un es nevilus paspēru pāris soļus skaņas virzienā. Tumsas dēļ neko nevarēja redzēt, bet tad Krisja satvēra mani aiz elkoņa un teica:

– Glashka, ejam prom no šejienes, kaut kā vakars vairs nav kūtrs.

Debesīs pazibēja spožs zibens, un tā gaismā metra attālumā no manis pēkšņi ieraudzīju cilvēka acis uz pilnīgi cilvēciskas sejas. Gaisma ātri nodzisa un atkal iestājās tumsa.

Kliedzienu, ko es izteicu, vajadzēja dzirdēt visai apkārtni. Vismaz es tā domāju. Vēlāk Krisja man teica, ka no manas mutes iznāca tikai biedējoša šņākšana.

«Ahhh,» es paziņoju par savām jūtām visai apkārtni un devos uz ceļa, velkot aiz sevis zīlnieci. Skrējām, šļakatām dubļus uz visām pusēm, un pāris reizes gandrīz paslīdēju pa mālaino augsni, kas lietū bija kļuvusi piemirkusi.

Tikai sasniedzot laternu apgaismoto ceļu, es nedaudz samazināju ātrumu. Žurka man uzskrēja no mugurpuses, arī samazināja ātrumu un apdullināja ar oriģinālu jautājumu:

– Kur mēs tā ejam?

– Nu, protams... Tur ir dažas skaņas, un vispār tas ir biedējoši. Tu biji pirmais, kurš kļiedza, ka jātiek ārā.

– Tāpēc likās, ka tur kāds vaidē. Man likās, ka varbūt kāds pāris tur bija nosēdies, un likās, ka mēs noklausāmies.

– Lietus ar zibeni? Pāris? Man likās, ka kāds tur kādu sit...

– Vai nav pietiekami daudz aizraušanās meklētāju? Vasarā šeit ierodas daudz jauniešu, pie upes vienmēr ir cilvēku grupas, teltis, pāri,» nomurmināja Krisja.

Tad sadusmojos, jo laternu gaismā un uz ceļa vairs nebija bail. Kristīna kratījās no pēkšņās lietus apstāšanās, un es jutos kā mulķe. Tiešām, ko es daru? Iespējams, Žurkas stāsti par gobliniem un nārām mani nomācoši ietekmēja. Bet kāds rosījās

krūmos, un es pat nevarēju iedomāties kļedzienu. Varbūt jaunieši tiešām staigā?

– Ak, kur ir tava soma? – Žurka satvēra rokas, atklājot zaudējumu.

«Sasodīts, viņa droši vien to iemeta zem koka.» Tur nav nekā svarīga, bet tantes soma un grāmatas... Man nav vēlmes atgriezties, tas ir kaut kā biedējoši.

Kamēr es domāju, ko darīt, un Kristīna turpināja izskrūvēt savu jaku no ūdens, es atkal dzirdēju krūmu sprakšķēšanu. Izlēcu no ceļmalas akācijas, no kuras brikšņiem kāds izkāpa no upes puses. Tuvojošā figūra manī izraisīja paniku, un es jau grasījos kliegt, bet Krisja mani piekāva:

– Ko tu šeit dari? Vai jūs arī gājāt uzminēt?

Laternas gaismā es uzreiz atpazinu Šurjaiku, kuru šis jautājums apstulbināja, un atviegloti nopūtos. Viņš arī bija viss slapjš un turēja rokās somu. Somā kāds raustījās un lēkāja.

– Kāda zīlēšana? Uzliku zivij rīku, devos to pārbaudīt, un tad tā sāka birt. Viņš gaidīja krūmos aiz pilskalna. Es gribēju iet uz kapliču, zem nojumes. Jā, viņš paslīdēja un nokrita. Paskaties, viņš ir klāts ar māliem...

– Retā rozā mālā? – Krisja priecājās. «Nesen arī biju uz pilskalnu un vācu mālus. Tā ir bagātība zem tavām kājām! Rets šāda toņa kaolīns: nevis balts sajaukts ar sarkanu, bet rozā. Ir tikai viena vieta, otrpus pilskalnam, iepretim pilskalnam, bet ir daudz. ES lasu...

«Tātad mēs arī tikko atnācām no upes, kaut kā mēs jūs tur

nepamanījām,» es bezceremoniski pārtraucu Žurkas monologu par mālu, jo tas man bija interesanti apmēram tāpat kā stāsti par Vodjanoju.

– Un es biju otrā pusē, peldēju laivā. No šī krasta sakodiens ir slikts, bet ir vietas, kur tos baro, no rīta bija vectēvs. Kāpēc tu esi tik sašutis?

«Nekas,» es nomurmināju. «Lai gan šeit ir lieta: es aizmirsu savu somu zem koka, iesim un paņemsim to.» Tas ir kaut kā biedējoši.

– Kāpēc tev vajag somu?

Šeit Krisja ierunājās ar saviem stāstiem par zilēšanu un slotām, izraisot Šurajakas kvēlo interesi. Sarunājoties lēnām atgriezāmies upē. Shuryayka bija ļoti ērts lukturītis, ko es aizņēmos. Dzirdēt par Vodjanoju man nebija spēka, un Krisja tikko bija uzņēmusi jaunu pagrieziena, tāpēc es paātrināju gaitu.

Atstājusi šo stāstnieku pāri mazliet aiz muguras, viņa devās uz skābardi, zem kura mēs paslēpāmies. Lietus atkal sāka līt, pārvēršoties nejaukā smalkā lietusgāzē, kas straumēm tecēja pa manu seju. Apdedzis gaismu zem koka, uzreiz atradu savu pazudušo gabalu, atspiedies pret stumbru un pamatīgi slapju. Viņa paķēra somu un grasījās pilnībā apgriezties, lai skrietu atpakaļ uz folkloras valstību, taču pēkšņi samazināja ātrumu. Es nezinu, kāds ļaunais spēks mani parāva aiz piedurknes, bet es tomēr nolēmu paspīdēt lukturīti pret sprakšķošajiem krūmiem.

Paspērusi pāris soļus pareizajā virzienā, es nospiedu sviru: spoža gaismas stabs izrāva daļu krūmu no tumsas. Kādu iemeslu

dēļ es pat nebiju īpaši pārsteigts, kad viņš man parādīja kāda kājas gumijas zābakos. Lēnām pagriežot lukturīti uz sāniem, varēju saskatīt kopainu: ar galvu krūmos un kājām pret ceļu gulēja liķis. Nez kāpēc uzreiz ievietoju gumijas zābaku īpašnieku bojāgājušo sarakstā un nolēmu, ka kliegt nebūtu par sliktu.

– Glashka, ko tu tur dari? Vai tu redzēji goblinu? – Kristīna iesaucās, un es beidzot atviegloti iekliedzos.

Ne velti Šurjaka reiz ēda sava sarga maizi: viņš nekavējoties metās man pretī, paķēra lukturīti un, par laimi, uzreiz saprata. Lamādamies un atgrūzdams mani atpakaļ, viņš metās pie vīrieša zābakos. Es pašai dziedīgi kliežu, Kristīna pielēca un izbiedēta satvēra manu roku, un Šurjaka mani nopētīja. Beidzot es atjēdzos, apklusu un, pārvarot bailes, piegāju mazliet tuvāk. Kristīna palika tuvu, un viņas bērniības draugs sajuta liķa plaukstas locītavu:

– Es nevaru atrast pulsu, sasodīts. Bet ķermenis ir silts. Viņa māte... Meitenes, pasteidzieties, mums vajag ātro palīdzību!

– Varbūt mums vajag mākslīgo...

– Viņa galva ir salauzta, labāk, ja tu to neredzi...

– Kāpēc tas tiek darīts? Svētie svētie! Glashka, kāpēc tu esi sastingusi kā statuja? Un viņa atkal iemeta somu, skrienam pēc palīdzības!

Šķiet, ka Kristīna domāja labāk par mani. Vismaz viņa paķēra manu somu un pat ņipri vilka sev līdz. Es nepretojos, jau vairs ne par ko pārsteigt.

«Mums jāgaida, kad ieradīsies operatīvās izmeklēšanas grupa,

mums būs jāsniedz paskaidrojumi un liecības,» Šuriks žēlojās, lecot pāri akmeņiem uz ceļa. Tikmēr notikuma vietā nevajadzēja neko aiztikt. Labāk bija netuvoties. Un vēl labāk būtu, ja mums būtu liecinieki, pretējā gadījumā viņi to varētu mums piekārt.

To, kas notika tālāk, atceros neskaidri, jo mēs stenēdami ielauzāmies Tropikankas mājā, lai izsauktu ātro palīdzību. Tikai tad visi atcerējās, ka to varēja izdarīt, izmantojot mobilo tālruni, ko Šurjaka darīja. Mūsu ziņu apstulbinātā tropiskā sievietē pielāva, ka vīrietis varētu būt vienkārši piedzēries, taču viņa bērniņas draugs pamāja ar galvu. Pēc desmit minūtēm mēs ar Krisju kratījāmies zem segas un dzērām karstu tēju, un Šurjaka devās sagaidīt ātro palīdzību. Vispār zīlēšanas vakars beidzās diezgan negaidīti.

«Labi, ka satikām Aleksandru,» Krisja ar cieņu nopūtās, paceļot Mašlenkovu varoņa aizsegā. – Uz tik svarīgiem notikumiem labāk ņemt līdzī vīrieti, tas ir kaut kā mierīgāk.

«Vēl labāk ir neklaiņot tumsā par apšaubāmiem jautājumiem,» es atcirtu, pabeidzot tēju un piesitot šāvienam ar zobiem.

Piezvanījās tantei, brīdināju viņu par kavēšanās iemeslu un apsoliju, ka Mašlenkovs mani aizvedīs līdz vārtiem. Pirms es paguvu veltīgi pieminēt savu draugu, viņš nesteidzās parādīties.

– Īsāk sakot, ātrā palīdzība ir atbraukusi. Izrādījās, ka mūsu puisis bija... Nu, miris... Tikai neuztraucieties, šķiet, ka viņš nav vietējais. Varbūt makšķernieks? Viņi viņu tagad aizvedīs.

– Kas ir nākamais? – Krisja, mazliet atguvies no šoka, ar cieņu

vaicāja.

– Nu... Policija ņems skaidrojumu no liķa atradēja par atraduma apstākļiem. Viņi izsauks izmeklētāju uz nopratināšanu tikai tad, ja mirušais miris vardarbīgā nāvē – tas ir, viņš tika nogalināts,» rāmi skaidroja Šuriks, sajūtot godības auru. Un es domāju: ko viņš darīja savā apsarga darbā, jo tik kārtīgi studēja Kriminālkodeksu?

Izredzes piedalīties pratināšanās mani neiedvesmoja, taču palika vāja cerība, ka vīrietis miris dabiskā nāvē. Lai gan asiņainā galva kaut kā neatbilst šai versijai.

9 nodaļa

Nekad savā mūžā neesmu piedzīvojis tādu popularitāti kā nākamajā dienā pēc liķa atklāšanas: mani burtiski apbēra ar vietējo tenku jautājumiem. Pagalmā visu dienu bija ziņkārīgi cilvēki. Tagad es biju «pilsētiece, kas atrada liķi». Man bija jāslēpjas mājā.

Ap pusdienas laiku kāds piekļāvēja pie loga, un man vajadzēja skatīties aiz aizkara. Žurka un Šurjaka stutēja pa lieveni, es drūmi pamāju viņiem, lai viņi ieiet mājā un nesagādā ļaudīm nepatīkšanas.

– Kas notika?

– Mēs esam klāt... Īsi apspriedām. Vai tu varētu...

«Kad tu dzemdēsi, es jau dzemdēšu,» viņu pārtrauca neapmierinātā Žurka. – Gļāša, nesabojā to. Mēs pazemīgi lūdzam mūs nepieminēt policistiem.

– Runājot par?

– Nu, saki, ka tu vienīgais atradi liķi. Tā nu es devos un atradu. Un mēs ar Šuriku gājām garām, un tu viņu sauci. Un likās, ka mēs nebūtu pie upes.

– Kas īsti ir par lietu?

– Nu, iedomājieties: viņi sāks jūs dzīt uz pratināšanām, brauks uz priekšu un atpakaļ. Viņi mani izdzīs no darba. Vakar šis atkal atnāca ar mēnessērdzību un izteica draudus. Un es aizsedzu ausis ar rokām un dziedāju skaļi, lai nedzird. Es jau esmu šeit ar putna

apliecību, bet, ja man visu laiku jālūdz brīvlaiks...

– Piemēram, ar tevi tas ir skaidrs. Kā ar šo?

– Es stāstīju par savu pēdējo darba vietu... Tur ir tādas personības... Ja izmeklētāji sāks rakt, viņi var nolemt, ka esmu ļoti ērts aizdomās turamais. Vai jūs zināt, kā tas notiek?

Man bija jālaiž viņi mierā, lai gan izredzes, ka nāksies skaidroties policijai vien, nebija īpaši iespaidīgas.

Pirms es paspēju piedzert tēju pēc viņu aiziešanas, tante logā pamanīja policistu. Iija Iļičs atcerējās mani, kad es biju mazs, tāpēc es ļoti nebaidījos no pratināšanas ar aizspriedumiem. Apsēdies pie tējas, viņš ziņoja, ka manis atrastais vīrietis vēl nav identificēts.

– Un nāves cēlonis? Varbūt tev iesita pa galvu ar kaut ko smagu?

«Vēl nav skaidrs,» vīrietis sarauca pieri, «galvas trauma.» Tur bija asinis... Varbūt viņš nokrita un sadūrās. Netālu no viņa bija bedre, kāds raka. Vai meklējāt tārpus? Tur viss ir klāts ar akmeņiem, mālaina vieta, neliels uzkalniņš, bet visādi var gadīties. Īpaši iereibušā veikalā. Te kādu dienu no pagraba izkrita augļa gabals un salauza divas kājas. Tātad autopsija pateiks. Lūk, vēl kas... blakus atrada iepirkumu maisiņu ar grāmatām, lāpstu un mazu dzelzs kastīti. Viņš atradās tieši pie kastes ar galvu un gulēja, visticamāk, uz stūra un uzdūrās tai. Tagad nekādas pēdas nevar atrast: lija lietus, visi bija klāti dubļos un mālā.

«Laikam vēl viens dārgumu meklētājs,» es nomurmināju, saprotot, ka soma ar grāmatām ir mans īpašums.

– Jā, nav skaidrs, kāpēc viņam vajadzīgas grāmatas. Viņi uzzinās, pie kā viņš ieradās.

«Manas grāmatas,» es nopūtos un pastāstīju, kā steigā zem koka atstāju maisu ar zilēšanas piederumiem. Dažas domas mani vajāja, bet es joprojām nevarēju to satvert aiz astes.

Iļja Iļičs sakošļāja lūpas un domāja, bet es tomēr jautāju.

– Ja tā ir... slepkavība? Vai viņi man vēl piezvanīs?

«Es jūs intervēšu, visu pierakstīšu un nodošu pilsētai.» Es vēl nevaru pateikt, ko viņi tur lems.

Kamēr pierakstīju, kā atradu liķi, doma beidzot sasniedza īsto vietu un likās, ka ar adatu būtu iedurta mīkstā vietā. Vismaz es pat ielecu savā krēslā, bet savaldījos. Tiklīdz rajona policists aizgāja, es metos zvanīt Žurkai, bet tad nolēmu, ka saruna nav telefonsaruna, un tantes apmulsušajiem skatieniem izlidoju no mājas. Draugs aiz letes grauza saulespuķu sēklas, un bērni mala veikalā, izvēloties saldējumu. Tik tikko gaidīdams, kad viņi iznāks, es satvēru Žurku aiz piedurknes:

– Kur ir soma?

– Kādu somu? – Krisja skatījās uz mani. – Ak, tavējais, melnais? Nu, protams, vakar likās, ka es to izmetu pie sliekšņa... Tādā satricinājumā... Vai tu to nepaņēmi, kad stutēji mājās?

«Mums viņa steidzami jāatrod.» Soma nav mana. Tur bija vietējais policists. Pie nogalinātā vīrieša tika atrasta mana soma ar grāmatām.

– Jā...

– Tik daudz par «come on»... Man bija jāpaskaidro, ka gājām

uzminēt. Rajona policists šķībi paskatījās. Ar to, ka mūs sajauca ar vājprātīgajiem, nepietika. Tādējādi nosplauties uz cilvēku un iesist viņam ar lāpstu. Vai jūs zināt, ko es domāju?

Žurka ņēma vērā manus argumentus, piekāra pie durvīm paštaisītu «pārreģistrācijas» zīmi un ātri rikšoja uz māju pusi. Knapi tiku viņai līdzī, trīs dažāda lieluma suņu apaļas dejas pavadījumā.

Tropikāniete ravēja dārza aizmugurē, tāpēc mēs klusi ieslīdām verandā. Soma gulēja tajā pašā vietā, kur to vakar bija iemetusi Žurka, kad skrējām izsaukt ātro palīdzību.

– Nu, lūk, tava soma, – žurka apmierināti sacīja, satverot atradumu aiz melnajiem rokturiem. Ieskatoties iekšā, Krisija asi izdvesa un pievērsa savu izbiedēto skatienu man.

«Nesaki man, ka tur kādam ir nocirstas ekstremitātes,» es viņai jautāju aizsmaktā balsī, apsēžoties uz ķebļa.

– Ak... Glashka, kas tas ir... Nauda ir, sapakota! Izskatās pēc īsta...

Žurka bailīgi svieda somu zem sola, it kā tā būtu indīga čūska, kas katru brīdi spēj iekost viņas rokā.

Neticot savām ausīm, es metos zem sola un varēju pārlicināties, ka mans draugs nav kļuvis traks. Kādu minūti skatījāmies viens uz otru, mēģinot aptvert notikušo.

– Mums tie ir jāsaskaita! – Žurka pēkšņi iesaucās, un viņas acīs iemirdzējās ļauns spīdums.

Steidzīgi sākām vilkt ar gumijām sasietus naudas saišķus dažādās valūtās. Mani pat mulsināja viņu skaits, bet tad Krisja

mani pārsteidza:

– Tirdzniecības koledžā mums teica, ka miljons dolāru sver 10 kg, nosveram, noskaidrosim vismaz aptuveni. Pagaidi, es skriešu pēc tantes virtuves svariem.

Iestaidzoties lapenē, kur viņas tante no rīta svēra pārdošanai paredzētās siltumnīcas zemenes, Žurka veikli iespieda pakas atpakaļ somā.

– Tas smird! Jā, tur ir trīs tūkstoši dolāru! Paskaties, gandrīz trīs kg! – No sajūsmas Žurkai uz pieres parādījās sviedru lāses, bet man, gluži pretēji, no šausmām kļuva auksti.

– Tā ir šāda veida nauda. Nu, viņš tika nogalināts, un mēs viņu atradām. Izrādās, ka tu nepatvēri manu somu, kā tas var būt?

– Tātad arī tavējais bija smags! Tur ir grāmatas, un steigā... Un ko tagad darīt? Tādu naudu savā mūžā nebiju redzējis. Varbūt tie nav īsti?

Mēs nejauši izņēmām pāris banknotes no dažādām kaudzēm, taču valūta izskatījās diezgan reālistiska. Es nevarēju atbrīvoties no notiekošā nerealitātes sajūtas, bet manas smadzenes sāka strādāt katastrofālā ātrumā.

– Mums tie jāatdod! Es piezvanīšu vietējam policistam, tas maina lietas pilnībā. Izrādās, ka šis puisis tur nav meklējis dārgumus, bet tieši otrādi. Ja tā ir viņa nauda, tad loģiski, ka viņš to gribēja apglabāt...

– Tas ir pilnīgi neloģiski. Es labāk to iztērēšu.

«Tas viss kopā,» es turpināju, nepievēršot uzmanību viņas murmināšanai. – Rajona policists teica, ka blakus viņam ir

skārda makšķerēšanas kaste. Varbūt viņš gribēja naudu iesaiņot kastē un pēc tam aprakt?

«Bet kāds viņu pieķēra to darot un iesita pa galvu?»

– Visdrīzāk. Bet kāpēc šis kāds nepaņēma naudu?

«Tātad, iespējams, mēs viņu nobiedējām, kad atgriezāmies pēc somas.»

– Vai jūs gribat teikt, ka slepkava bija krūmos un vēroja mūsu satraukumu? – Man palika auksti.

Tad tropu sieviete skaļi uzsauca Žurkai, satverot viņas zvīņus. Nodrebējāmies un atcerējāmies, ka sēžam pie naudas kaudzes. Žurka izmisīgi satvēra somu un uzgrūda to uz paša augšējā plaukta vecā, nobružātā skapī, kas nevajadzīgi bija atsegts verandā.

«Mums jādomā, kur to paslēpt,» viņa rosīgi sacīja, un es atkal atcerējos par savu pilsonisko pienākumu.

– Tu esi traks? Kāpēc slēpties? Mums steidzami jāziņo par somu pareizajā vietā, pat ja tas viņiem sagādā galvassāpes. Teikšu, ka somu paņēmi nejauši. Izrādās, ka šis puisis nebija tik vienkāršs: mūsdienās zvejnieki nenēsā līdzīgi tik daudz dolāru.

– Lai arī kā izrādītos, ka šī lieta mums tiks uzvilкта. Mēs ejam uz naža asmens... Paskaties: tu uzreiz nepastāstīji par mani un Šuriku, tas nozīmē, ka slēpi pierādījumus. Un tagad es atcerējos, ka paņēmu somu. Tas nozīmē, ka viņa maldināja izmeklēšanu. Attiecīgi jums bija ko slēpt. Tas nozīmē, ka jūs esat neuzticams cilvēks, jums ir nulle ticība.

«Patiesībā es mēģināju jūsu dēļ,» mani pārsteidza šāda

nekaunība.

– Jā, tas esmu es kā piemērs, pēc viņu vārdiem, tā teikt. Atkal blakus viņam gulēja tava soma, kas ir aizdomīgi. Kāpēc tu klīst apkārt ar somām lietū un brīnies? Es tev uzreiz zīmuli. Pat trausla meitene var uzkarsēt vīrieti, ja viņa iezogas viņai aiz muguras. Kur garantija, ka viņi šādi netiesās? Nauda jau ir motīvs.

– Bet ja es tos atdošu? Vai es to atgrieztu, ja nogalinātu viņu dēļ? Rave!

– Nu, viņi domās, ka tevi nomoka sirdsapziņa vai ka tev ir bail. Vai varbūt jūs paņēmāt tik daudz, cik jums vajadzēja, un atdodat pārējo, lai novērstu aizdomas no sevis. Un tagad uz naudas ir jūsu pirkstu nospiedumi.

– Un tavs!

«Es valkāju cimodus,» Žurka noklepojās, un es tikai tagad pamanīju, ka viņa valkā plānus, miesas krāsas lateksa cimodus.

«Pakalpojuma kultūra,» šis nelietis nopūtās. «Viņi liek man pasniegt cepumus ar cimdiem, bet man nebija laika tos novilkt.»

«Nu, zini...» es nočukstēju, sašutusi skatoties viņas godīgajās acīs. – Jūs mani ievilkāt vēsturē. Lai es varētu būt kopā ar jums vismaz vienu reizi...

– Varbūt jāpakonsultējas ar Aleksandru? Šķiet, ka viņš saprot šīs lietas. Kā pēdējais līdzeklis jums vienmēr būs laiks atgūt savu naudu.

Pāris minūtes bez iemesla lamāju savus jaunatklātos draugus, tad aizrādīju sevi par mīksto, bet nebija ko darīt.

«Labi, lai viņi tur noguļ līdz vakaram,» es pamāju ar roku. –

Vienkārši paslēpiet tos drošāk.

«Es tos nolikšu zem matrača,» sacīja Žurka, kas zina, kāpēc. – Tagad es nokritīšu kā muša.

Nolādējot dienu, kad satiku Žurku, devos mājās. Žurkā pēkšņi pamodās cīņas gars. Viņa metās atpakaļ uz veikalu, pie kura jau bija sapulcējusies sašutusi cilvēku grupa. Visvairāk sašutuši bija mēmais un Zaķis, kuri acīmredzot sapulcējās kopā, lai noskaidrotu to starp diviem. Netālu atradās arī kāds melnādains vīrietis, kurš bija atspiedies pret stabu un ar neslēptu interesi skatījās uz raibo publiku.

Pēkšņi manu uzmanību pievērsa melnādainā vīrieša gumijas zābaki: nav pat tā, ka tie izskatījās tā, it kā tos būtu novilcis bezpajumtnieks. Zābaki bija gandrīz līdz augšai nosmērēti ar rozā mālu, par ko Žurka vakar runāja. Katram gadījumam es piegāju tuvāk un sāku blenzt uz viņiem, zem kura pat blakus stāvošais Zaķis kļuva kautrīgs un pārstāja prasīt «maizi un cirkus» no Žurkas, kas atvēra veikalu. Nolēmis nedaudz vēlāk to apspriest ar savu draugu, es klīdu mājās.

– Kāpēc tas tiek darīts? – tante ievaidējās, lejojot boršču šķīvjos. «Tagad ir bail iet uz upi.» Es tev teicu, šis dārgumu medības labi nebeigsies. Spokiem nepatīk, ja viņu mantojums tiek traucēts.

«Vai spoks viņam netrāpīja pa galvu?»

– Es nezinu, bet labāk tur neiet. Vakaros skatīsimies seriālu. Ko jūs domājat par «Manas sirds sultānu»? Tev patika, vai ne? Mīlestība līdz kapam, kāda tā ir. Labi, ēd. Es iešu izklaidēties siltumnīcā, un tu atpūties.

Sirdsapziņa neļāva apgulties, tāpēc pievienojos tantei un gandrīz līdz vakaram bakstījāties pa dārzu. Pabeidzis ravēšanu, nolēmu noskalot. Manas tantes dārza galā bija maza pirtiņa, un visu dienu saulē sildījās spaiņi ar ūdeni.

Paķērusi vienu spaini, ievilku to pirtī, bet sastingu uz sliekšņa. Vai tas bija tikai es, vai es dzirdēju Šurajakas balsi? Pagriežot kaklu, es viņu neatradu kaimiņos, taču balsis turpināja dzirdēt. Apgāju pirti un devos uz krūmiem, kas sākās uzreiz aiz tantes zemes gabala.

Par laimi, nobremzēju laicīgi, jo redzētā apzināšanās un pieņemšana prasīja no manis morālu spēku. Shuryayka stāvēja ar muguru pret mani, valkājot to pašu balto T-kreklu kā no rīta. Bet viņam blakus es redzēju divus puišus, kuri mani sagrāba uz kāpnēm tajā neveiksmīgajā vakarā. Vienu, kā atcerējos, sauca Kotiks, otru, ar salauztu ausi, es garīgi nokristīju Khabibu.

Nirstot meža aveņu drošajā patversmē, centos neelpot. Saruna mani sasniedza fragmentāri, bet, spriežot pēc Šurajakas žestiem, viņi runāja par kaut ko nopietnu.

– Kas tavu onkuli atrada? – Habibs jautāja. «Tu pats teici, meitene nepaņēma naudu, tad kurš to paņēma?»

– Šī ir pirmā reize, kad dzirdu par naudu.

– Būs jāpaskatās. Jūs šeit esat vietējais, jūs pazīstat visus. Vienkārši nerunājiet par to pārāk daudz, vienkārši esiet uzmanīgi...

Šurjaka neskaidri pamāja ar galvu, paskatījās apkārt, bandīti instinktīvi nolaida balsi, un es vairs nedzirdēju sarunas būtību.

Bet tas, ko es dzirdēju, man bija vairāk nekā pietiekami.

Konvulsīvi norijot, es uzlēcu kā iedzelts: kāds no aizmugures uzlika roku man uz pleca. Šausmās apgriezusies, es varēju ieraudzīt Žurku. Satvēris viņas roku, es vilku savu nesaprotamo draudzeni uz pirts pusi. Nomierinājos tikai tad, kad iegājām ģērbtuvē un cieši aizvēru durvis.

– Tante teica, ka tu mazgājies... Kāpēc tu uz mani skaties kā uz kasešu pārdevēju tirgū? – Krisja brīnījās.

– Runājot par?

– Nu, tas bija atpakaļ skolā. Reiz nopirku Gāzes sektora grupas kaseti un palūdzu ieslēgt uz pilnu skaļumu, lai pārbaudītu kvalitāti. Toreiz pārdevējam bija tādas pašas trakas acis, un tad viņš...

– Labi, pie velna viņiem, ar kasetēm. Tas šeit notiek! Vai jūs zināt, ko es tikko redzēju ar Šurjaku? Lai gan jūs viņus nepazīstat...

Te man nācās izdarīt nelielu atkāpi un pārstāstīt Žurkai pēdējo nedēļu notikumus. Acīmredzamu iemeslu dēļ es to nedomāju darīt, taču situācija attīstījās – sliktāk vairs nevar būt. Turpinot manu stāstu, Žurka sēdēja ar pavērtu muti un pat iedzēra pāris malkus no pēdējās reizes pirtī aizmirstās skābā kvasa pudeles.

– Nu, patiesībā, kaut kāds seriāls... Tīrāks nekā «Manas sirids sultāns»!

– Tu arī skaties? Es joprojām nesaprotu, kāpēc šī skolotāja gribēja pamest sultānu? – Es novirzījos no tēmas, atceroties vakardienas epizodi. – Bāc tu un tavu tanti, šis stulbais seriāls ir

iestrēdzis. Pastāsti man labāk, ko mēs darīsim ar savām aitām?

– Ar kādu aitu? Ak, vai tu runā par šiem...

«Tagad nav iespējas konsultēties ar Šurjaku, šķiet, ka viņš ir saistīts ar bandītiem.» Visticamāk, tie ir viņa draugi no iepriekšējā darba. Viņš kaut ko teica par parādu piedziņu.

– Tā šķietamība var būt maldinoša. Izskatās pēc pilnīgs idiots, bet vazājas ar bandītiem.

– Vai jūs domājat, ka viņi mūs nogalinās? Shuryayka droši vien pastāstīja viņiem par mums. Šie nelieši jau bija nikni pret mani, viņi gandrīz nogalināja Maironu. Es nekādi nevaru satikt Kotiku un Khabibu.

– Kāpēc viņi tevi tūlīt nogalinās? Šķiet, ka viņiem ir vajadzīga nauda. Pagaidām neviens nezina par naudu, jo mums tā jau ir. Galvenais ir neizliet pupiņas Shuryayka. Izliksimies, ka neko nenojaušam, un paskatīsimies, ko viņš dara.

– Kā būtu, ja tāda tipa Šurajaka viņu nogalinātu? Viņš šurp nāca aizsegā, kā sūcējs, un viņš pats... Viņš it kā gāja no upes, bet kas viņam traucēja visu šo laiku sēdēt krūmos? Šķiet, ka mani likumpārkāpēji pazina mirušo, jo viņi zina, ka ar līķi varētu būt nauda.

«Tātad šis mirušais ir arī viens no bandītiem.» Un viņš kādam nozaga mūsu naudu,» Kristīna to aizzīmogoja un priecājās par kaut ko nezināmu. Varbūt tāpēc, ka tagad ar tīru sirdsapziņu varat paturēt naudu sev.

Pēc dažām konsultācijām nolēmām, ka nauda jāslēpj, līdz tiks atrisināts jautājums par Šurajakas līdzdalību bandītu grupā.

Žurka devās izmeklēt krūmus un pamanīja, ka Šurjaka jau šķel malku pagalmā lieliskā izolācijā.

– Tīrs. Jūsu kaķi jau ir pazuduši.

– Man joprojām ir bail iziet no mājas. Ko darīt, ja viņi joprojām atrodas kaut kur tuvumā? Viņi mūs pieķers, slēpjot naudu, un mums tiks salauzti kakli.

«Nesim līdzī Borusju, viņš ir ļoti gudrs suns,» ieteica Krisja. – Es viņu apmācu brīvajā laikā. Viņš jau prot turēt nūju zobos.

«Man šķiet, ka jums nav vajadzīgs liels saprāts, lai turētu nūju zobos,» es šaubīgi teicu, taču es neiebildu. Ja zivju nav, Cīņa ir tavs labākais draugs. Sarunājām, ka es iešu uz veikalu pa mežu, gar lauku, un Žurka mani gaidīs veikala pagalmā.

Šņaukādama viņa pazuda kā dzeguze pulkstenī. Uzmetu vecu jaku, kas karājās pirtī, un lēnām devos ārā no dārza.

10 nodaļa

Pa ceļam pārdomāju likteņa peripetijas: šķita, ka slēpties no kolekcionāriem Buhalovā bija labākā ideja. Un te viņi atkal ir, sasodīti! Visticamāk, Kotiks un Khabibs neapzinās, ka esmu es, pretējā gadījumā viņi jau būtu atnākuši uz sarunu. Lai gan, ja jau Maironu ir atraduši, varbūt atstās mani mierā? Cerība uz pestīšanu parādījās manā priekšā, bet es nesteidzos priecāties pārāk agri. Kāpēc es atradu šo puisi, es vienkārši eju viņam garām... Visvienkāršākais veids ir pajautāt Šurjaikai tieši: tā un tā, vai tu nogalināji savu onkuli? Bet vai viņš to atzīs? Viltīgs puisis.

Žurka mani jau gaidīja noteiktajā vietā kopā ar labi barotu sarkano suni. Viņš izmisīgi vicināja asti un turēja nūju zobos. Vieta man nešķita droša: pāris reizes garām brauca bērni ar velosipēdiem, tad līkumā parādījās Zaķis ar makšķeri rokās. Katram gadījumam izlikāmies, ka barojam kaķus. Turklāt viņi uzreiz parādījās un sāka izteikt neapmierinātību ar skaļiem ņaudiem. Viņiem bija vienalga par Grozniju, ar kuru es cīnos. Žurka sāka liet viņiem sauso barību, un es nervozi skatījos apkārt un nemitīgi domāju, kā noslēpt vieglo naudu.

Mēs nolēmām noslēpt somu šķūnī, kas stāvēja malā. Tā bija neizskatīga, slikti stiklota, un kāds uz sienas bija uzrakstījis lamuvārdu. Bet uz durvīm bija slēdzene, kas iedvesa vismaz cerības. Žurka ātri atrada vajadzīgo atslēgu uz gredzena, un

neveiksmīgo atradumu mēs operatīvi iestūmām šķūnīša tālākajā stūrī, drošības nolūkos pārklājot to ar tur glabātiem ķieģeļiem.

Jūtot zināmu atvieglojumu, ka nauda ir droši paslēpta, mēs izdvesām. Žurka sauca Borusju un atstāja viņam nūju mazliet, pēc tam mēs lēnām gājām pa ceļu. Mūsu kājas pašas mūs vilka uz nozieguma izdarīšanas vietu. Lai gan policija klusēja, es biju pārliecināts, ka kāds vīrieti ir nogalinājis, cerot paņemt naudu. Iespējams, viņš tika izsekots, taču pastāvēja iespēja, ka kāds no vietējiem nejauši uzgāja nogalināto vīrieti. Un, kā saka, velns mani kļūdījās. Protams, tāda bagātība... Bija grūti iedomāties bērniņas draugu slepkavas vietā, un mēs ar Krisju sākām veidot teorijas.

«Es pilnīgi aizmirsu jums pateikt,» es atcerējos, «šodien es redzēju melnu vīrieti zābakos, kas nosmērēti ar rozā mālu.» Lai gan, protams, šeit visur ir daudz māla.

– Nē, rozā noteikti ir tikai pie pilskalna. Dīvaini, ka nepamanīju. Lai gan aiz letes...

«Māls ir svaigs, pretējā gadījumā tas būtu izžuvis un jau simts reizes sadrupis.» Tātad viņš noteikti bija mūsu vietā. Kāpēc lai viņš tur klistu?

– Nu ziņkārības pēc es varēju aiziet paskatīties, kur līķis atrasts. Gandrīz visi vīrieši šodien tur tīrījās.

«Visi gāja, bet tikai viņa zābaki bija netīri.» Viņi saka, ka viņš sēdēja? Vai tu nezini? – Es nekad nepārstāju neatlaidīgi. – Cik ļoti ērts aizdomās turamais. Nauda viņu glaimoja un paņēma grēku uz savas dvēseles, un, kad mēs pūlī ieradāmies pēc somas,

viņš paslēpās krūmos un nebija laika paņemt laupījumu.

Žurka paraustīja plecus, bet citā dienā brīvprātīgi no vietējiem iedzīvotājiem noskaidroja vairāk par melnādaino ieslodzījumu.

Nonācām līdz pilskalnam, apbrīnojot skatu uz upi, kas pavērās no šejienes. Uzkalna pacēlumam gandrīz uzreiz sekoja klints. Mazliet tālāk varēja nokāpt līdz upei, tur bija speciāli akmens pakāpieni. Žurka apstaigāja kalnu riņķī un norādīja ar pirkstu uz vietu, kur atradās viņas dārgais kaolīns. Šī pilskalna puse pieklāvās meža aveņu krūmiem, tālāk sajaukušies dažāda vecuma un piederības koki. Tieši šajos krūmos es iedomājos kāda kņadu slepkavības naktī.

– Redziet, māls ir ļoti ierobežots ielāps. Protams, viņi ēda, lai raktu dziļumā, varbūt to tur ir daudz. Bet, lai sasmērētos, te labi jārāpjas. Kopumā mānija par uzkalniņu izrakšanu, kas atrodas pakļautās zemēs, muižnieku vidū izplatījās 19. gadsimtā. Jegorovičs stāstīja.

«Es redzu, ka mums šeit ir tikai muižnieki,» es pasmaidīju. Bet jums ir taisnība par vienu lietu: jums bija pietiekami daudz jākāpj šeit un lietū. Paskaties, tagad māls ir izžuvis kā akmens. Māla izpēte mūs pilnībā absorbēja, un Žurka nolēma vienlaikus papildināt savas rezerves. Viņas rokās bija maisiņš ar sauso kaķu barību ar mērkaroti, ar kuru viņa mērīja porcijas katram astes kaķim.

Kamēr es stutēju uz skābardi, aiz kura patvērāties lietū, Žurka sāka rakt. Pēc minūtes viņa man uzsauca ekstrēmā animācijā:

– Glashka, paskaties, ko tu atradi! Tik veiksmīgs!

Trīs lēcienos es atgriezos vietā, kur Krisja raka bedrītes žurkām, un ieraudzīju monētu viņas rokās. Tas izskatās ļoti vecs un sarūsējis. Mēs nevarējām saprast, kas tur bija uzzīmēts.

– Klau, ja tas ir no dārgumiem? – draudzene uzmundrināja vēl vairāk. – Nu, no tām monētām, kuras kungs apglabāja? Tas izskatās kā antīks priekšmets. Mums šodien ir paveicies – mums nav spēka. Jegorovičs teica: Māte Zeme atdod dārgumus, tāda bija diena.

– Un jūs ticat šīm muļķībām? No kurienes šī monēta? Jūs taču nerakāties dziļi, vai ne?

– Varbūt kāds izraka dārgumu un nometa monētu? – ieteicās Žurka, iemetot atradumu plaukstā.

– Izrādās, ka pilskalns ir gandrīz Ali Babas ala: vai nu trīssimt tūkstoši dolāru, vai senas monētas. Varbūt mirušais to nometa? Lai gan viņa nauda bija moderna...

Tad es atcerējos, ka vietējais policists bija kaut ko teicis par caurumu, un mēs pagriezām galvu, meklējot caurumu. Drīz vien bedre tika atrasta: tā apbēta ar zariem, lai naktī kāds tur neiekristu ar kāju.

– Dziļums ir iespaidīgs. Viņi noteikti nemeklē tārpus tik dziļi. Visticamāk, mūsu mirušais izraka bedri, lai tur paslēptu savu naudu. Un šiem nolūkiem viņam bija vajadzīga dzelzs kaste.

– Ejam prom no šejienes, vai ne? – Krisija lūdzās. – Es šeit kaut kā nejūtos ērti. Enerģija ir slihta. Un tad jūs varat pajautāt vietējam vēsturniekam par monētu.

– LABI. Gaidīsim informāciju par mirušo, un mums arī jāveic Šurjaka zonde.

«Mēs varam viņam dot mājienu, ka mēs devāmies uz pilskalnu un atradām tur rēķinu,» ieteica Krisja. – Redzēsīm viņa reakciju, tas viss ir rakstīts viņa sejā.

Plānojot, atkal lēnām skrējām uz veikalu. Borusja, kas sekoja mums uz papēžiem, pēkšņi pacēla ausis un divreiz nedroši iesaucās. Šurjaka stāvēja uz lieveņa un tukši skatījās uz veikala durvju slēdzeni.

– Ak, es tevi meklēju. Kur tu tusējies? Tika teikts, ka nevajag klaiņot pa aizmugurējām ielām. Ko darīt, ja tā bija slepkavība?

– Vai mēs tagad nevaram elpot gaisu? Kāpēc tu skraidī apkārt?

– Varbūt jūs domājat, ka, ja kādreiz strādājāt apsardzē, tad jūs esat šeit priekšnieks un visu izlemjat? – Žurka jautāja un sarauca pieri.

«Vectēvs piezvanīja rajona policistam,» Šurjaka ignorēja viņas piezīmi, un es atcerējos, ka viņa vectēvs un rajona policists bija seni draugi. – Viņi identificēja mūsu vīrieti. Kāds Igors Kļujevs. Viņš stāsta, ka nesen izkļuvis no cietuma un nonācis cietumā par huligānismu.

– Bijušais cietumnieks? Nu ko tagad?

«Viņš ir no bagātājiem, viņš tika ieslodzīts par kautiņu, un pirms tam viņam piederēja savs kravu pārvaldījumu uzņēmums. Šķiet, ka viņi apsver slepkavības versiju. Tiesa, līdz galam nav skaidrs, ko šeit darīja nogalinātais. Varbūt viņš ieradās makšķerēt? Viņa sieva no viņa izšķīrās, kamēr viņš vēl atradās

zonā. Bet formāli viņi dzīvoja kopā, tāpēc viņa teica, ka viņš apstājās tikai uz dienu. Viņš teica, ka viņam vajadzēja apciemot savus radus Čerepovecā, un aizbēga.

«Mēs tikko devāmies uz pilskalnu un atradām tur simts dolāru,» Žurka nejauši izplāpāja.

– Un kur viņi ir? – Šurjaka uzdeva saprātīgu jautājumu, nemaz nebūdams pārsteigts. Tikai tad es sapratu, ka mans draugs ir pārāk daudz izplāpājies. Mēs neņēmām līdzi dolārus.

– Kā kur? Mēs tos iemetām upē,» Krisja tika atrasta. «Šajā naudā var būt nevainīgu cilvēku asinis.» Jūs vispār nevarat paņemt naudu, viņi to sabojā.

Šurjaka šokēta paskatījās uz Žurku, acīmredzot prātodama, vai viņa nav sajukusi prātā. Un es biju ar viņu solidārs.

«Varbūt tas pāries,» es mēģināju mainīt sarunas tēmu.

«Starp citu, par «tas noplīsīs,» Krisja pacēla, arī novirzot sarunu malā. -Nekad nepērciet no Zojas olas vai ogas! Viena vecmāmiņa man teica...

– Labi, Šurik, mums jāiet Žurka šodien gribēja agri gulēt, vai ne?

– Kaut kas tamlīdzīgs...

Mēs ieraudzījām Krisiju ārā, tad gājām uz manu māju un atvadījāmies no Šurika. Protams, viņa skaļi stutēja uz lieveņa, izlikās, ka aizver ārdurvis, pēc tam lēnām atgriezās atpakaļ un notupās pie vārtiem. Plaisa sniedza labu pārskatu. Kādu iemeslu dēļ es biju pārliecināts, ka man ir taisnība, un burtiski pēc piecām minūtēm vārti tuvumā čīkstēja. Bērnības draugs, kurš gatavojās

gulēt, iznāca uz ceļa ar raktuvju lāpstu rokās. Viņš uzmanīgi paskatījās apkārt un ātri rikšoja upes virzienā.

«Sapratu!» – es ļauni nodomāju un grasījos skriet pēc Žurkas, bet aiz muguras dzirdēju neskaidras šalkoņas. Apgāztais baseins ar veļu, ko tante bija izlikusi uz lieveņa, grabēja. Es grasījos kliegt, ēna šķūņa zonā nolādējās, un es atpazinu Žurkas balsi.

«Beidziet tā ložņāt, pretējā gadījumā man tas kļūs slim!»

«Tāpēc es skrēju pa mežu, lai nestaigātu pa ciematu,» viņa taisnojās. «Es sapratu, ka jūs gribējāt izsekot Šuriku, tāpēc jūs mani aizsūtījāt gulēt.»

– Putns būrī! Es domāju, Šuriks iekrita mūsu stāstā par naudu. Es tikko redzēju viņu ar lāpstiņu rokā. Vai mēs viņu paņemsim ar rokām?

«Jā, es to nofilmēšu savā tālrunī, lai viņš vēlāk to nezaudētu.»

Pa šo laiku bija kļuvis pavisam un neatgriezeniski tumšs. Mēs klusībā slīdām pa kluso ciematu: bērni bija aizdzīti gulēt, un vecākā paaudze, acīmredzot, bija nokritusi pie ekrāniem cerībā uzzināt «Manas sirds sultāna» likteni. Pagalmos strīdējās suņi, un kaut kur tālumā atskanēja dzeršanas dziesma, kas sadalīta divās balsīs. Mēness skatījās uz mums no debesīm ar mieru, koki meta satraucošas ēnas, un tas smaržoja ļoti vasarīgi. Aiz mums rikšoja suņu bars un pāris kaķu, kurus ārpus veikala neapdomīgi baroja Žurkas.

Vispār, lauku garšas aizrauts, Šurajaku gandrīz palaidām garām: viņš, salicis rokas uz gurniem, stāvēja zem skābardīša un skatījās uz kaut ko zem kājām. Viņam pie galvas bija piestiprināts

niels lukturītis. Pēc stāvēšanas viņš atkal paķēra lāpstu un sāka ātri rakt.

Mēs pielīdām uz pirkstgaliem un sastingām koka otrā pusē. Žurka satraukti šņāca, bet koku troksnis un lāpsta darbs ļāva padarīt savu izskatu pēc iespējas iespaidīgāku.

«Viņš stāv aiz tevis,» es nomurmināju kapa balsī, ar pirkstiem turot degunu.

Mana nevainīgā joka efektu diez vai varēja paredzēt. Milzīgs un spēcīgs puisis Šurjaka uzlēca kā balerīna tutu, pēc kā uzreiz sliktā balsī kļiedza, iemeta lāpstu, pagriezās, lai kaut kur skrietu, bet ietricās skābardī un nokrita, bezpalīdzīgi aizsedzot seju ar rokām..

Suņi iespaidīgi gaudoja, un kaķi, par kaut ko nepiekrituši, sāka kauties ar ķidājošiem ņaudiem. Bija kakafonija, mammu neuztraucieties!

– Jā, sapratu! Nu, rokas augšā! «Krisja ieslēdza kameru un tālruņa gaismu un, ļauni smejojoties, sāka filmēt. – Mēs ziņojam no nozieguma vietas. Aleksandrs Mašļenkovs meklē naudas maisu, kura dēļ tika nogalināts ciemos ieslodzītais. Glashka, tu esi liecinieks!

– Meitenes, vai tā esat jūs? – draugs aizsmakušā balsī ķērka. – Tu esi galīgi traks? Kurš ir tik biedējošs? Es gandrīz padevos.

Šurjaka lēnām atjēdzās, un es paspīdinu telefonu sev pie kājām un ieraudzīju, ka blakus nožēlojami guļošajai lāpstai stāvēja burka ar sliekām.

– Ko, vai jūs rakāties pēc tārpiem?

– Nē, sasodīts, es meklēju dārgumus. Protams, tārpi, vai jūs zināt, kas te lien ārā slapjā laikā? Pagaidiet, ko Kristīna teica par naudu? Kas tad tas īsti ir?

– Nu...

– Vai tu man sekoji? – tas atausa manam draugam.

Mēs vainīgi skatījāmies uz leju, bet Krisja gandrīz nekavējoties devās uzbrukumā:

– Tu čakarējies ar bandītiem, kaut ko slēp, un tad naktī ar lāpstu ej uz nozieguma vietu. Ko mums vajadzēja domāt?

Šeit man nācās iejaukties un vēlreiz pārstāstīt pēdējo nedēļu stāstu Šurjakai. Par Kotiku un Khabibu, kā arī par parādiem, Mirona salauzto galvu un citām nepatīkšanām.

Tad pienāca Shuryayka kārtā mums pastāstīt, kas un kā.

– Kitija un Auss ir manas bijušās «kolēģes». Šķiet, ka viņi oficiāli ir sargi, bet viņus baro nopietni cilvēki. Mūsu pilsētā ir viena figūra – Kovaļeva uzvārds, no bijušajiem ieslodzītajiem. Kazino, spēļu bizness – tas ir viss stāsts. Viņi abi ir atbildīgi: Kovaļovs, šķiet, ir brīvs, un viņa partneris Muhins tagad atrodas cietumā, šķietami likuma priekšā.

– Kā tu to visu zini? – Krisja sarauca pieri.

– To zina visi, kam tas vajadzīgs. Un jūsu Mirona, kā es saprotu, strādāja kazino. Godīgi sakot, es biju šokā, kad ieraudzīju tās pie veikala. Man likās, ka viņi atnāks, lai mani atsauks uz darbu. Bet kāpēc pēkšņi? Un viņi, izrādās, parādījās biznesā. Šķita, ka šim viņu nogalinātajam parādniekam bija nauda, taču tā pazuda. Viņi arī bija tik priecīgi, ka esmu vietējais.

Viņi saka, ka jūs visus šeit pazīstat, pārbaudiet ūdeņus. Kur varēja pazust nauda? Godīgi sakot, es tam īsti neticēju. Mēs neatradām naudu. Bet tādi cilvēki kā Kovaļovs nemakšķerēs nemierīgos ūdeņos: ja viņš teica, ka ir nauda, tas nozīmē, ka šeit kaut kas ir. Kitija un Auss jautāja par Glašu. Kas tā par meiteni, un kur es viņu varu atrast... Es apsolīju, ka pati ar tevi runāšu. Viņu metodes ir pilnīgi nepieklājīgas. Viņi tevi nobiedēs vairāk... Vispār, kad es dzirdēju par naudu no tevis, es satraucos. Nu, kā tur īsti bija dolāri?

«Tā nebija,» Krisja steidzīgi paziņoja, raustot manu piedurkni.

– Jā, protams. Tomēr domas... Pēdas mani nesa līdz upei, kad rok pēc tārpiem – domāju labāk.

Klīdām uz veikala pusi, kad līkumā pēkšņi izbrauca grezna melna mašīna un, nedaudz samazinājusies, metās smilšainā ceļa virzienā. Tas veda uz pēdējo māju rindu pie upes. Nez kāpēc luksusa ārzemju auto parādīšanās mani sajūsmināja vēl vairāk. Šķiet, Bukhalovo pēkšņi ir kļuvis par populārāko kūrortu, kur plūst visi apkārtējie cilvēki.

11 nodaļa

Sestdienas rītā mana tante ar autobusu aizbrauca uz pilsētu paņemt sēklas. Un es paliku «fermā». Es nevarēju nedomāt par neveiksmīgo naudas maisu. Turklāt bija jāizlemj, ko darīt tālāk. Diez vai Kitiju un Ausi apmierinās pasaka par grāmatu maisu. Viņi paši gribēs ar mani runāt, uzzinās, kas es esmu, pēc kā uzreiz būs jāatbild gan par Maironu, gan par pazudušo naudu. Pie durvīm pieklauvēja, un viss mans ķermenis trīcēja. Zagļa cepure deg...

«Kas ir tas, kuram nav viegli?» – Es nodomāju un katram gadījumam dziļā balsī jautāju:

– Ko tu gribi?

«Olas,» paskaidroja vīrieša balss aiz durvīm, un es atcerējos, ka mana tante dažreiz pārdod lietas. Ledusskapī bija tikai pāris desmiti olu. Varbūt viņa man kaut ko stāstīja par pircēju, bet es to ignorēju.

Uz sliekšņa stāvēja ļoti kolorīts tēls dārgā treniņtērpā. Viņš aicinoši pasmaidīja un kopumā izskatījās pēc miljona dolāru. Es izpūtu no saviem matiem vistas spalvu, kas bija nākusi no nekurienes uz mani sprādzieniem, un saraucu pieri.

– Iepazīsimies. Esmu vīrietis pašā dzīves plaukumā, mani sauc Vladislavs.

«Un ko tādā bedrē dara cilvēks savos labākajos gados?» – Es nevarēju pretoties sarkasmam.

«Viņš dodas uz savu mērķi,» liktenīgā brunete izpleta rokas, uzsmaidot man ar visām savām 32 pērlēm. – Šobrīd mans mērķis ir paštaisītas olas, tāpēc veiksīm maiņu. Es tev dodu naudu, tu man olas.

Man nebija sīknaudas, tāpēc nācās ielaist pircēju mājā un kaut kā sanāca, ka viņš prasīja tēju. Izrādījās, ka Vlads strādā par juristu, viņš ieradās Bukhalovā atvaļinājumā, jo viņam patīk makšķerēt, pastaigas mežā un svaigs gaiss, kas viņam ļoti pietrūkst pilsētā. Vārdu sakot, nevis vīrietis, bet gan dzejnieka sapnis. Es neviļus ieinteresējos par sarunu un izstāstīju Vladam pāris smieklīgus stāstus, kas ar mani nenotika nejauši, bet palīdzēja uzturēt mazrunīgumu. Un mūsu sarunas vidū no kaut kurienes uz ielas atskanēja varena krievu romantika. Ne vārda nesakot, mēs piegājām pie atvērtā loga un apbrīnojām attēlu, kas pavērās mūsu acu priekšā.

Šurjaka skaldīja malku. Acīmredzot, kad Shuryayka jutās romantisks, viņš dziedāja. Ar visu savu vareno dvēseli: manas acis ir aizvērtas, mana balss ir saspringta. Viņš izvēlējās Vysotsky savai kompānijai, lai gan viņš nejautāja un pat nenojauta par duetu. Mēs ar Vladu mēģinājām atsākt sarunu, bet tad Šurjaka uzrunāja īpaši skarbu noti, un stikls logos sāka grabēt.

Vārnas lidoja no bērziem, ņaudot un plivinot spārnus, un es dzirdēju guļamistabā gājēju tikškus.

Mēs ar Vladu saskatījāmies un izgājām pagalmā. Šurjaka aizvēra acis un pielika roku pie krūtīm. Sākumā viņš dziedāja žēlabaini, it kā kaut ko prasītu, pēc tam – uzstājīgi, it kā kaut

ko piedāvātu. Kad dziedātājam pievienojās otra balss – Šurika vectēvs izgāja uzpīpēt – mana pacietība beidzās. Bet likās, ka Vladislavam dziesma patika, viņš paķēra olas un priecīgi metās uz vīriešu kompāniju.

Šuriks viņu sveicināja kā savu labāko draugu, no kā es secināju, ka viņi ir pazīstami jau vairākas dienas. Trīs no vīriešiem paņēma dūmu pauzi. Parastījis plecus, nolēmu pamest krievu romantikas kompāniju un doties pastaigā mežā. Tante visu laiku kaut ko stāstīja par pirmajām sēnēm, es pie reizes izvēdināšu galvu.

Te it kā pats no sevis auga jaukts mežs, pārsvarā lapu koku. Viņš ciemu apgādāja ar odiem, periodiski izplatīja ērces un priecēja aci ar krievu bērziem un apsēm. Tagad viņa klusums patīkami glāstīja ausi.

Saliekot uzacis vienā putnā uz deguna tilta, es mēģināju analizēt. Tātad, Igors vai kā viņu sauc, ir miris. Viņam ir sieva, tam nav nozīmes, pat ja tā nav ļoti likumīga, bet tomēr. Šķiet, ka nauda viņai ir jāiedod. Kā būtu, ja mēs iekārtotu nabadzīgu sievieti? Kitija un Auss neizskatās pēc jaukiem puisiem, kuri apžēlotos par atraitni. Un to, kura labā viņi strādā, nepārprotami neapmierinās stāsts par naudas nodošanu likumīgajai mantiniecei. Šim Igoram, iespējams, dzīves laikā bija kaut kādas darīšanas ar Kovaļovu, un viņš nolēma, ka ir parādā. Pats noslepkavotais tā nedomāja, kādēļ mēģināja ar naudu aizbēgt vai vismaz naudu noslēpt. Interesanti, kurp viņš devās tālāk? Un kāpēc jūs šeit ieradāties? Varbūt viņam te ir

draugi vai radi?

Pusceļā sapratu, ka dodos pretī Žurkai. Un tad es izdomāju, ka jāapciemo novadpētnieks Egorovičs. Manas domas pārtrauca kaut kur aiz muguras ieplaisājušas nūjas caururbjš gurkstēšana. Šī skaņa lidoja pa mierīgo mežu un pēkšņi viss apklusa. No priežu galotnēm lidoja vārnas, pele metās atpakaļ savā bedrē, šķita, ka pat odi lidinās gaisā. Piesardzīgi paskatījos apkārt, bet, protams, nevienu neredzēju. Un es domāju, ka visi šie stāsti par naudu ārkārtīgi negatīvi ietekmēja manu psihi. Es izlaidu atlikušo ceļu.

Krisija tikko gatavojās pusdienām un atbalstīja manu ideju. Viņa skrēja mājās pēc monētas, es devos pēc mašīnas, un mēs braucām uz kaimiņu ciematu. Es pat nezinu, ar ko mēs rēķinājāmies, bet tas vismaz novērsa mūsu uzmanību no domām par šķūnī paslēpto naudu. Mēs tos iebāzām kabatā nelegāli, bet tagad nekādu problēmu nebūs.

12 nodaļa

Novadpētnieka namiņā tikko notika fasādes remonts: viena siena vēl nebija pat nokrāsota, un tur strādāja vietējie dzērāji, kas darīja gadījuma darbus.

Mēs esam savējie Jegoroviča dārzā: viņa saliektā mugura bija redzama virs zaļumu dobes. Izdzirdējis vārtu čīkstēšanu, Jegorovičs iztaisnojās, lai redzētu, kurš ir iebrucis viņa domēnā. Ieraugot mūs, viņa laipnajā, plašajā sejā parādījās skaidrs baudas sārtums. Pat gumijas zābakos un kombinezonos novadpētnieks izskatījās neparasti glīts un pat drosmīgs.

– Kādi cilvēki! – viņš laipni iesaucās. – Man ir liels gods saņemt šādas skaistules! Kā es varu Jums palīdzēt? Vai jūs sekojat Mēness kalendāram? Es vēl neesmu pabeidzis...

– Nē, mēs esam par citu jautājumu. «Viņi gribēja runāt par dārgumu,» Krisja izplāpāja.

– Nu, nu... Ienāciet, pacienāsimies ar to, ko Dievs mums sūtījis. Es tagad uzvārišu tēju. Mana sieva devās ciemos pie meitas uz pilsētu un palīdzēja ar mazbērniem. Esmu šeit viens pats fermā.

Mēs atteicāmies no tējas un apsēdāmies uz soliņa netālu no mājas.

Ilgāk nedomājot, Krisja izņēma no kabatas monētu un pasniedza Jegorovičam. Es pavadīju šo žestu ar stāstu, kas bija ļoti tuvu patiesībai. Nejauši atrasta monēta uzbudināja mūsu

trauslo prātu.

Jegorovičs rūpīgi apskatīja monētu, apstiprināja tās izcelsmi un sarauca pieri:

– Protams, šī monēta pati par sevi var nebūt daudz vērtā. Patiesi vērtīgas monētas tika izgatavotas no dārgmetāliem, taču ir arī vara monētas, kuru izmaksas ir neticami augstas. Es arī neesmu liels eksperts. Vairāk kā amatieris. Bet otras šādas monētas parādīšanās... Ziniet, tas jau ir interesanti. Tieši todien pie manis atnāca nēģeris, ak, piedod, Pēter, ar tādu pašu atradumu. Šķiet, ka viņš to atrada savā dārzā. Es arī biju pārsteigts, jo mūsu rajonā viņi reti kaut ko atrod, bet kas tad nenotiek? Un tagad jūs apgalvojat, ka monēta tika atrasta krastā?

«Gandrīz tajā pašā vietā, kur vīrietis tika nogalināts,» nomurmināja Žurka.

«Jā, mūsu rajonā notiek dīvainas lietas,» Jegorovičs nomurmināja, sānis skatīdamies uz saviem strādniekiem. Klausoties, viņi laiski kustināja veltņus gar fasādi. – Tas bijāt jūs, kas atradāt līķi? Un pie līķa bija bedre...

«Jā,» es arī nedaudz pazemināju balsi.

– Vai jūs dodat mājienu, ka nogalinātais varētu būt atradis dārgumu? – Krisja bija neizpratnē.

– Bet kāpēc viņu nogalināja? – Jegorovičs uzdeva jautājumu. «Es uzzināju no vietējā policista, ka viņš acīmredzot sitis galvu pret kasti.» Viņš paslīdēja netālu no pilskalna un nokrita ar galvu. Brūce uz galvas tika salīdzināta ar kastes stūri – viss sanāca.

– Bet tā ir taisnība. Mēs stāvējām zem skābardīša, lejā. Cīņas

skaņas atskanēja nedaudz no augšas, it kā pa pilskalna malu kāds rosītos, es skaļi nodomāju un paskaidroju Jegorovičam:

– Nu, netālu bija arī kungu tualetes drupas. Un mēs atradām ķermeni zemāk, gandrīz zem koka, kur gaidījām lietus. Varbūt viņi vispirms viņam ar kaut ko iesita un pēc tam nogrūda?

– Par ko? – Jegorovičs uzdeva saprātīgu jautājumu.

– Nu, piemēram, viņi gribēja novērst uzmanību no notikumu attīstības vietas. Un netālu atradām monētu...

«Bet līdz šim nav dārgumu, nav pierādījumu par jūsu liķa vardarbīgu nāvi – nav par ko runāt,» Jegorovičs pacēla rokas. – Un es sapņoju savas dzīves laikā aplūkot šos dārgumus...

Mūsu domas pārtrauca kalsna ciema sieviete baltā lakatā, kas ielauzās Jegoroviča pagalmā un sāka jautāt, kad kapelā atsāksies dievkalpojumi. Tāpat nebūtu slikta ideja paņemt atslēgu un tur nomazgāt logus.

Novadpētnieks nosūtīja sievieti ceļā, paskaidrojot, ka atslēgas viņa vairs neglabā.

«Es nolēmu palīdzēt svētam mērķim, bet bija tikai problēmas,» viņš mums paskaidroja. «Mecenāts uz laiku pārtrauca mūsu finansējumu, remontdarbi nekad netika pabeigti. Un laucinieki skraida apkārt katru dienu: vai nu kristības, tad dzimtenes, vai vārda dienas. Tēvs skaidri pateica: kamēr nebūs pabeigts remonts, servisa vairs nebūs. Pagājušajā reizē Zoja kāju iesprūda dēļos, tā kļiedza... Nē, tas bija bīstami. Tā teica tēvs.

Sekojoit kaitinošajai sievietei, mēs gatavojāmies doties mājās, atstājot nabaga Jegoroviču skumt par dārgumiem. Pagrieziena

mūs apdzina tas pats luksusa auto, kas manu uzmanību pievērsa vakarnakt. Šoferā puses logs nedaudz atvērās, un mēs varējām klātienē redzēt Vladu. Viņš smīnēja savus sniegbaltos zobus un pamāja mums kā veciem paziņām.

«Šis ir kāds Šurajakas draugs,» es nomurmināju, paspiežot Vladam roku.

Krisiju pārsteidza vai nu mašīnas, vai drauga skaistums, un man nācās viņai pastāstīt stāstu par olām un krievu romantiku.

Vispār mēs uzreiz neatgriezāmies pie Jegoroviča tēmas.

«Tie ir saviļņojuši zemnieka dvēseli, tagad viņš sapņos par dārgumiem.» Un nēģeris ar šo monētu ir vēl aizdomīgāks, vai ne? – Žurka nomurmināja, graudama nagus.

– Protams, tas ir dīvaini. Bet varbūt tā tiešām ir sakritība. Teorētiski tā vieta ir vistuvāk upei, ikviens var atrast monētas no tiem laikiem. Vai arī ko jūs iesakāt? Ejiet pie viņa un pajautājiet viņam tieši: vai jūs neesat tas, kurš nogalināja Igoru?

– Jā, tas būtu jauki, bet tas ir biedējoši. Ko darīt, ja viņš patiešām nogalināja? Un mēs ar jautājumiem – tā tad viņš un mēs... Borusja būtu jāņem līdzi. Un vispār būtu labi vispirms noskaidrot, kā mūsu Igors nomira.

«Man personīgi ir vienalga, kā viņš nomira,» es atbildēju, vieglprātīgi samīdot visas kristīgās vērtības, «bet tas, ka mums ir kāda cita nauda, ir ļoti slikti.» Mums tie ir jāatdod, lai nenokļūtu zini-kas redzeslokā.

Mājās mani jau gaidīja tante ar ceptiem kartupeļiem, un es uz brīdi aizmirsu par savām rūpēm. Shuryayka apstājās pie tējas un

paziņoja, ka viņa draugs Vlads (viņš viņu jau sauca par Vladju) uzaicināja mūs visus uz grila pie sevis. Acīmredzot šo dendiņu ļoti iespaidoja Šurjaikino soprāns.

«Viņam viņa patika, viņš turpināja jautāt, vai viņa ir precējusies,» Šurjaka paziņoja, piemiedzot tantei, kura bija no prieka sārta. «Viņš teica, ka nāks pēc vairāk olu.»

Atbildot uz to, es nošņācu un nobolīju acis: šai pilsētas izrādīšanai nav nekāda lieta, lai viņa tantei dabūtu man virsū.

Nedaudz vēlāk Krysa pievienojās mūsu uzņēmumam un slēdza veikalu agrāk, nekā bija paredzēts. Vispār man sāka šķist, ka viņa skopojās ar saviem pienākumiem. Ziņas par bārbekjū žurku iepriecināja, bet, kad Šurajaka novērsās, es viņu aplencu:

– Tātad, nekādu braucienu. Šis puisis ir šaubīgs, kas zina, no kurienes viņš nācis. Un viņš uzreiz sadraudzējas. Varbūt viņš arī ir daļa no bandas?

Protams, es tā nedomāju, bet es to darīju aiz spītības. Šis Vlads nez kāpēc mani neatlaidīgi kaitināja.

– Vai zini, ko es domāju? Mums jāzvana Igora sievai. Uzdosim vadošos jautājumus.

«Tas ir tas, ko izmeklētājs viņai jautāja vairāk nekā vienu reizi.»

– Tātad šis ir izmeklētājs, un tie esam mēs. Viņa runās ar izmeklētāju par naudu. Jādomā.

Dabūt nogalinātā vīrieša sievas tālruņa numuru nebija tik vienkārši. Sākumā es sāku meklēt pēc uzvārda, bet bija pārāk daudz sieviešu ar uzvārdu Kļujeva, un es nezināju atraitnes vārdu.

Bet liktenis mums bija labvēlīgs, un rajona policists ar velosipēdu piebrauca pie Šurjakina mājas. Vīri apsēdās uz dūmu pauzi, un Žurkai radās sākotnējā ideja pajautāt mirušā atraitnei tieši no vietējā policista.

– Ko tu ar to domā kāpēc? – viņa uzlika rokas uz gurniem, kad Ilja Iljičs bija pārsteigts par mūsu lūgumu. – Kā būtu ar līdzjutības izteikšanu? Kā būtu, ja pastāstītu mums par mirušā pēdējām minūtēm? Tas ir mūsu pilsoniskais pienākums un vispār...

Tēvocis Miša nosplāva un nosauca Kristīnu par grabuli. Es viņam piekritu, bet, tā kā arī mani interesēja informācija, es zīmīgi klusēju.

Iljičs sāka kādam zvanīt un savā veidā lūgt informāciju par mirušā Kļujeva sievu. Pēc apmēram piecām minūtēm viņi viņam atzvanīja, un apmierināta Kristīna savā tālrunī ierakstīja Jelenas Kļujevas numuru, pēc kā mēs pazudām no redzesloka zem vīriešu jautājošajiem skatieniem.

Draugs saglabāja numuru savā tālrunī un atvēra atraitnes kontaktpersonu, izmantojot Messenger. Fotoattēls uz ikonas man šķita pazīstams: blondīne ar lielām lūpām. Es palielināju attēlu un pārsteigumā noelsos. Karass, ar kuru es pieķēru Mironu, skatījās uz mani. Tā pati saldi smaržojošā mīlestības priesteriene, pret kuru mani iemainīja. Šķiet, ka Mironš viņu sauca par Alēnu. Bet Šurjaka sacīja, ka dāma un mirušais ir šķīrušies. Un viņa izšķīrās no Kļujeva, kamēr viņš izcieta sodu kolonijā. Un šajā laikā viņa atrada jaunu, skaistu mīļāko. Viss ir ļoti sarežģīti. Tomēr... Visas

Šīs dīvainās sakritības man sāka krist uz nerviem.

Kamēr es skaidroju Kristīnai, kāpēc Elēnas seja uz mani atstāja tik neizdzēšamu iespaidu, es pēkšņi sapratu, ka viss šis stāsts ar Mironu mani vairs nesatrauc. Nu ļaujiet. Es viņai piezvanīšu, it kā nekas nebūtu noticis. Galu galā es esmu saprātīgs pieaugušais. Starp citu, tajā pašā laikā es uzzināšu, kā Mironam klājas, vai viņš atdeva pasi. Un vispār kolekcionāriem vajadzētu aplenkst viņu, nevis mani. Lai gan, protams, pārbaudes stundā būtu pilnīgi nekristīgi uzlikt viņai kaķi un ausi.

Skaistā (ne pārāk) Elena atbildēja gandrīz nekavējoties: spriežot pēc balss, viņas garastāvoklis bija uz nulles.

Īsi izklāstīju tikšanās ainu ar viņas bijušo vīru un mēģināju viņai izteikt līdzjūtību, taču mani pārtrauca:

– Man nevajag zvanīt! Jūs piesaistāt uzmanību. Es neko nezinu par viņa nāvi, un tā es stāvu. Ko tas idiots izdarīja... Protams, viņi nerunā sliktu par mirušajiem, bet aplaupīt zagļus ir par daudz...

Kamēr es ar pavērtu muti klausījos detaļas, arī Krisja pielika ausi pie telefona un ar nepacietību klausījās informāciju.

Elenas monologa būtība izvērtās sekojošā. Vīrs, nu jau mirušais Igoreks, pēc iesaistīšanās kautiņā nokļuva cietumā. Pirms tam viņi nedzīvoja labi, un temperamentīgā dāma negrasījās viņu ilgi gaidīt, un tad gudri cilvēki ieteica viņam ātri šķirties un brīvi izmantot pusi īpašuma. Elena grasījās savu daļu pārdot un doties uz jūru, taču bija jānokārto dažas formalitātes. Bija vajadzīgs laiks arī uzņēmuma pārdošanai, un Igors tika

atbrīvots nosacīti. Tiesa, viņš neuzstāja tuvoties savai sievai, pat neberzēja viņai pa seju par to, ka business bija palicis postā, bet sakravāja mantas un it kā devās pie radiem. Tiklīdz Elena atvilka elpu, pēc pāris dienām pie viņas pienāca dažas raksturīgas personības un sāka interesēties par vīru. Un tad izrādījās, ka Igoreks šajā zonā tika cienīts, viņš tika iecelts par zagļu kopējā fonda kasieri, un, pateicībā par izrādīto uzticību, viņš ne tikai pameta cietumu, bet arī sagrāba daļu naudas.

Viņš piestrādāja pie viss līdz mazākajai detaļai – aizmūrēja slēptuves, saka, lai tā lietaina diena un ekstrēmākajā gadījumā galvenajās «paciņās» naudas vietā sabāza suvenīru rubļus. Viņš izgāja ārā un pazuda. Izšķīdis Dzimtenes plašumos. Protams, zaudējums tika atklāts pirmajā nedēļā, un tagad tikai pilnīgs traks varēja apskaust Eleni.

«Viņi piekāva manu... draugu!» – Elena vilcinājās, meklējama īsto vārdu Maironas raksturošanai. Un man ienāca prātā:

– Tātad Mironis netika sists par parādiem kazino?

«Es palīdzēju viņam nomaksāt parādus,» dāma teica cienīgi, «un kad šie lielie puisi ielauzās mājā, viņš bija ar mani, mēs plānojām doties prom...»

Šeit, acīmredzot, viņai kaut kas atausa:

– Vai tu pazīsti Maironu? Un no kurienes... Kas tu vispār esi? – Elena iekliedzās, jau uz malas.

Man nācās nomierināt histērisko sievieti un pateikt viņam, kas esmu radniecīgs ar Maironu. Es to darīju ar savu ierasto cieņu,

pat Žurka bija ar to piesātināta un gandrīz nosmaka degunu dažās īpaši aizkustinošās vietās.

Ja es gaidīju, ka Elena sāks nožēlot grēkus, tad es biju velti.

– Ak, tad viņš irēja no tevis istabu? (šajā brīdī es gandrīz nokritu no lieveņa, un Žurka ārkārtīgi aizkaitināta splāva uz sāniem). Un, lai nemaksātu, viņš uzstāja, ka mīl tevi,» viņa novilka un iesmējās: «Kāda sakritība.» Un izrādās, ka jūs atradāt Igorku... Un kāpēc viņu vilka uz šīm zemēm? Šķiet, ka kādreiz tur dzīvoja kāds viņa attāls radnieks, bet es nezinu viņa ciema radniekus. Starp citu, arī mans Mironš ir Igora radnieks: kaut kāds otrā brālēna brāļadēls (tikai tad man uznāca, ka tēvocis Mironš man par to ir stāstījis, bet tad es pret šo informāciju attiecos diezgan virspusēji). Patiesībā tā mēs iepazīnāties. Igoreks nonāk cietumā, Miroša iet uz manu pusi.

Atraitne iesmējās, un es pārmetoši nopūtos. Krisja mēģināja uztvērējam parādīt dūri, un Jeļena pēkšņi iešnaukās:

– Nedomājiet, ka esmu bezsirdīgs. Es un Igors dzīvojām slikti, es jums saku. Ikreiz, kad viņš dzer, viņš ir traks. Viņš uzreiz sāk kauties ar kādu. Un viņam nevarēja būt bērnu. Viņš ir divdesmit gadus vecāks par mani. Bet varbūt es neesmu redzējis sieviešu laimi. Un viņi iesita Mironam pa galvu. Piemēram, radnieks – tāpēc saproti. Paskaties, viņi saka, kur vien vēlaties. Kad uzzināju, ka šis idiots bēg, es pat jutos atvieglots, domāju, ka viņi mani atstās. Un tagad viņi sāka iet vēl biežāk. Viņi izkratīja visu māju, teica, ja naudu neatradīs, man būs jāpārdod māja un īpašums. Es sēžu uz adatām, un te tu esi...

Es vairs neklausījos Elenā un izslēdzu, jo mana galva tagad bija īsts haoss. Lai kaut kā sakārtotu informāciju, es sāku visu skaidrot Žurkai:

– Izrādās, ka Mairons apciemoja tanti, kamēr tēvocis atradās cietumā, un spēja izkausēt viņas sirdi. Es nolēmu, ka viņa ir labāka par mani. Tas ir saprotams. Tad onkulis viņiem izspēlēja viltību, bēgot ar kopējo fondu, kuru mēs, acīmredzot, atradām.

Šajā brīdī Kristīna ievaidējās un nobolīja acis, bet es turpināju: «Tagad mums steidzami jāatdod nauda Elenai, lai viņa izrēķinās ar bandītiem.» Varbūt viņi atstās viņu un Mironu mierā, un arī es dzīvošu mierā. Redzi, cik tas ir vienkārši: mēs atdodam naudu un aizmirstam visu, kā slikts sapnis.

– Kā tu vari to atdot? Un viss... Un kā ar slepkavību? Un dārgums – Krisja mēģināja mani atgriezt realitātē, acīmredzot ļoti nevēloties šķirties no naudas. Pat ar tiem, kurus es vēl neesmu atradis.

– Lai to dara tie, kam tas ir jādara. Bet es vairs negribu dzirdēt par naudu un parādiem. Un labāk, ja Jeļena pati viņiem atdod naudu, mums nav jēgas šajā jautājumā spīdēt. Nekad nevar zināt... Viņi nolems, ka viņiem nav vajadzīgi papildu liecinieki. Īsāk sakot, klausieties mani. Tiklīdz kļūs tumšs, mēs iesim uz šķūni un paņemsim naudu. Tad es došos pie šīs Elenas un kaut kā klusi noņemšu viņai somu. Piemēram, es piezvanīšu pie durvīm un paslēpšos. Jūs, protams, varat jautāt Šurikam. Bet tad mums būs jāiedziļinās detaļās. Labi, es pagaidām par to padomāšu. Līdz tam sēdiet mājās un nekur neejiet. Es pats nākšu pēc tevis.

Knapi bija satumsis, kad tante snauda pie televizora, un es, lēnām paķērusi vējjaku, izslīdēju no sliekšņa. Un viņai tik tikko bija laiks aizlīst aiz veca, resna kastaņa netālu no kaimiņa priekšdārza. Vlada automašīna piebrauca pie mājas, un viņš pats, atstājis durvis vaļā, devās pagalmā, lai redzētu Šuriku.

Netērējot laiku, es skrēju uz veikala pusi. Nebija vēlmes sastapties ar šo jauko tipu. Pagriezienā es nedaudz samazināju ātrumu, cenšoties atvilkt elpu, un tad aiz žoga kāds man kapā čukstus uzsauca. Es pielēcu un gandrīz metos pretējā virzienā, kad beidzot sapratu, ka tas ir drauga čuksts.

– Masļenkovs? Kāpēc tu mani biedē, stulbi? Kā tu mani atpazini tumsā? – Piegāju pie veikala aizmugurējā pagalma, kur tupēja Šurjaka, glāstīdama Borusju un kādu jaunu pelēku kaķi.

«Protams, piedod,» Šurjaka nosarka, «bet tu tā skrēji, es to redzēju uz saulrieta fona... Nu, viss tā šūpojās, it īpaši tava augšdaļa... Es to uzreiz atpazinu, jo... Vārdu sakot, skaidrs, ka tu tur ciena kāpostu, redīsi Nu, jūs saprotat... Es sēžu šeit kā apsardze. Krisija man teica, lai gaidu tevi.

Žurka nicinoši nošņāca no tumsas (droši vien manas krūšu šūpošanās apraksts uz viņu atstāja neizdzēšamu iespaidu), un es nopūtos: viss skaidrs, visa banda atkal sapulcējusies.

«Mēs vienojāmies, ka jūs gaidīsiet mani mājās,» es bargi savedu uzacis.

«Nu, piedodiet, viņš ienāca pats,» draudzene čukstēja, «tas kaut kā notika pats no sevis, kājas viņu atveda šurp.»

– Meitenes, kas notiek? – Šuriks pārtrauca. «Vai mēs atnācām

pabarot kaķus vai asināt dziju?»

– Īsāk sakot, atbildi, Šurik: tu par mums vai par viņiem? – Krisja lepnī sacīja.

– Tev, protams. Un kas ir «viņi»? Tavi kaķi? – draugs bija ziņkārīgs, bet Žurka jau steidzīgi izmantoja atslēgu slēdzenē. Es noplūku zāli ar savu zeķi, gribēdama ātri tikt vaļā no šīs sasodītās naudas. Šurjaka pagrieza galvu, meklējot kaķa bļodas, joprojām dziļi domās.

Un tad žurkas sauciens ielauzās tumsā:

– Aplaupīts! Kungs, mums tādu naudu nozaga no deguna, kur taisnība? Kas tas tiek darīts? Man pat nebija laika turēt to rokās...

Es metos aizsegt viņas muti ar roku un tik tikko paspēju noķert savu draugu: viņa grasījās noģībt. Un tam bija iemesls: ķieģeļi, ar kuriem tika piegružoti maisi, gulēja nesakārtoti. Bet pašas somas, protams, nebija.

Godīgi sakot, nez kāpēc es pat nebiju pārsteigts par likteņa mahinācijām. Skaidrs, ka nāksies ciest līdz galam. Drīz Kitija un Auss sapratīs, ka neviens nesteidzas atdot naudu, un uztvers mani nopietni.

Es ātri uzticēju žurku Šurajakai. Viņš viegli pacēla viņu rokās, un no kaut kurienes viņa sāka runāt par naudu un to, kā mēs to pazaudējām.

Draugs ilgu laiku neko nesaprata, tad ievaidējās, it kā viņam būtu sagrābti zobi, un pēkšņi viņš drosmīgi izdvesa:

– Tātad, noliec malā asaras. Aizveriet šķūni, nepiesaista

uzmanību. Ejam uz pilskalnu, pasēdēsim un lemsim.

Pa ceļam uz pilskalnu man iešāvās prātā doma un es sāku par to domāt. Žurka ņurdēja, sūdzoties par savu likteni, un es sadusmojos:

«Esmu pārliecināts, ka tas nevarētu notikt bez jums!»

– Par ko tu runā? – Šurjaka nesaprata

«Pajautā viņai,» es nomurmināju, un Krisija nobolīja acis, un šķita, ka viņai pat bija plankumi.

«Jā, es... Jā, kas tev ir galvā... Es tikai gribēju uz viņiem paskatīties,» Krisija pēkšņi žēlīgi sacīja. Un naktī es devos un pārbaudīju. Bet viss bija savās vietās, es zvēru! Vai kāds mani izsekoja?

– Durinda, vai tev ir nojausma, kādas nepatikšanas mūs sagaida? – es ievaidējos, un Šurjaka pēkšņi sarauca pieri:

– Un te viņi ir. Es domāju, nepatikšanas.

Mēs bažīgi skatījāmies apkārt. No upes virziena mūsu virzienā virzījās divas dūšīgas ēnas, kuras pēc minūtes jau atpazinu kā savas senās paziņas – Kitiju un Ausi. Ieraugot mūs, lielie puīši bija ārkārtīgi iedvesmoti, un es apspiedu nogurušus, histēriskus smieklus.

«Ak, skaties, glēvulis, stulbais un pieredzētais,» Kitija iesmējās, izplešot rokas uz sāniem.

«Jūs pats esat pieredzējis,» Žurka bija aizvainota un tajā pašā laikā aizrāvās.

«Tu esi tikai stulbs,» Auss nopūtās un izklepojās ar baudu. – Jūs strādājat pārtikas preču veikalā un esat tik kalsns. Tātad, tas

ir tas, kas ir Goonies.

«Mēs nolēmām dzīvot šeit dabas klēpī, irējām māju, pļāpājām ar cilvēkiem,» skaidroja Kotiks, cieši skatoties uz mani. Acīmredzot mana fizionomija viņam šķita pazīstama, lai gan mēģināju simulēt pēc insulta izkropļotu seju un pat aizvēru vienu aci. Varbūt es būtu varējis tumsā paiet garām kādam nožēlojamam cilvēkam, bet tad Šuriks varonīgi pastiepa roku.

– Meitenēm ar to nav nekāda sakara! Un nevajag viņus biedēt. Pagājušajā reizē, kad tu tik ļoti nobiedēji Glašku šī blēņa, tava parādnieka dēļ, viena viņas acs joprojām šķiebs. Bet tas viņai nekad nav noticis kopš bērnības. Vai ir iespējams to izdarīt ar meiteni?

Gribējās būt sašutusi, ka nekas netraucē, un šim nolūkam pat atvēru aci, bet sapratu, ka strīdēties nav manā pozīcijā. Un viņa centās diskrēti satvert Šurajaku, lai viņš ātrāk apklustu. Bet Auss jau bija satvērusi manu roku un iespraudusi man sejā lukturīti.

– Ai! Tā ir tikšanās! Jā, tā ir viņa, uzticības skolotāja! Vai atceries, ka runājām par izvarošanu?

Nolēmu, ka nav vērts atcerēties nakts izvarošanu, un mēģināju uzsākt nelielu sarunu:

«Piedod man, es nebēgu no tevis, man šeit bija tikai kāds darbs: jāravē, jāšuvē,» es nomurmināju, un Kitija bezrūpīgi pamāja:

«Nāc, mēs tevi nemaz nemeklējam.» Tātad viņi mani nobiedēja brīdinājuma labad. Mairons ir atmaksājies, tāpēc mums nav sūdzību par šo jautājumu. Lai gan... Tu taču esi

Glashka, vai ne?

– Nu...

– Vai līķi atradāt tu? Kur nauda?

«Kā es varu zināt,» es nomurmināju, cerot, ka Šurjaka nesteigsies nožēlot šo grēku.

«Dievs jums ir kaut kā nepaveicies,» Auss nosplāva un pēkšņi, nedaudz samulsis, paziņoja, ka, ja naudu neatradīs nākamo trīs dienu laikā, viņi katru dienu nogriezīs vienu pirkstu.

«Man ir vienalga, kā jūs to darāt: atcerieties, kas tovakar te staigāja.» Šis nelietis Igoreks gribēja ietaupīt naudu. Viņš bija kaut kur paslēpies, tā nebija nejaušība, ka viņš ieradās šeit. Varbūt šajā laikā ciematā parādījās kāds cits aizdomīgs? Kaut kāds apmeklētājs? Aizvediet vietējos iedzīvotājus. Kurš varēja sagrābt naudu?

Šurjaka atkal sāka mānīties:

– Jā, puīši, es jums teicu, mēs neko nezinām. Es atgriezos no makšķerēšanas, un meitenes brīnījās. Koferu tur nebija, esmu liecinieks. Un meitenes slepkavības vietā atrada vecu monētu. Un mēs devāmies pie vietējā vēsturnieka Jegoroviča. Viņš saka – no dārguma. Tāpēc mēs domājam: kāds tajā naktī šeit atrada dārgumu. Tātad lāpsta, kas gulēja ap Igorku, iespējams, nemaz nebija viņa lāpsta. Varbūt kāds cits te rakās, un Igoreks iekrita tavās rokās. Kas tev liek domāt, ka viņam bija nauda?

Un Shuryayka, acīmredzot, sekojot principam – vairāk detaļu, tad meli būs pārlicinotāki – sāka detalizēti runāt par dārgumu un par saimnieku zemēm.

Auss mēģināja pārtraukt stāstītāju, un Kitija (kura bija acīmredzami gudrāka) pamudināja viņu turpināt runāt. Kad Šuriks bija noguris, Kotiks nomurmināja:

– Dārgums ir negaidīts, bet labs. Tātad, jūs varat arī uzzināt par dārgumu mums. Es tev saku, paskrien apkārt un jautā cilvēkiem. Šis ir ciems, jūs nevarat noslēpt šutu maisā. Ja arī mēs atradīsim dārgumu, es uzņemšos atrisināt jūsu problēmas. Un, ja jūs neko neatrodāt, sāksim ar Glashku. Pazaudēsim pirkstu un tad jau redzēsim.

Man ļoti nepatika šie draudi, un arī Žurkai tas nepatika, un viņa nekavējoties metās manā aizstāvībā. Un viņas galvenais ierocis, kā zināms, bija ārkārtīgi asā mēle.

– Kāpēc, onkul, viena acs ir jautra, bet otra skumja?

«Jautrs ir izgatavots no stikla, meitene,» Kitija noglāstīja viņas galvu.

Un viņš tēvišķīgi bargā veidā piebilda:

«Ja jūs nedarīsīt to, ko es teicu, jūsu abas acis izskatīsies šādi.» Jautrs. Labi, Ausiņ, ejam gulēt, citādi odi mūs traucē. Man nepatīk daba, ak, man tā nepatīk...

Pirms viņi paspēja pazust no redzesloka, tālumā mirgoja priekšējie lukturi un mums piebrauca mašīna. Godīgi sakot, es pat nebiju pārsteigts, ieraugot viņā Vladu.

– Un es tikai tevi meklēju. Gaļa marinēta, alus ledusskapī. Mēs vienojāmies... Kāpēc tie ir tik skābi? – viņš bija pārsteigts. Acīmredzot mēs uzrādījām ļoti krāsainu attēlu – trīs skumji nākotnes mirušie atpūtas pieturā.

«Mums jāpiedzeras,» Šuriks nomurmināja, lūkodamies tukšumā, un mēs ar Žurku piekrītoši izdvesām. Kopumā nākamās divas stundas pavadījām Vlada kompānijā. Pie alus viņš mums pastāstīja stāstu par to, kā viņš noīrēja brīnišķīgu vienstāvu guļbaļķu māju tieši pie upes. Starp citu, tas tika uzcelts nesen un nepārprotami tālākpārdošanas nolūkos. Pēdējos gados pilsētu iedzīvotāji arvien vairāk ir ieradušies Bukhalovā, meklējot vientulību, tāpēc par to nebija nekā pārsteidzoša.

«Pastaigājos gar krastu un pamanīju ļoti jauku māju, tālu no pārējām,» sacīja viesmīlīgais saimnieks. «Uz durvīm bija paziņojums par īri. Zvanīju pa telefonu un piedāvāju lielāku summu, nekā īpašnieks vēlējas. Atslēgas saņēmu tajā pašā dienā. Lūk, es izbaudu dzīvi.

Es nevarēju baudīt dzīvi; es visu laiku biju nomodā. Vlads kaut kā aizdomīgi bieži lidinājās ap mani, lēja man dzērienu, tālumā kurkstēja krupji, un Šurjaka un Žurka, kas nesen bija demonstrējuši aizdomīgu dvēseļu vienotību, pat nodziedāja romantiku «Vakars gandrīz izdeg», sadalot to divas balsis.

Alkohola reibums man uznāca kā pēdējā kefīra derīguma termiņa diena – pēkšņi un izlēmīgi. Vlads man sāka šķīst ļoti pievilcīgs un nekaitīgs puisis, es pat pievēru acis uz draudiem zaudēt pirkstus. Bet, tā kā romantiski stāsti tagad nebija manos plānos, un laiks bija vēlāk – ap pusnakti, es gatavojos doties mājās. Tāpēc es apņēmīgi paņēmu Ratu, kas nekaunīgi rīstīja kūkas, un devāmies atpakaļceļā, kungu un uzticīgās Borusjas pavadībā. Sāka līt, un mums ar Vladu nācās pastaigāties zem

viena veca lietussarga, kuru viņš atrada uz pakaramā gaitenī. Izmantojot šo iespēju, nelietis aizdomīgi piespiedās man pie sāniem, kas mani neizsakāmi satrauca. Šuriks un Žurka apsegās ar uz pusēm pārgrieztu maisu un, šķiet, nepamanīja nekādas neērtības.

Pagriezienā es joprojām izmantoju mirkli un pajautāju Šurjakai, vai viņa vecais draugs ir nelietis, uz ko viņš vieglprātīgi paziņoja, ka viņu nemaz nepazīst. Izrādās, viņš ar Vladu iepazinās nedaudz agrāk par mani, rīta makšķerēšanas reizē. Tas man beidzot apstiprināja domu, ka Vlads ir slidens puisis, kurš nez kāpēc meklē mūsu kompāniju.

Aizmigt no lietus trokšņa, skumji nodomāju, ka manas bažas ir tikai palielinājušās.

13 nodaļa

Kamēr brokastoju, tante man jautāja par Vladu (iespējams, onkulis Miša samulsa, ka par mani interesējies). Un tas pats onkulis Miša joprojām apgalvos, ka sievietes ir tenkas. Ticiet man, ir grūti iedomāties lielākas tenkas par vīriešiem, īpaši ciema.

«Es tev teicu, tava laime tiks atrasta aiz plīts!» – tante nopriecājās, pasniedzot man trešo porciju siera kūku. «Zaķis teica, ka Matjuškina dēls irē māju un tur ir veicis šādus remontus.» Tēja, tavš jaunais draugs nav nabags, viņš to var atļauties...

Personīgi es nepiekritu viņas entuziasmam. Jauks vīrietis kaimiņos, protams, ir stimulš, bet arī hemoroīdi. Tagad iesūc vēderu, iegērbies pieguļošā sarafā, paķer cepuri ar maliņu, lai tā romantiski plīvo vējā, un arī mati jāmazgā katru dienu. Turklāt viņa pēkšņā parādīšanās man šķita ārkārtīgi aizdomīga. Varbūt vēl kāds naudas mednieks?

Starp citu, tagad viss ciems zināja, ka mirušajam varētu būt bijusi nauda. Shuryayka (pat pirms viņš uzzināja par šīs naudas realitāti) dalījās ar savu vectēvu Kitijas un Ausas lūgumā atrast mītisko zaudējumu. Tēvocis Miša par smieklīgo atgadījumu pastāstīja Zaitam un Barankai, ar kuriem viņš makšķerēja, viņi izplatīja ziņu visiem, kas stāvēja rindā pie auto veikala. Un tagad tikai slinkie nerunāja par potenciālajiem miljoniem. Nu stulbi.

Viņš vienmēr bija vīrs, kam bija maz vārdu.

Par laimi, man nebija laika ilgi domāt par trūkstošo naudu. Tiklīdz tante devās uz dārzu, Žurka un Šurjaka ielauzās mājā. Acīmredzot es nebiju vienīgais, kam naktī bija problēmas ar miegu un domāju par nogrieztiem pirkstiem. Lai gan Krisja paziņoja, ka Šurjaka tagad viņu pavada kā sargs, abu sejas aizdomīgi kvēloja. Es vairs nemēģināju saprast, kurš kuru sargā, jo notikumi sāka attīstīties tik strauji, un nepavisam ne tajā virzienā, par kādu vientuļā meitene atvaļinājumā varētu sapņot.

Iekārtojušies lapenē, sākām domāt, kā dzīvot tālāk. Krisja kautrīgi ieteica sazināties ar Vladu: lai advokāts paskaidro, kur mēs varam sūdzēties par bandu vardarbību.

Es ierosināju, ka šajā situācijā mēs varētu nenodzīvot līdz procesam. Nav cilvēka – nav problēmu.

«Es nevēlos uzspiest jautājumu,» es noklepojos, «bet ir vēl viena iespēja: nauda tiks atrasta, bet mēs pazudīsim.» Vecmāmiņas iebāzīs kabatā ausi un Kitiju un piekārt to mums. Viņi teiks, ka mēs aizbēgām ar laupījumu.

Žurka atkal atcerējās policiju, bet Šurjaka nomurmināja: «šiem neliešiem policistos ir savi cilvēki», sarauca pieri, aizspieda gāzi un pavēlēja:

– Netraucē mani! ES domāšu.

Es paraustīju plecus un sāku graužt zāles stiebru, kamēr Žurka iegrima nagos. Pēc piecām minūtēm viņa uztraucās:

– Kāpēc viņš klusē, Glashka? Es domāju, ka viņš vienkārši gul. Paskaties, viņš pat sāka krākt. Vai es varu viņam kaut ko

iedurt?

Es padevu Žurkai knaģi, lai sasietu tomātiņus un vienaldzīgi ieteicu:

– Lūk, iedur viņam nāsī.

Šurjaka atvēra vienu aci, stingri paskatījās uz Krisiju, tad uz mani:

– Es tevi pabāzīšu! Lūk, kas: jums ir jāmeklē tas, kurš nozaga naudu. Un tad mēs izlemsim, kā vislabāk tos izmest barbariem.

– Par ko tu runā? – Krisja sarkastiski. «Es domāju, ka mēs dejosim tauriņu polku!»

Sava drauga gods, viņš nepievērsa nekādu uzmanību viņas kodīgumam.

– Kristīn, atceries, kad pēdējo reizi redzēji naudu... nu, varbūt kāds gāja garām? Vai arī kura balsi tu dzirdēji?

Žurka sākumā šņāca, bet pēkšņi sastinga un tad vaidēja:

– Baaatjuški... Nēģeru lieveņa gaisma dega tieši pretī. Es arī priecājos, ka man nevajadzēja ieslēgt lukturīti, atspulgi krita uz šķūni. Kad durvis aizvērās, šķita, ka viņa vārti čīkst. Klausījos, bet skaņu vairs nebija. Es nolēmu, ka bailēm ir lielas acis, un vējš satricināja vārtus. Un suņi traucēja un skrēja apkārt. Tad viņi sāka riet...

Šurjaka pamāja ar rokām, jo viņš pārstāja uztvert būtību:

– Jūs teicāt, ka šķita, ka pie Jegoroviča atnācis nēģeris ar monētu, un mēs arī nolēmām, ka viņš varēja atrast dārgumu. Lai gan es īsti nesaprotu, kāds tam sakars ar...

– Un vistiešākais! – draudzene sadusmojās. «Es atradu

dārgumu, izraisīju apetīti, un, kad klīda baumas, ka mirušajam varētu būt nauda, viņš nolēma nopelnīt vairāk un sekoja man!»
Viņš atjauno māju, viņam vajag naudu. Turpat katrs suns zina, ka mēs atradām liķi. Un, pateicoties tev, mans sieta draugs, visi zina, ka uz liķa varēja būt nauda. Zelta drudzis ir pārņēmis mūsu ciema iedzīvotājus! Nav pat stundas – viņi ielauzīsies mājā. Vai uz veikalu. Jāmaina slēdzenes.

– Vai zini, ko es atcerējos? – es iestarpējos, domīgi skatoties kaut kur sev priekšā. – Tajā vakarā, kad mēs ar Šuriku pirmo reizi satikāmies, kapelā dega gaisma, atceries? Man arī šķita, ka priesteris ir tur. Bet Jegorovičs stāstīja, ka priesteris sen ciemā nav bijis, gaidījis, kad tiks pabeigts remonts. Kāpēc lai viņš tur sēdētu pa nakti, ja viņš ir no cita ciema? Dīvaini, vai ne?

«Vai esat pārliecināts, ka tas bija tēvs?»

«Vairs nē,» es nopūtos. «Varbūt tikai vīrietis melnā krāsā.»
Piemēram, lietusmēteli. Es neskatījos pārāk cieši.

«Egorovičam bija kapelas atslēgas,» pacēla Krisja. – Nēģeris nāca pie viņa ar monētu, viņš varēja uztaisīt lējumu... Starp citu, es jautāju vietējiem, vai jūs zināt, kāpēc nēģeris saņēma nosacītu sodu? Viņš strādāja darbnīcā, kurā tika izgatavotas atslēgas, un šķita, ka zagļi bieži pie viņa vērsās pēc kopijas. Tad viņi viņu piesedza, lai gan viņš zvērēja, ka nezina, un viņa līdzdalība tika apzināta.

– Kāpēc viņam tas vajadzīgs? Jūs domājat, baznīcas atslēgas? – Šurjaka bija neizpratnē.

«Lai apraktu dārgumu baznīcā, tur vienkārši uztaisīja grīdu,

atliek tikai uzbērt to virsū.» Neviens neraks svētā vietā. Viņš zināja, ka remontdarbi uz laiku apturēti, un šajā laikā acīmredzot būtu izlēmis, ko ar naudu darīt. Viņš baidījās to turēt mājās: viņa māja ir nobružāta, viņam vēl nav pat šķūņa.

«Tik-tik versija,» es paraustīju plecus. «Bet mums ir jānoskaidro, kurš naktī ložņāja pa kapelu.» Auss stāstīja, ka Igora nāves priekšvakarā ciemā kāds varēja parādīties...

– Un ko mēs darīsim? – Šuriks bija neizpratnē. – Iesim pie nēģera. Neuzkrītoši tā. Pajautāsim, kā klājas viņa dzīvē. Varbūt nepieciešama palīdzība būvniecībā? Zaglim pat cepure deg! Mēs uzreiz sapratīsim, vai viņš paņēma naudu vai nē.

– Plāns ir stulbs. Nu kaut kur vēl jāsāk,» Krisja negribīgi piekrita, skatoties uz mani no malas.

Es atteicos piedalīties šādās rupjībās un ar neīstu interesi apglabāju sevi žurnālā «My Dacha». Es vienmēr lasu šo publikāciju, kad man bija slikts garastāvoklis. Protams, nēģeris ciemā parādījās nesen, viņa pagātne ir apšaubāma, un viņš to varēja ļoti labi. Atkal zābaki, kas pārklāti ar mālu. Lai gan, ja es būtu viņa vietā, es vienkārši mazgātu zābakus, ja aiz manis būtu kāda vaina.

Žurka un Šurjaka sāka gatavoties, atkārtojot savu runu, un katram gadījumam viņi nolēma doties paņemt nazi. Tā kā man tik un tā nebija ko darīt, tad negribīgi piekritu iesildīties.

Nolēmis sākt meklēšanu, aptaujājot iedzīvotājus par priesteri, draugs īsto iespēju ilgi negaidīja. Kamēr mēs gājām uz veikala pusi, man izdevās intervēt Zoyku un Baba Nyura, kas stāvēja

pie akas. Viņi par to domāja, bet vienojās, ka priesteris dievkalpojumu nav noturējis baznīcā kopš Lieldienām.

Kamēr mēs gājām uz nēģeru māju, Žurka uzdeva tādu pašu jautājumu pāris citiem vietējiem iedzīvotājiem. Rezultātā viņa sevi tik ļoti piestrādāja, ka sāka sajūsmā ielauzties dzeltenajā mājā ar zaļi nokrāsotajiem slēģiem. Tie laika gaitā bija nolobījušies un izskatījās vairāk skumji nekā eleganti. Es mēģināju viņai atgādināt par «neuzbāzīgu» un «novērot», un Šurjaka ar plecu pagrūda savu draudzeni malā un nostājās priekšā. Pagalmā skaļi reja suns, un pa logu izspraucās odioza ciema iedzīvotāja pinkainā galva.

– Ko tu gribi? – viņš nomurmināja, bez jebkādas pieklājības skatīdamies uz mūsu Lielo trijnieku.

Es steidzos pasmaidīt, Žurka paskatījās pa pagalmu, un Šurjaka sāka runāt par laikapstākļiem. Melnādainais mēģināja viltot pasmaidīt, bet būtu labāk, ja viņš to nedarītu. Viņa smaidis bija, maigi izsakoties, nepatīkams. Lai tā smaidītu, dzīves laikā bija daudz jāredz.

– Ko tu darīji aizvakar vakarā? – Žurka pēkšņi izplāpājās, «nejauši» samīda visus sarunas kanonus.

«Es neko nedarīju, es sēdēju mājās,» nēģeris bija pārsteigts. – Pie manis atnāca mēms vīrietis. Bija viņa vārda diena, tāpēc viņš ieradās ar pudeli. Mēs dzērām un sēdējām pie televizora. Jūs nevarat ar viņu tērzēt... Tad viņš devās mājās. Ko tev vajag?

Žurka vilcinājās, un Maskavas Mākslas teātrī iestājās pauze. Kopumā es nolēmu, ka man ir jāuzņemas iniciatīva savās rokās,

un tieši viņam jautāju par monētu, ar kuru viņš devās pie Jegoroviča.

– Redzi... Mēs arī atradām tādu monētu. Tieši blakus vietai, kur gulēja liķis. Šī sakritība mūs ieinteresēja, un tāpēc...

– Monētu? – Mani pārtrauca nēģeris, kurš līdz tam laikam jau bija iznācis no mājas, apsēdās uz lieveņa un aizsmēķēja cigareti. – Viņa nav mana. Mēmais vīrietis man to iedeva. Viņš lūdza man palīdzēt aizlāpīt juntu, viņam nebija naudas, tāpēc viņš man iedeva dažas vecas lietas. Reti, viņš saka, seni. Jūs to varat pārdot pilsētā. Tāpēc es pajautāju Jegorovičam, vai monēta ir dārga vai vienkārši muļķības.

– Kur mēmais dabūja šo monētu?

– Šķita, ka viņš ar zīmēm rādīja, ka to izraka dārzā. Kāpēc tu tā izskaties? Kaut kā atradi arī monētu. Un kāda man atšķirība? – nēģeris atbildi nomurmināja, aizdomīgi lūkodamies uz mums. – Vai arī jūs nolēmāt, ka es nogalināju šo puisī monētas dēļ? Zaķis plāpāja tā, it kā vīrietim būtu līdzī nauda...

«Nē, nē, mēs tikai konsultēsimies,» es noklepoju, virzīdamies uz sāniem uz izeju. Žurka un Šurjaka ātri metās man pakaļ. Steidzīgi atkāpušies zem nēģera draudīgā skatiena, mēs klaiņojām pa ielu, spārdīdami putekļus ar gumijas čalām.

«Izrādās, ka tajā naktī vārti čīkstēja, jo nēģeris atstāja mēmu cilvēku?» – Krisja skaļi domāja. – Nu, viņš zināja arī par naudu, varēja mani nejauši pamanīt... Un viņam bija monēta, izrādās, ka arī viņš varēja atrast to dārgumu. Mana tante sen stāstīja, ka daži mēmi radnieki kalpojuši zem kungiem.

– Nu, izklaidēsimies ar mēmajiem? – Šurjaka ierosināja, tad saprata sava izteikuma absurdumu un pārdomāja. Bet mēs tomēr nolēmām apmeklēt mēmi (kaut arī ar neskaidru mērķi). Turklāt viņi vienkārši gāja garām viņa būdiņai, ik pa laikam saraustīti. Pagalmā mūs nereja sarkans suns, kurš visā ciematā bija pazīstams ar savu modrību, un sapratām, ka saimnieka nav mājās.

«Droši vien makšķerēšanas braucienā,» Šuriks paraustīja plecus, bet katram gadījumam arī pieklauvēja pie durvīm.

Un mēs devāmies uz upi. Kopš rīta karstums bija jūtami cēlies, un pat domāju, vai nevajadzētu nopeldēties, bet upe šodien izskatījās tik netīra, ar dubļainām putām un milzīgu daudzumu dažādu atkritumu, kas lēnām peldēja mums garām, ka es uzreiz ne jūtos tā. Arī krastā nevienu makšķernieku neredzējām, tāpēc atgriezāmies pavisam nelaimīgi. Pa ceļam tikko pabraucām garām Vlada mājai un varējām viņu pašu redzēt – piepūšamajā baseinā un ar alus pudeli. Viņš pārmaiņus uzklāja to uz lūpām un tad uz galvas. Kopumā mēs nedaudz uzkavējāmies Vlada pagalmā: Žurka čukstēja, ka viņam ir izslāpis, Šurjaka ļoti vēlējas iegremdēties baseinā, un es vienkārši laimīgi izstiepu kājas ābeles ēnā uz vecā krēsla.

Un tieši tad, kad es mēģināju atslābināties, pēkšņi žoga bedrē parādījās Kitijas galva brašajā bandānā. Viņš pārmetoši paskatījās uz mani, pēc kā ar nelielām grūtībām izspiedās cauri spraugai. Ukha, treniņbiksēs un basām kājām, iekāpa nākamais ar priecīgu smaidu uz lūpām, ko nesabojāja intelekts.

– Vai mēs atpūšamies? – viņš jautri jautāja, un Vlads viņu sveicināja ar alu, kad viņš parādījās.

– Lieliski, puisi! Nāc iekšā! Iedomājies, kad tu vakar aizgāji, es satiku savus kaimiņus. Viņi ieradās arī makšķerēt. Dzīvespriecīgi puisi, gandrīz līdz rītam sēdējām dzerot alu.

«Priecīgs nav īstais vārds,» es atbildēju, «tu smiesies.» Tāpēc tu izskaties tik slikti. Alkoholisms neko labu nenesīs.

– Jā, es vispār nedzeru. Tātad, dažreiz alus, bet darbā vispār nekā. Pozitīvs no visām pusēm. Tātad tu vari uz mani paļauties, – Vlads mājīgi pabeidza, pasniedzot man aizmigloto pudeli, kuru es, godam, atraidīju. Un viņa vienkārši prasīja ūdeni.

Mūsu apspiedēji nez kāpēc neuzdrošinājās kaimiņu priekšā aktualizēt naudas tēmu, izliekoties, ka mēs visi esam šeit sapulcējušies nejauši. Šuriks un Krisja bija neizpratnē, bet to neizrādīja, un mēs nedaudz papļāpājām par to, cik labi un pat veselīgi ir dzert alu, sēžot dārzā zem ābeles.

Kitija un Auss, paģiras, šķiet, bija pilnībā aizmirsuši par savu biznesu un sāka bezrūpīgi mesties baseinā. Žurka un Šuriks sižeta beigās ieraudzīja žurkai nepazīstamu kaķi un sāka to pabarot ar aunu. No dīkstāves mēs ar Vladu sākām sazināties. Par visiem dzīves pamatprincipiem mēs ar viņu bijām apskaužami vienisprātis. Nolēmu, ka viltīgais puisis tikai cenšas man izpatikt, tāpēc nolēmu spēlēt kopā ar viņu. Vispār es attēloju prieku, ka viņš un es esam radniecīgas dvēseles.

Apsprieduši savas iecienītākās dziesmas un filmas, mēs sasniedzām pārsteidzošus savstarpējās sapratnes augstumus un

ar ieinteresētiem skatieniem sākām paust savas nepārspējamās jūtas.

Bandītu aizdomīgā līdzjūtība lika domāt, un, neskatoties uz patīkamo kompāniju, es steidzos doties atvaļinājumā. Vlads vēl paguva likt man apsoltīt vakarā pastaigāties pa ciematu. Žurka un Šuriks arī atcerējās šo labvēlību un negribīgi traucās man pakal.

Pēc pusdienām mēs trīs klejojām pa ciematu un uzmācām visus ar jautājumiem par priesteri, kas izraisīja dzīvu neizpratni cilvēku sejās. Vietējie iedzīvotāji vai nu redzēja priesteri, vai arī neredzēja viņu vispār. Liecības bija dažādas arī par vīrieti melnajā apmetnī. Izrādījās, ka melnais apmetnis dažkārt pazibēja nejaušu garāmgājēju acu priekšā, taču neviens neuztraucās paskatīties uz tā īpašnieku. Visi zināja, ka kapelā notiek celtniecība un ka nāk daži cilvēki. Vārdu sakot, ciema iedzīvotāji bija tālu no garīgām lietām un nepievērsa īpašu uzmanību.

Mēms, starp citu, nekad neparādījās, bet izrādījās, ka Zoyka, šķiet, bija viņu redzējusi pagājušajā naktī. Viņš it kā devās makšķerēt, lai noķertu samsu (to viņš ar žestiem demonstrēja Zoikai). Viņš parasti ķēra sams pirms došanās pie savas māsas uz pilsētu, skaidroja Zoika. Tas nozīmē, ka viņš varētu viegli doties vizītē. Šķiet, ka viņam vairs nav kur iet. Nez kāpēc jau tad mani sāka mocīt neskaidrās šaubas, bet dienas burzma apslāpēja manu iekšējo balsi.

Līdz vakaram ciematā izplatījās baumas, ka mēs bieži ejam uz pilskalnu, kas nozīmē, ka esam sektanti ar izteiktu aizspriedumu pret sātānismu un ka mēs medījām priesteri ar

ļautiem nodomiem. Un vispār kaut kā dīvaini, ka līķi atradām mēs, jo agrāk ciemā līķu nebija. Zaķis pat piedraudēja pie veikala satiktajai Šurajakai ar ugunīgu ellī. Tiesa, Zaķa zināšanas par Bībeli bija tālu no patiesības, tāpēc viņš galvenokārt draudēja ar hiēnām un citiem zīdītājiem.

– Kāpēc jūs visi skraidāt pa ciemu kā Trīs musketieri? – tante jautāja, vakariņās aizdomīgi uzlūkodama mani. – Kad esat atradis šo puisi, jūs vienkārši nejūtaties kā pats. Protams, es visu saprotu, tas rada stresu, bet tu esi jauna meitene, par to nav jāuztraucas. Jūs nekad mūžā neko tādu neredzēsīt...

Es nestāstīju savai tantei par savām nepatīkšanām, nebija jēgas viņu uztraukties par šiem bandu kariem. Protams, man bija domas aizbraukt uz pilsētu, lai nepakļautu tanti briesmām. Bet, pirmkārt, es nevarēju atstāt Krisiju un Šuriku, lai viņi šo lietu kārtotu vienus. Jā, un man vajadzētu palīdzēt tantei ar gultām... Varbūt es negribēju sev to atzīt, bet bija kaut kas cits, kas mani turēja ciema tuvumā...

Bet šodien mēs ar tanti nolēmām atpūsties no gultām un devāmies uz pirti. Mana tante bija liela pāršānās lietpratēja, un pēc stundas vienojāmies, ka pirts vien ir tā vērtā, lai te atbrauktu atvaļinājumā.

Gandrīz priecīgs un mierīgs izgāju no pirts, bet problēmas atgādināja par sevi, tiklīdz tuvojāmies vārtiem. Tur mani jau gaidīja Šuriks, Krisja un nez kāpēc Vlads. Lai gan šķita, ka ejam kopā pastaigāties.

«Šī pāra nav miera,» es nopūtos un devos viņiem pretī.

– Glashka, mēmais noslika! – aizsmakusi no šausmām, Krisja satvēra manu roku. Tante, to dzirdot, noelsās, pie mums pienāca onkulis Miša, un pēc pāris minūtēm pie mūsu vārtiem jau bija sapulcējusies kārtīga kompānija.

Izrādās, ka Vlads pirmais pamanīja tukšo laivu no mājas loga. Viņa bija izskalota krastā, un ap viņu griezās sarkans suns, izmisīgi gaudot. Vlads apskatīja laivu, kurā atradās sams ķērājs, tukša pudele ar kaut ko alkoholu un maisiņš ar uzkodām. Ar to viss būtu beidzies, bet tad upei tuvojās nēģeris (pēc Vlada teiktā, ļoti iedegis vīrietis). Pazīdams mēma laivu, viņš satraucās, garām skrienošais Zaķis atcerējās, ka arī mēs meklējām mēmi, taču neviens viņu nebija redzējis kopš vakara.

Un tad satraukti līdzpilsoņi skrēja gar krastu un ieraudzīja niedrēs iesprūdušu cepurīti, ko nēģeris atpazīna par sava drauga galvassegu. Kopumā bilde bija bēdīga.

Tika izsaukti ūdenslīdēji, taču liķa meklēšanu varēja apgrūtināt straume. Un tad meklētājiem paveicās: liķis iekrita bedrē netālu no krasta, tur valdīja miers, un noslikušo ātri vien izcēla no ūdens.

«Ja viņš būtu iekritis ūdenī slīkšanas brīdī, viņš būtu aiznests gandrīz acumirkli, un vēlāk būtu grūti noskaidrot, kur tieši,» skaidroja Vlads.

Visu šo detaļu laikā es sāku trīcēt, un es mēģināju atšķirties no rosīgā pūļa. Kāds kļiedza, kāds raudāja, un mana tante jau piekrita palīdzēt noorganizēt «nelaiķa» modināšanu kopā ar tropisko sievieti, kas pienāca pie mūsu žoga. Vismaz kaut kas

pozitīvs: šķita, ka vecie ienaidnieki atkal sāk sazināties.

Vlads uzmanīgi uzmeta savu sporta kreklu man pār pleciem, un mēs kaut kur klejojām uz priekšu. Žurka un Šuriks sekoja aiz muguras. Tajā pašā laikā draugs grauza krekeri un skaidri par kaut ko domāja. Šuriks nervozi noglāstīja man jau pazīstamo piebalto kaķi, kuru viņš turēja kā sajūgu zem rokas. Es ļoti gribēju pārrunāt šīs ziņas ar Žurku un Šuriku, jo mēma negaidītā nāve man tagad šķita ārkārtīgi aizdomīga. Pirms mums bija laiks parunāt par mēmi ar nēģeri, še tev! Un, ja viņš gudri pagrieza galdus pret savu biedru, un tad...

Zaķis uz velosipēda mūs apdzina. Viņš steidzās izplatīt ziņas pa visu ciematu, pa ceļam skaļi vaimanādams un uzreiz uzrunādams visus:

«Pagājušajā naktī bija mākonis, visi ciematā zina, ka, ja mākonis atrodas virs upes labajā pusē, tas neizklīdīs.» Tas nozīmē, ka līs lietus. Kāpēc viņš devās makšķerēt, enerģiskais klaips!

«Atvainojiet, ja es iejaucos savā biznesā,» Vlads noklepojās, «bet šis noslīkušais cilvēks... vai viņš jums bija kāds radnieks?» Tādā ziņā, ka viņa nāve uz tevi atstāja tik spēcīgu iespaidu... Un tas vīrietis, nu, kā nēģeris, viņš teica, ka tu pa dienu meklē noslīkušu cilvēku. Par ko?

«Redzi, kāds viltīgs cilvēks,» es nodomāju, ievērodams, cik gudri Vlads bija ieguvis pārliecību un tagad no visa spēka uzdod jautājumus. No neizbēgamās atbildes mani negaidīti izglāba nēģeris, kurš ātri vien panāca mūsu kompāniju.

«Mums jārunā,» viņš nomurmināja, vedot mani malā. Pārējie sastinga mazliet tālāk un meta ziņkārīgus skatienus mūsu virzienā.

«Tu esi lielgalvis no visiem,» nēģeris iesāka ar rupjiem glaimiem, aizdedzinot cigareti. – Es saprotu, ka tu meklē naudu, kas tam puisim bija līdzī? Es redzēju šos lielas sejas puisus, kuri ieradās ciemā. Interese ir rakstīta pa visu seju. Neatbildi, man tas nav svarīgi. Es jums pateikšu: man tas viss nepatīk. Lehs nevarēja (es pat uzreiz nesapratu, ka mēs runājam par mēmi) noslīcināt sevi. Uz upes viņš ir bijis kopš bērnības, kā zivs ūdenī. Un viņš nedotos makšķerēt lietū, Zaķis ir tepat.

– Kāpēc viņš devās uz upi?

– Par to es domāju. Es pateicu patiesību par monētu, viņš to atnesa. Tikai es neizstāstīju visu. Lehs, cik piedzēries, ir uzticīgs, kā bērns. Viņš ar zīmēm man paskaidroja, ka šķiet, ka monēta nākusi no viņa vecmāmiņas, lai gan es zinu, ka viņš melo. Viņa tētis jau sen būtu to visu izdzēris. Bet viņš gribēja aizlāpīt jumtu un lāpīja bēniņos, man šķiet, ka viņš atrada dažas piezīmes. Viņi teica, ka viņa vecvectēvs kalpoja pie kungiem. Varbūt viņš kaut kur atzīmēja vietu. Man pat šķiet, ka es redzēju dažus papīra gabalus uz viņa galda, bet tad es tam nepievērsu nekādu uzmanību. Nedēļu iepriekš viņš man lūdza metāla detektoru, piemēram, lai savāktu nagus pagalmā. Piemēram, mana māsa ar vīru nāks palīgā jumtu, ievēdīs mašīnu pagalmā, un tur viņam ir izgāztuve.

«Vai jūs tiešām esat nolēmis, ka viņš atrada dārgumu?»

– Nu, ja es zinātu, kur meklēt, kāpēc ne? Paskaties, kas gulēja starp pakām laivā. Neviens uz lietu neskatījās, bet es paskatījos – tad nēģeris, atskatoties, ātri atvēra plaukstu un parādīja man vēl vienu monētu, kas izskatījās no zelta.

Viņa viņai uzsvilpa:

– Pieņemsim, ka monēta ir nepārprotami sena un, iespējams, dārga. Bet kāds ar to sakars viņa nāvei?

– Un tas, ka atrasto dārgumu viņš gribēja noslēcināt upē, lai tas netiktu aplaupīts. Novadpētnieks pēdējā lekcijā mums stāstīja, ka daudzas leģendas par dārgumiem saistās ar ezeriem un upēm. Es pat lasīju par kādu ezeru, kur, šķiet, ir zelta un dārglietu mucas. Viņi saka, ka tos paslēpis zemes īpašnieks, kurš dzīvoja kalnā virs ezera, kad viņam uzbruka laupītāji. Atceros, Lehs toreiz bija ļoti pārsteigts. Tāpēc es nolēmu to atkārtot. Un kāds par to uzzināja un ātri nosūtīja viņu upē.

– Protams, neapvainojies, bet šim piemērotākais kandidāts...

– Es, vai kā? Piekrītu. Nekautrējies, runā. Padomā tikai, kāpēc lai es tevi traucētu?

– Novērsiet aizdomas no sevis. Un vispār... Tieši tā, kāpēc viņi ar mani sazinājās? Labāk to visu sīkāk pastāsti rajona policistam.

– Kurš mani klausīs? Jūs saprotat, Leha dzēra, nav neviena, kas uzstātu uz izmeklēšanu. Viņi teiks, ka tā ir ierasta lieta... Bet man nevajag citu, man jau ir pietiekami daudz sava. Es izdomāšu stāstus – tie atkal pielodēs termiņu lieliskai dzīvei. Es gribu dzīvot mierā. Un tā es domāju: šie purni viņu noslēcināja.

– Kāpēc jūs...

– Labi, klausies. Naktī pirms vīrieša nogalināšanas es devos uz Lehu. Es parasti savācu kaulus viņa mazajam sunim, viņa vienmēr ir izsalkusi. Un tad man salūza ledusskapis. Es domāju, ka labais iet bojā, nevis ziema, tēja. Nu es nolēmu pastaigāties. Mājās viņš nebija, bet suni nez kāpēc bija piesējis. Bet es šo neatceros. Viņš nevēlējās, lai Ryzhulya viņam sekotu, izrādās? Nu es aizklīdu mājās, bet paņēmu īsceļu un gribēju iet gar upi. Neskaties tā, skaidrs, ka es pie viņa negāju tikai kaulu dēļ... Nu, paņēmu pudeli līdzi, izdomāju, ka iedzersim mazo. Lai labāk gulētu. Tāpēc es devos viņu meklēt.

– Tātad tu toreiz čaukstīji akācijas kokā? – atcerējos savas nakts bailes.

– Viņš nečaukstēja, bet devās ceļā. Es gribēju skatīties Leku, man bija ļoti ziņkārīgs, kāpēc viņš naktī skraida? Kopumā man izrādījās taisnība. Viņš klīda apkārt ar metāla detektoru tieši tajās vietās, kur vīrietis bija pienaglots. Un, kad atradāt līķi, ieradās policija, es atkal devos pie viņa un devu mājienu, ka esmu viņu redzējusi iepriekšējā dienā netālu no pilskalna. Viņš trīcēja no visa ķermeņa, ņaudēja kā govys. Man bija bail, ka viņa sirds apstāsies. Īsāk sakot, es tā domāju: Leha atrada dažus papīrus, aptuveni saprata, kur tie varētu būt aprakti, un sāka staigāt apkārt. Es domāju, ka viņi tos slēpa dažādās vietās. Lai viņi visu uzreiz neizrok. Sākumā Lekha atrada tikai dažas no monētām. Taču cerēju uz vairāk, tāpēc pa nakti staigāju apkārt, lai nepiesaistītu uzmanību. Tajā naktī viņi tur sastapa vīrieti. Šis

jaunpīnācējs, izrādās, arī devies uz turieni ne velti – viņam bija līdzī nāuda. Un es nezinu, kas notika tālāk. Bet tā kā puisis ir miris un nāuda netika atrasta, varat iedomāties. Aiz bailēm Lehs varēja viņu pagrūst vai sist ar lāpstu un tad paņemt nāudu. Bet par lielu nāudu un jums ir jāmaksā daudz, krūzes neesmu es, viņi nestāvēja ceremonijā ar viņu. Viņi to izdomāja un nosūtīja zivīm kā barību.

«Tad pēc lietu loģikas viņiem šodien vajadzētu izvākties,» es nomurmināju, lai gan noteikti zināju, ka mēmais neņēma nāudu no mirušā. Tā kā mums tie bija ar Krisju. Bet kur viņi devās pēc tam? Ja viss ir tā, kā saka nēģeris, tad mēmais varēja paslēpties krūmos un redzēt, kā mēs ar Žurku nejauši satvērām somu. Tad viņš izdomāja viņu atrašanās vietu, paņēma tās un pēc tam kļuva par Kitijas un Ausas upuri, kuri sagraba ne tikai viņu nāudu, bet arī atrastās monētas? Nē, tas ir muļķības. Viņi ziņotu, ka atraduši nāudu. Lai gan kāpēc viņiem būtu mums jāziņo? Kopumā jautājumi tikai pieauga.

– Labi, ir vērts padomāt. Ko tu no manis vēlies? – es nopūtos.

«Es jums laipni iesaku: neskrien un nemeklē šo nāudu.» Jūs radīsīt problēmas tikai sev. Šie blēži viņus paņēma – un tas bija labi. Policistiem jūs neko nepierādīsīt, bet jūs varat ciest no šiem bandītiem. Es domāju, ka viņi gribēja satvert Lehu aiz krūtīm, un tad viņš pats nonāca pie upes. Un pat ar monētām. Tātad viņi uzreiz atrisināja divas problēmas. «Tas viss ir caur šo sasodīto nāudu,» nēģeris spļāva un, pamādams ar roku, aizklīda uz savu pagalmu.

Atgriezoties pie savas ģimenes, es paskaidroju, ka nēģeris lūdza Žurku un mani palīdzēt organizēt modināšanu un iztīrīt mēmo māju.

«Tev ir ļoti skumjas acis,» Vlads apbrīnojami apskāva mani, vedot atpakaļ uz māju. – Man šķiet, ka tev ir dažas problēmas. Esmu jurists, es jūtu, kad cilvēkam ir vajadzīga palīdzība. Tu vari man ticēt.

«Man nav nekādu problēmu,» es noņēmu viņa roku no sava pleca. – Bez tam, ka mans atvaļinājums norit ļoti savdabīgi.

Acīmredzamu iemeslu dēļ mūsu vakara pastaiga tika atcelta. Atvadoties, Vlads paskatījās uz mani ar ilgas pilnām acīm, bet es viņu ignorēju. Kad es grasījos ienākt mājā, viņi no aiz stūra klusi svilpa. Žurka un Šuriks paspēja aizskriet uz manu māju, ejot pa mežu pa īsceļu, un jau gaidīja mani. Viņi dega ziņkārībā. Nācās vēlreiz pārstāstīt to, ko nēģeris man konfidenciāli stāstīja.

– Vai jūs domājat, ka Kitija un Auss varētu noslīcināt cilvēku? – novilku, apsēdos tieši uz zāles.

«Vienkārši,» Šuriks iesmējās, un es ieteicu viņam iet uz priekšu un piezvanīt mūsu apspiedējiem.

«Ja nēģerim ir taisnība, viņiem šeit vairs nav ko darīt.» Pārbaudīsim to.

Pēc minūtes apmulsušais Šurjaka nospieda beigu pogu un skatījās uz mums ar mokām sejā:

«Kaķis teica, ka viņam vairs nav sūdzību, un lūdza mūs aizmirst visu, piemēram, sliktu sapni.» Tik apmierināts... Kas tas ir?

«Un tā arī notiek,» es nomurmināju. – Izrādās, viņiem jau ir nauda. Zvaniet Vladam, pajautājiet, kad viņi izvācās.

Vlads nekavējoties atbildēja un apstiprināja, ka viņa kaimiņi izvācās tieši pēc tam, kad bija viņu apciemojuši. Viņi teica, ka viņus steidzami izsauca atpakaļ uz darbu. Un Vlads, kurš nezināja par uzstādīšanu, sacīja, ka viņam ir garlaicīgi un viņš neiebilstu ar mani pavadīt vakaru, jo es viņam ļoti patiku, bet es biju «krams». Un viņš baidās, ka neizraisa manī abpusējas sajūtas. Turklāt apstākļi neveicina mūsu ciešo saziņu. To man nodeva nosarkusis Šuriks. Žurka nez kāpēc ātri nolaida skatienu, un es īgni to pamāju, bet uzreiz atkal aizdomīgi lūkojos viņā.

«Glashka, piedod, bet es Vladam mazliet pastāstīju par tevi un Mironu,» viņa nekavējoties steidzās nožēlot grēkus. – Šis Vlads ieradās manā veikalā, tāpēc pajautāsim. Es esmu tikai labs... Viņa teica, ka tu neesi atguvies no šķiršanās ar nelieti, un viss. Ak, piedodiet, viņš tik viltīgi jautāja... Uzreiz redzams, ka advokāts ir nātru sēkla. Es pat nepamanīju, kā viņam visu izstāstīju.

– Un par naudu? – es noelsos, bet Krisja steidzās mani nomierināt:

– Protams, nē. Tikai par to, ka viņa «kaimiņi» ir slikti cilvēki un ka viņam vairs nevajadzētu kopā ar viņiem dzert, jo jūs to nepiekrītat. Piedod man. Vai jūs domājat, ka esat iekļuvis par velti? Vai tu mani aizbiedēji?

«Nekas, kaut kā,» es pamāju ar roku no bezcerības.

Kopumā mēs devāmies gulēt nomāktā noskaņojumā. Šķita, ka

bija vērts priecāties, ka pret mums vairs nebija nekādu pretenziju no bandītiem. Bet mēmā nāve mani vajāja: vai tiešām viņš tika nogalināts tās sasodītās naudas dēļ? Klusēt par to nozīmē piesegt noziedzniekus. Bet bija arī biedējoši atmāskot savu galvu, nevis tikai savu. Pozitīvais aspekts bija tas, ka Vlads, šķiet, nebija iesaistīts noziegumos, taču pat šeit to bija grūti pateikt. Žurka viņam arī pateica Dievs zina ko. Labi, pagaidīsim un redzēsim. Un vispār visiem mūsu minējumiem vēl nav bijis apstiprinājuma, tāpēc nebija par ko runāt.

14 nodaļa

Nākamajā dienā, protams, visi ciematā ņurdēja tikai par vienu lietu. No rīta tante devās palīdzēt mēmajai māšai, kura bija ieradusies ar bērnu ceremoniju, un es iegāju Šurjakas pagalmā.

«Lieliski, Glashka,» tēvocis Miša mani sveicināja, smēķēdams uz gruvešiem ar Zaķi. «Un tu nebūsi slims,» es atbildēju, cieši skatoties uz aizdomīgi skumjo Zaķi. Viņš bija dīvaini prātīgs, un tas viņu acīmredzot padarīja vēl vairāk skumjākus.

Redzot manu jautājošo skatienu, viņš paskaidroja:

– Tas viss, es beigšu dzert. Amba. Lehs šī iemesla dēļ noslīka...

«Iljičs piezvanīja,» paskaidroja onkulis Miša. «Viņš saka, ka mūsu mēmais nevis vienkārši noslīka, bet arī paņēma degvīnu.» Viņš, kā parasti, paņēma līdzī pudeli, taču laivā viņam kļuva slikti, viņš iekrita ūdenī. Un kur viņš dabūja šos apdegušos atkritumus? Mūsu veikalā viss šķiet tīrs. Pārbaudes sāksies tagad...

«Es tikai gatavojos viņu satikt, es gribēju iedzert, kā draugs, kā kaimiņš.» Kāpēc viņš mani nesagaidīja? – Zaķis žēlojās. – Man bija labs mēness spīdums, savs, ar liepziedu pielietis. Tikko satiku Jegoroviču pie pagrieziena un kārtīgi pajautāju, vai liepa noder? Vai tas, tā teikt, neskar vīriešu biznesu? Agrāk gatavoju ar piparmētru, un tad uzzināju... Nu, ne par to mēs runājam.

«Zaķis gribēja iedzert ar mēmi, bet neatrada viņu,» tēvocis Miša atkal darbojās kā tulks. «Tagad viņš mirst, ka būtu varējis to apturēt.» Un es viņam saku: priecājies, ka viņu nesatīci. Jūs izdzertu savu, un tad tas nešķiet daudz. It kā es nezīnu. Tad izdegusī pudele būtu beigusies. Tur būtu nevis viens līķis, bet divi.

Šajā brīdī Zaķis nolēja skopu zaķa asaru un uzkāpa pēc jaunas cigaretes, un es lēnām izgāju no pagalma. Kā parasti, es atradu Šuriku Žurkas veikalā.

«Neviens viņu nav noslīcināja, viņš bija saindējies ar degvīnu,» es nomurmināju, uzkāpjot bodē pēc saldējuma. Ilgi nācās rakties pa pakām, lai atrastu savu favorītu – «Gourmand». Pat Žurkas saldējums bija briesmīgs haoss, nemaz nerunājot par viņas ilgi cieto galvu.

– Un kas notiek? – Šuriks saskrāpēja pakausi.

«Mūsu pārdevēja no Žukovas to pārdod, es jums teicu,» Krisja atdzīvojās.

– Ja klusais dārgums tika atrasts un neviens to nenogalināja, kur tad ir monētas? Varbūt viņam tiešām izdevās tās noslēpt apakšā? Paņēmu kaut kādu kastīti vai burciņu...

– Vladam uz makšķerlauklas ir magnēts, īpašs, meklēšanas magnēts! – Šuriks bija sajūsmā. «Kad mēs satikāmies makšķerēšanas laikā, viņš tikai spēlējās ar to.» Viņš izvilka kādu vecu cirvi. Es varu palūgt kādu laiku.

– Kā jūs viņam izskaidrosit mūsu interesi? – Krisja neticīgi skatījās viņā.

Šuriks teica, ka noteikti kaut ko izdomās, un metās upes virzienā. Man pat nebija laika izdomāt, kāpēc mums tas viss bija vajadzīgs. Tomēr viņu mulķīgās idejas mani slikti ietekmēja.

Kopumā dimanta spīdums mani pamudināja un mudināja darīt neizskatīgas lietas. Krisija kaut ko nomurmināja garā «varbūt man tagad paveiksies», bet es izvēlējos nedomāt par to, ko viņa domā.

Kamēr Žurkas uzmanību novērsa klienti, es devos ārā apēst savu saldējumu. Netālu no lieveņa kopā ar Borusu griezās mēms sarkans suns. Ieraugot mani, viņa izmisīgi iesaucās un it kā parakstījās, lai es viņai sekoju. Tāpat kā Alise seko baltajam trusim. Protams, es neticēju savām acīm, bet tad Žurka, kas bija slēgusi veikalu pusdienās, iznāca un apstiprināja manus minējumus.

– Paskaties, Ryzhulya mūs kaut kur sauc! Viņš vēlas, lai mēs pabeigtu saimnieka iesāktos darbus.

– Runājot par? Viņas īpašnieks, iespējams, ir nogalinājis vīrieti, vai vēlaties sekot viņa pēdās? – sarkastiski jautāju.

«Mums ir jāatrod tas, ko viņš gribēja slēpt.» Naudai gulst ūdenī neder. Jā, Ryzhulya? Mēs izmantosim šo naudu, lai izveidotu patversmi Ryzhulai un citiem suņiem,» sacīja Žurka, skrāpējot suni aiz auss.

Suns it kā sajūsmā luncināja asti, atkal auroja un pārliecinoši veda mūs uz upi. Shuryayka jau metās mums pretī, satvēris somu ar izvilkto magnētu pie krūtīm.

«Vlads tikai brauca uz pilsētu darba darīšanās, tāpēc viņš

pat neko nejautāja,» viņš kļiedza, skrienot garām. – Tagad par piepūšamo laivu – un atpakaļ.

Es jutu kaut kādu satraukumu, jo man pēkšņi uznāca prātā, ka Vlads drīz varēs aizbraukt uz pilsētu uz visiem laikiem. Es pat nezinu, uz cik dienām viņš īrēja māju. Ciemats atkal kļūs garlaicīgs, un nebūs kam sūkāt vēderu. Man pat nebija laika domāt par to, kas šajā ir vairāk – plusi vai mīnusi, jo visu šo laiku mēs ar Žurku aktīvi pārvietojāmies gar krastu aiz nemierīgā suņa. Noskrējusi krietnu gabalu no lēzenā krasta, kur vietējie iedzīvotāji parasti peldējās, viņa pēkšņi apsēdās ar savu krājkasīti pie aizauguša vītola. Lejā atradās niedru biezokņi, kuros atrasta tās saimnieka cepure.

«Uh, es esmu nosvīdis,» Šurjaka, kas atgriezās ar laivu, priecīgi izdvesa.

– Ryzhulya mums parāda vietu!

– Nu, tas ir lieliski, tagad mēs krāpsimies un dosimies pēc dārgumiem.

– Kā tu tās dabūsi? – Krisja šaubījās. – Viņi droši vien nepeld upes vidū.

Kopumā es neapraktīšu, kā mēs trīs iekāpām laivā un pavadījām pamatīgas divas stundas, metot magnētu ūdenī. Jāpiebilst, ka kopā ar mums divvietīgajā laivā iekāpa nekaunīgais Borusja ar savu nūju, kurš kādā brīdī nolēma pamest malu un sāka lēkāt apkārt kā trakais. Diemžēl nepamanījām, ka no viņa sagrābtās nūjas izspraucās neliela nagla, un kādā brīdī laivā parādījās bedre. Līdz tam laikam, ja neskaita pāris sarūsējušus

nagus un tukšu kafijas bundžu, neko nebijām paspējuši noķert. Laiva sāka svilpt un iztukšot, Borusja gaudoja, un mēs steigšus airējām uz krastu, nokļūdami no ļauna ceļa.

Turklāt pēc pusdienām upes tuvumā sāka parādīties cilvēki, tāpēc labi, ka samazinājām meklēšanas pasākumus. Soma ar magnētu pievilka man pie rokām, Šurjaka tik tikko traucās līdzī, vilkdama bojāto laivu un sūkni, un Žurka vilka savas slapjās drēbes. Un tikai Borusja jautri locījās kā ērzelis, dižojoties Rižuļas priekšā.

Baranoks tikai virzījās uz mums. Pat nepaspējis sasveicināties, viņš uzreiz aizdomīgi skatījās uz mūsu bagāžu.

– Vai jūs noķērāt daudz zivju?

«Kas tur par zivi, tikai laiva bija caurdurta,» Šuriks nomurmināja, neapmierināti pamādams ar roku.

– Vai jūs domājat, ka esmu muļķis, es neredzu? – aizkaitinātais Baranoks dusmīgi nomurmināja. – Mēs noķērām visas zivis. Droši vien ar elektrisko makšķeri? Tāpēc es pateikšu Jegorovičam, lai viņš ziņo drošības organizācijai, jūs esat draņķīgie malumednieki.

Viņš ilgi zvērēja, paspieda mums ar dūri, un Krisija nopūtās:

– Šis nenomierināsies. Baigais ķildnieks. Es jums saku, es izdzēru visas savas asinis suņu dēļ. Un, kad runa ir par zivīm, viņš parasti ir šausmīgi skaudīgs, viņš īsti nezina, kā pats noķert zivis. Tagad viņš tērzes pa ciematu...

«Nu, mēs nevarējām viņam parādīt magnētu,» es pacēlu rokas. «Tad viņš būtu sadauzījis kaut ko citu visā ciematā.»

Vispār noskaņojums bija šausmīgs. Slapji, dusmīgi un nolādēti devāmies mājās. Mana tante atnāca, lai pabarotu mani pusdienās, un atkal metās prom – šoreiz uz Tropicanku. Viņi vienojās tur sasmalcināt salātus, jo mēmo mājā tika iztīrīti Augean staļļi. Šuriks aizzīmogoja laivu un brīvprātīgi pieteicās vēlreiz mēģināt atstāt magnētu upē, taču mēs ar Krisju atteicāmies piedalīties šajā pasākumā.

Es kaut kā nejauši gāju uz veikalu, lai nopirktu maizi, un atpakaļceļā gāju garām Vlada mājai – tā joprojām bija slēgta. Tas man radīja dažas sliktas domas: Krisja viņam teica pārāk daudz, un viņš nolēma nesaistīties ar «pamesto sievieti». Ko darīt, ja viņš vispār neatgriezīsies, es uzreiz sevi pārliecināju, ka viss ir uz labu un ka man patiesībā vajadzētu atlikt attiecības? Un noteikti nevajadzētu steigties ar pirmo satikto cilvēku. Bet nez kāpēc bija skumji. Vispār kaut kā, pašam nemanot, iegāju pagalmā, apsēdos uz lieveņa, skatījos pagalmā un mēģināju durvis. Un pēkšņi es pamanīju, ka verandas logs nav cieši aizvērts... Protams, mana rīcība bija ārkārtīgi nepedagoģiska, bet visi šie pēdējo dienu noslēpumi bija ļoti mokoši. Pavādījis tikai desmit minūtes mājā, es atradu to, ko meklēju, bet ļoti baidījos atrast. Un šis pārsteigums bija vairāk negaidīts nekā patīkams.

Atceļā es vēlreiz paskatījos uz Rat's veikalu. Šoreiz – klaipiņam. Bet pagalmā mani sagaidīja arī pārsteigums: sēžot uz mājas sliekšņa... bēdīgā Mairona.

– Kā tu šeit nonāci? – Es dabiski biju pārsteigts.

– Alena man teica, ka tu zvanīji. Atcerējos par tavu tanti...

Un pēkšņi... Zini, tāda melnholija man pieķērās pat cilpā.

– Es domāju, ka tu vienkārši aizbēgi no problēmām, jo tavai Alēnai ir problēmas. Lai gan, pēc manas informācijas, nauda tika atrasta. Neprasi man kā. Es pats nezinu.

– Pietiekami par šo. Esmu noguris no visa šī stāsta. Alena būtībā man ir svešinieks. Bet tu... Liksim mieru!

– Mairon, vai tu esi pārkarsusi saulē? Tu esi nodevējs un nelietis...

– Piekrītu, Aglaja. Sāksim visu no jauna, tikai tu un es. Jā, es kļūdījos, bet Alena... viņa kaut ko izdomāja sev. Es viņai neko nesolīju. Un vispār es piestāju, lai atbalstītu viņu, tā teikt, ģimeniskā veidā. Es uzzināju par savu onkuli, viņš solīja palīdzēt darbā, bet viņš nokļuva cietumā. Labi, ka viņam vēl ir kādas sakarības. Un viņš man sazinājās ar draugu, kurš man palīdzēja iegūt darbu kazino. Tiesa, arī tur neveicās īpaši labi. Nu zini...

– Parādi? – es nopūtos, un Mairons, lai neatbildētu uz neveikliem jautājumiem, pēkšņi satvēra mani savās rokās, izbrauca ar roku man cauri matiem un garšīgi noskūpstīja.

No pārsteiguma es nosmaku, nosmaku un biju ļoti dabiski sašutis, bet Maironu tas nesajūsmināja. Viņš pamatīgi aizrāvās un reaģēja tikai uz vārtu atvēršanas skaņu. Beidzot izrāvos un arī pagriezu galvu uz sāniem, tajā pašā laikā cenšoties savest kārtībā savu izspūrušo galvu.

– Ak, un tu esi šeit? – Mironš uzmundrināja, zem mana neizprotamā skatienu pasniedzot Vladam roku. «Es tikai teicu savai draudzenei, ka jūs palīdzējāt man iegūt darbu kazino.»

Padomājiet, šeit dzīvo viņas tante. Un tas ir mana onkuļa draugs. Uh... Vsevolod, ja es nesamulsu?

«Vladislavs,» drūmi sacīja nelietis, izliekoties par advokātu un zvejnieku.

– Jūsu tēvoča paziņa? – es pasmejās. – Un es teicu, ka esmu šeit atvaļinājumā, ka es tev patīku...

«Es visu paskaidrošu,» Vlads pacēla roku ar lūdzošu žestu. – Tu man ļoti patīc, viena lieta, otra...

– Es nesaprotu, kas šeit notiek? – Mairona sarauca pieri, pagriežoties manā virzienā. – Vai tu ar to spēlē trikus? Tātad, es esmu nodevējs un nelietis, un jūs esat svētais starp mums? Tiklīdz es ierados šajā bedrē, es ātri atradu mierinājumu. Mēs deram, ka šis Vlads šeit kļīst kāda iemesla dēļ?

«Klusē,» Vlads draudīgi iesaucās, un es atriebīgi piebildu:

– Nē, Mairon, turpini.

– Ko man turpināt? Vlads uzzināja par naudu, tāpēc snopst apkārt.

– Nauda tika atdota tās likumīgajiem īpašniekiem, vai ne? – es nevainīgi pacēlu uzacis.

«Nauda, kas šeit pazuda, nekad netika atrasta, man uzticīgi čukstēja draugs no kazino,» Mairons dusmīgi nočukstēja. «Kāds maksāja šiem neliešiem, lai uz laiku atstātu Alenu vienu.» Es domāju, ka viņi tikko izpirka viņas parādu. Un tagad viņi sāks spiest un pat procentus par to. Viņiem tas ir normāli. Esmu pārliecināts, ka Vlads cer caur tevi uzzināt, kur babosiki ir devušies. Alena teica, ka viņa vērsās pie viņa pēc palīdzības, bet

tā vietā, lai palīdzētu, viņš nolēma izrādīt savu interesi.

«Tātad tas ir tas, ko tu dari, Miroša,» man atausa. «Vai jūs arī domājat, ka es zinu, kur ir nauda?»

«Neesiet muļķis,» Mairons nomurmināja, «mums ir mīlestība, un tam šeit nav nekāda sakara.» Mums vēl jāmeklē tāds nelietis.

«Aglaja, tu zini, ka tas tā nav,» Vlads mierīgi sacīja, lai gan viņa sejas mezgļiņi jau trīcēja. «Nāc man līdzi, es jums visu pastāstīšu sīkāk.»

«Nē, viņa nāks ar mani,» Mairons pacēla galvu.

– Kāpēc es tev esmu vajadzīga? – Es biju pārsteigts. «Man nav naudas, un man arī nekad nav bijis, bet tas jums ir visdārgākais.» Man nepatīk otrās lomas. Un vispār es arī tevi nemīlu.

«Tādā gadījumā pie velna,» Mironš dusmīgi paskatījās uz mani, «tikai paturiet prātā: Kovaļeva ļaudīm savējie netrūks.» Un, ja viņu nauda ir tepat kaut kur, viņi jūs joprojām saņems.

Viņš aizcirta vārtus, un es nogurusi iegrimu verandā.

– Aglaja, neuztraucies, neviens tevi neaiztiks! – Vlads paspēra soli man pretī. – Es būšu atpakaļ drīz. Pa to laiku sakiet man, ka jūs neesat redzējis Semjonu Jegoroviču, man viņš ir steidzami vajadzīgs.

– Nē, neesmu redzējis. Kāpēc jūs joprojām esat šeit? Vācieties prom no šejienes, Krisjai bija taisnība. Jūs esat nātru sēklas.

Es Vladam būtu teicis daudz vairāk, bet toreiz Kristīna vienkārši nāca pēc manis.

– Glashka, drīz sāksies bēres. Iesim, tiksimies ārā.

«Parunāsim vēlāk,» Vlads saviebās un ātri izgāja no pagalma.

Krisija vēroja viņu ar piesardzīgu skatienu:

– Vai tev bija kautiņš?

«Kaut kas tamlīdzīgs,» es nomurmināju un iegāju mājā, lai paņemtu melnu šalli.

Pēc kapsētas gandrīz viss ciems šķita izmiris: lielākā daļa cilvēku pulcējās mēmo pagalmā. Pamošanās parasti bija vētrains un harmonisks. Tika uzskatīts, ka mirušais ir jāpavada ar dziesmām, lai viņam «tur» būtu laimīga dzīve. Krisja, Šuriks un es nebijām gatavi izklaidēties, tāpēc sēdējām manā zālē un skatījāmies kaut kur sev priekšā. Viņi pat televizoru neieslēdza. Un pēkšņi klusumu pārtrauca asa skaņa: kāds trīs reizes trieca ar dūri pret durvīm

«Varbūt tas ir pastnieks,» Šuriks skaļi nodomāja, «pa dienu atnesa tavai tantei pensiju, bet viņas nebija.» Es iešu pēc tam.

Šuriks atvēra durvis un uzreiz tās paņēma. Bet pensija vispār nav. Pacēlis vienu roku uz augšu, viņš ar otru turēja laužto degunu un lēnām atkāpās. Pēc viņa mājā ielauzās figūra melnā apmetnī ar kapuci. Ļaundaram pāri sejai bija uzvilks vāciņš ar šķēlumiem acīm, un viņš rokās turēja ieroci.

– Kur ir tas, ko tu noķeri no upes? – viņš nokliedza draudīgā čukstā.

– Vai tu runā par sarūsējušiem nagiem? – Krisja stostīdamies jautāja.

«Visi ātri nāciet šeit, pretējā gadījumā es viņam iešaušu galvā!»

Šurjaka sāka ierunāt zobus Melnajā apmetnī, stāstot, kā mēs ar Borjusju gandrīz nonācām apakšā.

«Izskatās, ka Baranoks stāstīja visam ciemam, ka mēs nesam paku no upes, un šis trakais puisis nolēma, ka tur ir dārgumi,» Žurka man nomurmināja, aizsedzot muti ar roku.

«Viņš ir pārāk zinošs, lai būtu traks,» es iebildu, drudžaini prātodama, ko darīt.

– Pietiekami! – Melnais apmetnis iesaucās, noguris no stāstiem par Borusju, un pacēla ieroci.

«Labi, cilvēk, nomierinies,» Šurjaka varonīgi piegāja pie Melnā apmetņa un pēkšņi sāka atkāpties. Es sniedzos pēc vāzes, domādams, vai man spēs mest kristālu uzbrucējam pa galvu.

– Neuzdrošinies! – viņš iekliedzās, acīmredzot dodot mājienu uz sociālās distances ievērošanu.

Melnais apmetnis kaut kā neveikli sāka tēmēt, un tad Šuriks veica viņa augumam diezgan ātru lēcieni. Ļaundaris kļiedza un pēkšņi atskanēja šāviens. Skaņa bija tāda, it kā būtu uzsprāgusi petarde. Mēs ar Žurku kļiedzām un vienlaikus nokritām uz grīdas, ar rokām aizsedzot ausis.

Draugs rūca kā lācis un pieminēja visas mātes uzreiz. Un tad strauji nocirtās ārdurvis. Es kautrīgi cerēju, ka šāvējs ir aizgājis, taču kaut kur aiz durvīm atskanēja cīņa un neķītrības mani no tā atturēja.

Pēc minūtes es kļuva drosmīgāka un paskatījos ārā aiz galda, zem kura mēs ar Žurku gulējām. Vlads graciozi apsēdās virs Melnā apmetņa, veikli vicinādams virvi. Ierocis, izpildījis savu

mērķi, nožēlojami gulēja pie sliekšņa.

«Sašaj,» čīkstēja Žurka, steidzoties pie Šurjakas. Nabadziņš turējās pie savas asiņainās kājas, bet ar pēdējiem spēkiem turējās.

– Viss ir kārtībā, Kristīn. «Viss kārtībā,» viņš mēģināja apskaut savu draudzeni, taču uzreiz sabruka uz grīdas un nobolīja acis.

Tad sākās tāds juceklis, ka gandrīz aizmirsām par Melno apmetni. Vlads izsauca ātro palīdzību, Žurka steidzās meklēt pirmās palīdzības komplektu. Es pamudināju Vladam, lai viņš ieraudzītu uzvarēto vīrieti, un viņš, uzsitot pa pieri, ātri novilka klusajam šāvējam vāciņu. Launderis izrādījās cienījamais novadpētnieks, bijušais agronoms un lielais dārgumu eksperts Stepans Egorovičs. Šķiet, ka viņš pats nebija gaidījis, ka ierocis varēs izšaut, tāpēc arī noģība. Ņemot vērā viņa redzes traucējumus, man bija šausmas iedomāties, kur viņš varētu nonākt, ja vēlas mērķēt.

No šāviena skaņas sāka skriet kaimiņi, un pēc piecām minūtēm mājā valdīja pilnīgs juceklis...

15 nodaļa

– Saša, kur tev mācīja mesties ložu priekšā? – Vlads maigi pārmeta Šurikam, cenšoties uz šaurā slimnīcas naktsгалdiņa uzlikt augļu tīklu. – Ja viņš tev iesitīs pa krūtīm?

– Jā, instinkts darbojās. Atbrīvojieties. Reiz, kad strādāju par apsargu, arī es metos pie viena, un viņš uzreiz nošāva. Pēc tam es pametu šo darbu,» taisnojās Šuriks. Viņš gulēja slimnīcas gultā, apsegts ar vecu, nobružātu segu. Tiesa, istaba bija vienvietīga, Vlads centās visu iespējamo.

– Šis Egorovičs... ir kazas palicējs! Jā, un tu esi labs. Slikti, ja zinātne nestrādā nākotnei,» pamācoši sacīja Žurka, taču uzreiz kļuva emocionāla un noskūpstīja Šuriku uz vaiga. – Mans varonis!

«Mēs droši vien iesim,» es pasmaidīju, ļaujot Vladam saprast, ka ir pienācis laiks atstāt viņus vienus. Šuriks slimnīcā atradās jau otro dienu, bet acīmredzot viņš un Krisja jau bija ļoti pietrūkuši viens otram.

Pēc izešanas no slimnīcas es izaicinoši devos uz savu Žiguli.

– Varbūt vari mani pavizināt? – Vlads pasmaidīja, cenšoties satvert manu roku. «Šajā laikā mēs nekad nevarējām normāli sazināties.

Daļēji tā bija taisnība, jo informācijas pārpilnība pēdējo dienu laikā ir samazinājusies. Un man nebija ne spēka, ne vēlēšanās kārtot lietas ar Vladu. Tovakar, gaidot policiju, Vlads mums

pastāstīja ziņas par mirušo Igoru Kļujevu. Izdarot spiedienu uz tiesu medicīnas ekspertu, viņš piespieda viņu vēlreiz pārbaudīt visus faktus. Un izrādījās, ka Kļujevs galu galā tika nogalināts. Ziņojumā bija piezīme, kurā norādīts, ka mirušajam ir gūžas kaula lūzums. Pēc medicīniskās ekspertīzes domām, lūzums, domājams, noticis nāves brīdī un to nevarēja izraisīt vienkāršs kritiens.

«Tev ir forša mašīna, kāpēc jums jābrauc ar maniem sārņiem,» es aplencu Vladu, kurš spītīgi gāja man aiz muguras.

– Tāpēc, ka man patīk šī vraka īpašnieks.

«Pietiek,» es iesaucos. – Es nevēlos ļauties nevienam ēnas tēlam.

– Kāpēc uzreiz tumšās? Tas viss vienkārši sanāca kopā. Vai vēlaties, lai es jums visu pastāstu no paša sākuma?

«Pamēģini,» es vienaldzīgi paraustīju plecus, apsēdos pie stūres.

Vlads ātri apsēdās pasažiera sēdeklī un sāka pārraidīt:

– Esmu jurists, mums ar tēvu ir savs birojs, pazīstams un cienīts. Jūs pats saprotat, ka bez nepieciešamajām paziņām mūsu biznesā tagad neiztik. Un dažreiz man nākas saskarties ar tiem, kuri, kā jūs izteicāties, pārkāpj likumu. Sistemātiski.

Kļujevs bija parasts cilvēks un uzņēmējs. Viņš nodarbojās ar kravu pārvadājumiem. Viņš kādreiz strādāja kopā ar manu tēvu, pēc tam mans tēvs aizgāja pensijā, un Kļujevs vērsās pie manis. Lai gan viņš bija vecāks, mēs sazinājāmies labi, draudzīgi. Tad mūsu ceļi uz laiku šķīrās. Dažādas jomas, dažādas intereses. Bet

mēs uzturējām draudzīgas attiecības. Un tad es uzzinu, ka viņš ir ieslodzīts. Piezvanīju sievai, viņa pastāstīja, ka atvaļinājumā Sočos viņu uzrunāja kāds iereibis policists. Izcēlās kautiņš, un Kļujevs trieca savu templi pret galdu. Nejauša slepkavība, bet tas joprojām ir termiņš. Vispār es viņu prasīju caur cilvēku, kuru pazinu zonā. Es atkārtāju, es esmu jurists: sakari un viss. Kovaļovu pazīstu no tās pašas vietas: azartspēļu biznesā bez juristiem neiztikt. Īsāk sakot, atradu kādu, pie kā vērsties. Un es arī palīdzēju jūsu Maironam iegūt darbu pēc Igora lūguma, jau tad, kad viņš izcieta sodu.

«Mairons nav mans, es to atkārtāju simts reižu,» es atcirtu, jo Vlads skaidri norādīja uz skūpstu, ko viņš redzēja uzbrukuma Šurjakai priekšvakarā.

Vlads gandarīti pamāja ar galvu, turpināja:

– Kļujevs bija labs puisis, zonā viņu uzņēma kā nākas. Tāpēc manam draugam bija daudz privilēģiju, turklāt viņš bija arī gudrs. Par to viņš tika iecelts par kopējā fonda kasieri, neskatoties uz viņa grūto dzīvi. Es pārstāvēju viņa intereses un iesniedzu lūgumu par pirmstermiņa atbrīvošanu. Viņš nokalpoja savu laiku, un bija pienācis laiks nodot kases aparātu jaunajai kasierei: atvadīšanās vārds, pastāstiet viņam dažus sīkumus un sveiks, brīva dzīve. Bet viņš acīmredzot nolēma citādi. Lai jūs saprastu, zagļu kopējais fonds ir liela nauda. Kā es uzzināju vēlāk, viņa sievai izdevās diezgan sagraut uzņēmumu un pat devās izklaidēties ar radnieku. Es nezinu, vai tas ietekmēja Igora lēmumu uzņemties risku. Protams, ja viņš būtu vērsies pie

manis, es būtu palīdzējis, bet viņš nolēma citādi un nozaga naudu. Un uzreiz pie manis atnāca vīrietis ar pretenziju: tu pie viņa pierakstījies, tu esi atbildīgs. Atrodiet to, kur vien vēlaties. Es sapratu, ka viņš nevar tikt tālu. Naudu viņam vajadzēja kaut kur paslēpt, vismaz pirmo reizi. Kamēr viņš dabū jaunu pasi, kaut kā maina izskatu... Uzreiz domāju par šīm vietām. Maz ticams, ka kāds zināja, ka viņš šeit ir bijis. Viņš vienmēr man teica, ka šī ir viņa slepenā varas vieta. Un vēl viena lieta... Es pat nezinu, kā to pateikt, bet... Es esmu tas slepenais filantrops, kas ceļ kapelu.

– Nez kāpēc neesmu īpaši pārsteigts. Es tev saku, tu esi tumšs cilvēks.

– Aiziet. Tas bija Kļujevs, kurš man ieteica pirkt zemi Buhalovā. Kādreiz mēs ar viņu braucām šeit makšķerēt, un viņš daudz runāja par šīm vietām. Šeit bija viņa vectēvs no Mostas ciema otrā pusē. Tāpēc Igors ieradās šeit makšķerēt, kad gribēja klusumu.

– Kāpēc jums ir vajadzīga zeme Buhalovā?

«Tad man steidzami vajadzēja kaut ko ieguldīt naudu, un es nolēmu, ka Igora priekšlikums nav tik slikts. Šķita, ka tajā laikā viņam nebija brīvas naudas, viņš meklēja investoru. Viņš bija iecerējis šeit ierīkot lauksaimniecības īpašumu un pat brīvprātīgi visu darīja pats. Tas man derēja, un es nopirku zemi. Viņš pat piešķīra naudu kapličas celtniecībai, bet pats vairs te neieradās. Tad viss stāsts apstājās, plus vēl ekonomiskā krīze. Man nebija laika lauksaimniecības īpašumam. No brigadiera uzzināju, ka kapličas atslēgas glabā ciema cienījamākais cilvēks – Semjons

Jegorovičs.

Tiklīdz ierados šeit, es uzreiz devos pie viņa, bet viņš teica, ka nav redzējis Kļujevu un neko nezina. Bet brigadieris man atgādināja, ka Kļujevs un tavs Jegorovičs ir tāli radnieki caur Igora vectēvu. Acīmredzot, pirms Igors nonāca cietumā, Jegorovičs ar prieku lielījās meistaram par savām attiecībām ar nākamo lauksaimniecības īpašuma īpašnieku. Bet galvenais, kas mani mulsināja, bija tas, ka Jegorovičs uzstāja, ka ir pazaudējis otro atslēgu. Man likās, ka viņš melo. Es esmu jurists... Tad atkal vērsos pie draugiem un noskaidroju, vai starp Kļujeva lietām nav kāda raksturīga atslēga.

– Vai tur bija atslēga? – Es biju pārsteigts.

– Jā, iedomājies. Tad es pieņēmu, ka Jegorovičs nevēlas patvērumu radniekam, viņam bija aizdomas, ka viņam ir problēmas ar likumu. Bet viņš iedeva kapelas atslēgu apmaiņā pret naudas atlīdzību. Igors cerēja ātri atrisināt savas problēmas. No šejienes līdz robežai viņam varētu būt sakari no kravu pārvadāšanas laikiem. Vismaz viņš noteikti varēja dabūt jaunu pasi.

Diemžēl es kavēju Bukhalovu. Kļujeva līķi atrada viena skaista dāma ar eņģeļa izskatu un lēdijas Mārples manierēm. Protams, mana bijušā biedra līķis zagļus diezgan apmierināja, taču atklāts palika jautājums: kur ir nauda?

– Kāpēc jūs nolēmāt, ka viņa cilvēki nevarēja viņu nogalināt? Kāds to atrada pirms tevis. Tur arī kāpostu zupu neplīst. Sakarīgi cilvēki...

– Cilvēks, kurš iecēla Igoru par kasieri, neinteresējās, vai patiesība par kopējā fonda iznākšanu. Tāda ir viņa reputācija. Gribējās visu nokārtot klusi un mierīgi. Un viņi turpināja uz mani izdarīt spiedienu: atrodi naudu. Es sapratu, ka Igors cenšas viņus noslēpt. Spriežot pēc tā, ka liķi atrasti netālu no pilskalna, viņš cerējis tos kaut kur tur apglabāt. Vienkārša loģika: aprakt kaut ko tur, kur rakšana ir aizliegta.

«Ja viņš zinātu, ka tur tagad staigā cilvēku pūļi: daži ar metāla detektoru, daži ar lāpstām, daži ar magnētu...»

«Bet viņš nezināja.» Turklāt viņš nebija plānojis ilgi uzturēties šajās daļās, taču naudas glabāšana baznīcā bija bīstama. Es nedomāju, ka viņš Jegorovičam uzticējās. Briesmas gadījumā ir daudz vieglāk noslēpties bez naudas, un tad var vienkārši pēc tās atgriezties sev ērtā brīdī... Vārdu sakot, nolēmu izdomāt, kas mani mānīja. Galu galā es jutos atbildīgs, jo kompanjona dēļ man bija jāvēršas pie nopietniem cilvēkiem, ar kuriem man vēl bija jāveic darījumi. Es nolēmu palikt šajās brīnišķīgajās vietās. Turklāt es satiku tevi šeit un mana sirds bija salauzta.

«Varat to izlaist,» es nomurminu, īgns par savu pārlietu lielo romantismu. Man radās kārdinājums pārtraukt viņa monologu ar skūpstu, kas būtu bijis pilnīgs stulbums.

– Labi, es tev pastāstīšu vēlāk par savu neparasto mīlestību pret tevi. Vajadzēja kaut kur apstāties, lai nepiesaistītu sev lieku uzmanību un paietu garām kā savējam. Ja vietējie būtu uzzinājuši, ka esmu tas pats bagātnieks, kurš nopirka zemi pie upes, tad būtu man nodūruši ar dakšīnu. Un es noteikti nebūtu

nodzīvojis līdz mūsu kāzu dienai. Es ticēju, ka kāds no vietējiem ir paņēmis naudu, un man vajadzēja rūpīgi pārbaudīt ūdeņus. Tu un tavi trakie draugi vienmēr bijāt man zem kājām. Un, ja sākumā tas vienkārši mulsināja, tad man radās jūtas pret jums un es uztraucos par jūsu drošību.

Protams, es apsolīju, ka naudu atradīšu pats un visu izdomāšu, taču Kovaļovs problēmu atrisināja savā veidā un sāka savu izmeklēšanu. Viņš sūtīja šeit savus cilvēkus. Un viņi, protams, sākās ar jums. Galu galā jūs atradāt līķi, lai jūs varētu kaut ko zināt par naudu. Tas ir tas, no kā es baidījos. Šeit nāks tie dupši, kuri nesapratīs, vai tā ir meitene vai bērns. Spēlēju dūdas, cik vien labi spēju, pabaroju brokastis, mēģinot saprast, ko tu slēp. Viņiem vajadzēja naudu. Rēķins gāja pulksteņa virzienā, un, tā kā nebija naudas, man bija jāatdod savējais. Tā bija vienošanās atstāt jūsu trijotni mierā. Bet šis stāsts ar mēmajiem mani vajāja...

«Domāju, ka mēmais puisis tovakar devās pastaigā ar metāla detektoru un nejauši uzgāja Igoru, kurš gribēja apglabāt naudu. Melnais ieteicās, ka pirms tam mēmais atradis naudas podu un tumsas aizsegā aizvilcis preces pie sevis. Tonakt viņš jau veica otro gājienu, un tad viņš sastapās ar vīrieti ar kasti rokās. Viņš nolēma, ka kāds viņam ir panācis priekšā, un atrada dārguma otro daļu. Viņa galva palika tukša, tāpat kā jūsu Igors, kurš saprata, ka tagad viņa slēptuvē ir liecinieks. Izcēlās kautiņš, mēmais bija ātrāks un iesita Igoram ar lāpstu. Varbūt pat žņaudza vai pagrūda. Es nedomāju, ka gribēju viņu nogalināt, bet tā notika.

«Un tad jūs parādījāties, nobiedējāt mēmi, un viņam bija jābēg no nozieguma vietas.» Viņam nebūtu laika paņemt naudu, es to sapratu uzreiz. Nozīmē...

– Tas neko nenozīmē.

– Labi, tagad es turpināšu. Par laimi mēmam, tonakt sāka līt, nedaudz vēlāk pārgāja īstā lietusgāzē. Visas izdrukas un iespējamās pēdas tika nomazgātas, praktiski neatstājot nekādas norādes. Visi steidzās to norakstīt kā negadījumu. Bet naudas joprojām trūka. Mēmais ātri vien saprata, ka ar zeltu tālu netiksi, jo uzreiz nonāksi tiesībsargājošo iestāžu uzmanības lokā. Un nauda, īstā nauda, kas atradās somā, neļāva viņam naktīs gulēt. Atšķirībā no mums, viņš varēja redzēt, kas tos paņēma. Pa labi?

«Es nezinu, es neesmu medijs, es nevaru viņam jautāt,» mani aizvainoja viņa mājienu.

– Teiksim. Viņam pašam bija bail iet uz darbu: viena lieta bija kautiņā kādam iesist, cita lieta dzīvam cilvēkam pielikt nazi pie rīkles. Un viņš devās pie melnādaina vīrieša, kuram bija sodāmība un, viņaprāt, varēja viņam palīdzēt šajā jautājumā. Turklāt jaunībā viņi bija draugi. Kaut kā viņam izdevās izskaidrot jautājuma būtību, par zeltu, protams, klusējot. Es domāju, ka viņš deva mājienu, ka redzēja, kurš paņēma somu ar naudu.

Melnais vīrs it kā piekrīt viņam palīdzēt, taču mēmam nav par ko maksāt. Viņš riskē un piedāvā viņam monētu, stāstot stāstu par vecmāmiņas atstāto mantojumu. Patiesībā mēmais tīrīja bēniņus un atrada sava vecvectēva piezīmes. Tur bija noteikta vieta, kur

agrāk atradās tualetes. Atrasto dārgumu viņš noslīcina upē, lai kāds melnais vai kāds cits to nenolaupa.

Melnais salīdzina divus un divus un kaut kā nonāk pie secinājuma, ka tur, kur ir viena monēta, var būt vairākas. Viņš izrādās labs puisis un dodas pie vietējā vēsturnieka, lai noskaidrotu monētas izcelsmi un laicīgi apturētu mēmi.

Taču Jegorovičs nav tik vienkārši: uzzinājies par monētām, viņš dodas mājās pie mēma cerībā iedot kaut ko padzerties un mierīgi meklēt pa stūriem. Neatrodot viņu mājās, viņš seko viņam līdz upei un saprot, ka dārgums tūlīt nonāks zem ūdens. Mūsu intelektuālis uzdāvina mēmam šņabja pudeli, pēc kuras viņš aiziet pie senčiem. Tagad Jegorovičs zvēr, ka tas bija negadījums, un degvīns vienkārši izrādījās apdedzis, taču fakts paliek fakts. Viņš vēroja mēmu, redzēja, kā viņš noslīcināja burku un berzēja rokas: tagad zelts būs viņa rokās. Bet man nebija laika...

– Kā tu to zini?

«Tajā laikā es jau biju sācis tuvāk aplūkot Jegoroviču un vēroju viņu. Atzišos, tā bija grēcīga rīcība, ka es nolēmu, ka tieši viņš nogalināja Igoru. Lai gan vēlāk sapratu, ka tādām ir plānas zarnas. Tas ir zemiski, viltīgi... Īsāk sakot, mēmais vīrietis paguva nolaist monētu burku līdz apakšai. Viņš labi pazina upi un paguva viņu pagrūst zem aizķeršanās, tur viņai nekādu draudu nebija.

– Tātad jūs noķērāt monētas? Un Jegorovičs nolēma, ka tad mēs somā nesam nozvejotos dārgumus. Nolēmu, ka esam viņam priekšā un paliku traki. Viņš, iespējams, nolēma, ka tādiem

cilvēkiem kā mums būs viegli ielikt kabatā naudu, kas tika atrasta pie nogalinātā.

«Tad tas nemaz nav interesanti.» Jo kāds novadpētnieks mēģina iekļūt tāda cilvēka mājā, kuram, viņaprāt, ir gan zelts, gan soma ar kopējo fondu. Proti, uz manas sirdsdāmas – Aglajas Siničkinas māju. Taču viņam pretī stāv briesmīgā Šurjaka Mašlenkova un ne mazāk šausmīgā Kristīna Arbuzova. Nu, tavs pazemīgais kalps, protams. Paskaties, dažreiz man šķiet, ka tu mani atraidi tikai tāpēc, ka es neesmu viens no jūsu sasodītajiem stulbajiem vārdiem. Ja mani sauc Agrafens Pogankins, varu derēt, ka tu jau būtu mani apprecējis un sagaidītu savu pirmo bērnu. Vladislavs Smirnovs ir pārāk vienkāršs variants tādi neparastai meitenei kā jūs.

– Beidz klaunādīt apkārt. Es tiešām biju pārsteigts, ka izsaucāt policiju. Ja man tiešām būtu nauda? Viņi varētu tos konfiscēt, viņiem būtu jāpaskaidro, kā viss notika. Vai jūs varētu uzņemties tādu risku...

«Man bija svarīgāk, lai ar jums varētu notikt kaut kas slikts.» Pat ja tu mani nosūtīji ellē. Un viņa mani nekaunīgi aplaupīja, kamēr es pilsētā risinu tavas problēmas. Ievērojiet, ka esmu nepārspējami laipns. Neviens cits manā vietā pēc tam nebūtu bijis tik noskaņots pret jums.

Es izlikos, ka neesmu dzirdējis viņa pēdējos vārdus, un ar īpašu dedzību sāku skatīties uz ceļu.

Protams, neviens neticēja Jegoroviča stāstiem par dārgumu. Mēs klusējām, un beigās lieta tika pasniegta šādi: kāds

novadpētnieks, pamatojoties uz pasakām, zaudēja prātu un uzbruka nevainīgiem cilvēkiem. Šķita, ka visi bija aizmirsuši par nogalinātā vīrieša naudu. Turklāt šo naudu neviens nekad nav redzējis. Un būtu dīvaini, ja policija meklētu zagļu kopējo fondu.

– Tātad patiesībā neviens vairs nemeklē ne zeltu, ne naudu. Princese ir drošībā. Pūķis esmu es. Tomēr mani interesē, kur jūs izplatījāt laupījumu? Nevainojiet mani, apmieriniet savu zinātkāri.

«Nāc, es tev parādīšu,» es nopūtos un piecēlos.

Žurka stāvēja pie letes un skatījās ārā pa logu, nervozi grauzdama nagus. Ieraugot mani kopā ar Vladu, viņa atviegloti nopūtās.

– Un es joprojām gaidu čeku. Katru dienu mums šeit ir kāds incidents. Varas iestādes piezvanīja un teica, ka nāks ar auditu. Pēc šī stāsta ar sadedzināto šņabi... Ko tad man darīt? – Viņa nozīmīgi paskatījās uz mani, un es noplātīju rokas.

– Palutiniet tos ar pasaulē dārgāko saldējumu.

Žurka izplūda smieklos, un es, Vlada pārsteigto acu priekšā, sāku izņemt no bodes saldējumu, līdz no augšas parādījās dzelzs kannu, kas stāvēja uz melna maisa.

– Starp citu, kad tu saprati par somu? – Krisija man jautāja.

– Tūlīt. Jūs nebijāt īpaši pārsteigts, kad tika atklāts zaudējums. Ja nauda patiešām būtu pazudusi, jums būtu sirdslēkme.

– Nē, ko tad? Mūsu dolāri tur gulēja neaizsargāti. Un vispār viņi savu naudu dabūja ar nelikumīgiem līdzekļiem, šiem bandītiem nav nekādas darīšanas. Viņi bija jāglābj par katru

cenu. Un es arī. Viņa pati teica – mēs jums iedosim naudu, un mēs dabūsim nazi kaklā un upē. Un burciņā... neticama skaistuma pērļu auskari, kulons ar rubīniem, gredzens čūskas formā ar acīm no smaragda. Vismaz man bija iespēja to redzēt mūžīgi, un paldies par to.

«Tu noteikti esi traks,» Vlads pakratīja galvu. – Lai gan, zinot jūsu lielo trijnieku, kaut ko tādu vajadzēja sagaidīt.

– Ņemiet, jūs maksājāt zagļiem. «Tās ir jūsu,» es pamāju uz somas ar naudu virzienā.

– Kā ar zeltu? Ko tu ar to darīsi?

«Es gribēju dzīvnieceku patversmi, un es vēlētos palīdzēt Šurjakai, puisis, tā teikt, guva kājas traumu.» Un mēs nolēmām satīties,» Krisija dziļi nosarka, un es sāku viņu apskaut. Pēc īsiem apsveikumiem atkal radās jautājums:

– Nauda ir jāatdod valstij, pretējā gadījumā tā ir zādzība.

– Kā tu saki, dārgā. Jums vienkārši jāpaskaidro, kā viņi pie jums nokļuva, un tas ir ļoti apgrūtināši.

«Tad ņemiet to paši, mums nevajag šo netīro naudu, cilvēki kļūst traki tāpēc.» Bet atcerieties: juvelierizstrādājumu ielikšana kabatā ir izslēgta – tikai uz muzeju,» saraucu pieri.

– Piedāvāju variantu, kas derēs ikvienam.

– Visi? Kā ar tavu zagli likumā? Vai viņš atstās mūs mierā?

– Par laimi, vakar ar viņu notika kaut kas slikts. Starp citu, miesas bojājumi vai vardarbīgas nāves pazīmes netika konstatētas. Sākotnējais nāves cēlonis ir pēkšņa koronārā nāve. Tātad tagad notiek izrēķināšanās par kopējo fondu turētāja vietu,

viņiem nav tam laika. Turklāt nauda tika atgriezta...

– Ko viņi tur uzzina? – Krisja pārtrauca.

– Daži zagļi uzskata, ka kopējam fondam un «galvenajam grāmatvedim» jāatrodas tikai Krievijā, citi uzskata, ka kases aparātu var vadīt attālināti no citas valsts. Vēl citi ir pārliecināti, ka kopējais fonds ir jāsūta uz ārzemēm un jāieceļ «galvenais grāmatvedis»,” Vlads paraustīja plecus. – Tāda ir aritmētika.

– Labi, Vlad, paņem naudu un ej. Ja jūs nolemjat palīdzēt Žurkai ar patversmi, es neiebilstu. Es vienkārši vairs nevēlos piedalīties šajās naudas izkrāpšanā. Es gribu dzīvot ar tīru sirdsapziņu.

«Es tev pierādīšu, ka tu kļūdījies,» Vlads kiedza pēc manis, bet es jau biju izlīdis uz ielas.

Es lecu pa zāli, kas pa dienu bija sasilusi līdz upei. Saule spīdēja. No Žukova puses peldēja melni negaisa mākoņi, bet pāri upei tie izkusa, pārvēršoties baltos patīkamos mākoņos.

Taciņa mani veda cauri pļavai un beidzās pie nokāpšanas līdz ūdenim, un es kādu laiku stāvēju pie upes. Šķita, ka straujā straume aiznesa visas manas bēdas un raizes, un pirmo reizi visu vasaru es jutos brīvs un laimīgs.

Mājās atradu idillisku bildi. Tante Zina, onkulis Miša, Path un nēģeris pieklājīgi sēdēja pie svinīgi klātā galda. Spriežot pēc skanošajiem smiekliem un pietvīkušām sejām, pagātnes sūdzības un problēmas tika aizmirstas. Es ļoti cerēju, ka no šīs dienas Bukhalovo ciemā būs vēl divi laimīgi pāri. Un kas? Mīlestība visiem vecumiem...

«Vai varat iedomāties, meitiņ, kas notika,» man teica Zinas tante, kad viesi bija aizgājuši. «Izrādījās, ka Miška kāpa uz Tropikankas, lai nopirktu man ziedus. Viņa izaudzēja neaprakstāma skaistuma peonijas, un es reiz minēju, ka mīlu tās... Antoņina par to pat nezināja. Un viņa dusmojas pret mani, jo es pēc tam devos pie Petijas, nēģeres, un pastāstīju visu par viņu, mazo, nemierīgo meiteni. Viņa, piemēram, pazīst Mišku, tāpēc viņa uz viņu neskatās. Tāpēc Pēteris izvācās. Ak, un viņi darīja daudz darījumu... Bet ko tas bija vērts – ņemt un runāt?

16 nodaļa

Neizbēgami tuvojās mācību gada sākums, un es pat ar nepacietību gaidīju septembri. Beidzot varēsi ienirt ierastajā darba un aizņemtības atmosfērā, bez visiem šiem dārgumiem, likuma zagļiem un citām nepatīkamām personībām.

Krisja izīrēja veikalu savai vietniecei, atgriezās, lai studētu pilsētā, un bija aizņemta ar centra atvēršanu bezpajumtnieku palīdzības sniegšanai. Shuryayka tika veikta rehabilitācija un tajā pašā laikā studēja angļu valodu. Droši vien viņš gribēja dabūt darbu vēstniecībā. Periodiski sazvanījāties, bet kaut kā nesanāca sanākt. Godīgi sakot, es īsti negribēju atbildēt uz klusu jautājumu savu draugu priekšā. Viņus, protams, interesēja, kā beidzās mans stāsts ar Vladu.

Patiesībā viņš nekad nezvanīja, lai gan sākumā es to gaidīju. Teikšu vairāk – biju pārliecināta, ka viņš piezvanīs. Bet tad romantiskās vasaras noskaņa pamazām izklīda, un es ieniru reālajā dzīvē ar tās rūpēm. No avīzēm uzzināju, ka Pani Brigidas rotaslietas novadpētniecības muzejam uzdāvinājis nezināms labvēlis, kas pilsētā izraisīja lielu troksni.

Svinīgās asamblejas dienā es atnācu uz skolu agri, lai atkārtotu savu runu un apskatītu biroju pēc remonta. Ludka mani sagaidīja koridorā, satvēra aiz piedurknes un ievilka savā kabinetā.

– Padomājiet, mūsu tukšajā spārnā ir sākušies remontdarbi! Būs sporta skola ar foršu inventāru, sola pat baseinu. Un bērniem

sadaļas ir bez maksas. Es tur dabūšu pusslodzes darbu un mācīšu bērniem vingrošanu. Forši, jā?

– Jā, bet no kurienes nāk nauda? Direktore raudāja, ka nevarot atļauties pat fasādi salabot, bet te...

Skolas pagalmā, kur pamazām pulcējās cilvēki, ieraudzīju direktori. Viņa runāja ar vīrieti, kurš bija pret mani. Bet pat no aizmugures es uzreiz atpazinu Vladu: asinis ieplūda man sejā, un vaigi uzreiz dega. Bet režisors jau bija redzējis mūs ar Ludku, pamāja ar roku, un Vlads pagriezās un ironiski paklanījās.

– Un tie ir mūsu skolotāji. Meitenes, iepazīstieties ar mūsu sponsoru – Vladislavu Smirnovu, agrāk arī sportistu, sporta meistara kandidātu.

«Jā, tāpat kā ieliet nūdeles ausīs,» es nomurmināju. Par laimi, direktore mani nedzirdēja.

– Uz mūsu bāzes atvērsim sporta skolu, vai varat iedomāties, kādas ir perspektīvas?

Šeit izglītības darba direktors uzsauca direktorei, un Ludka skrēja uz skolotāju istabu, lai paņemtu mapi, kuru bija aizmirsusi.

Es arī mēģināju bēgt, bet Vlads maigi, bet izlēmīgi satvēra manu roku:

«Tātad mēs atradām pielietojumu savai bagātībai.» Es ceru, ka princese ir laimīga?

«Ja godīgi, viņi neko tādu no jums negaidīja,» es nolēmu izturēties rupjš pret šo Erceņģeli, lai viņš pārāk nebrīnītos.

– Bet tavi draugi bija optimistiskāki. Šuriks piekrita vecākā trenera amatam, Kristīna pārņems grāmatvedības nodaļu. Starp

citu, šeit viņi ir! Palūdzu, lai nāk un apskata topošo īpašumu.

Draugi tikko no ielas iegāja skolas pagalmā. Draudzene bija baltā sarafā, kas viņai īpaši piestāvēja, un Šuriks kopumā izskatījās pēc līgavaiņa – kreklā un biksēs ar bultām. Ieraudzījusi mūs, Žurka nedroši pamāja ar roku, un Šurjaka vainīgi pasmaidīja.

«Tagad man noteikti nebūs garlaicīgi darbā,» es lemti nopūtos, pamājojot viņiem.

– Lielais trijnieks ir atgriezies darbībā! – Vlads pasmīnēja. – Zini, es gribēju tev kaut ko pastāstīt. Vai jūs zināt, kāpēc viņi atstāja mūs vienus?

– Tu viņiem samaksāji...

– Ne tikai šis. Vai tu zini, kura meita tu esi?

«Ziemeļu kaza,» es nomurmināju, un Vlads nobolīja acis.

– Likuma zaglis Koļa Severs... Vai šis vārds jums kaut ko izsaka? Starp citu, pēc manas informācijas, tava mamma aizdomīgi ilgu laiku ir pētījusi sojas pupiņu uzturvērtības ziemeļos...

«Es domāju, ka mūs sagaida pārbaudījumi,» es nomurmināju, jo vairs nebiju spējīgs uz neko vērtīgu.

«Un cilvēki, izrādās, meklēs dārgumus, nezinot, ka tie jau ir atrasti,» Žurka ieskrēja viņai dūrē, un Vlads, skatoties uz mūsu trijotni, ierakstīja:

– Kāpēc meklēšanai būtu jābeidzas? Galu galā tad visi ekscentriķi uz zemes varētu izmirt. Un bez tiem uz zemes būs garlaicīgi.

